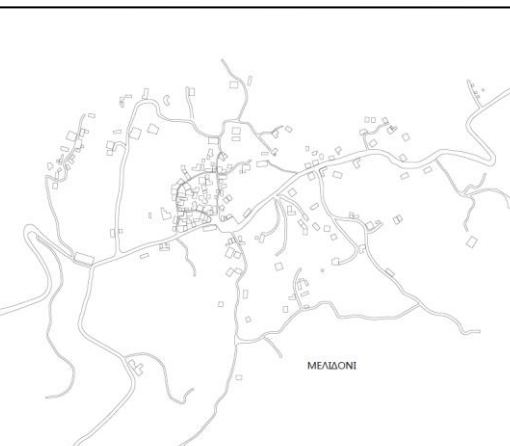

Ομάδα εργασίας: Ανδρεοπούλου Ραΐσα, Μόλλα Ελένη / Επιβλέπουσα: Διμέλλη Δέσποινα

Μέρος Α

**Γενικό Πολεοδομικό σχέδιο δήμου
Αποκορώνου**

I} _____ Καταγραφή κ αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης

Δήμος Αποκορώνου.....	3
Ιστορικά στοιχεία.....	3
Γεωμορφολογία	5
Πληθυσμιακή εξέλιξη και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά	6
Α. Πληθυσμιακά στοιχεία.....	6
Β. Δημογραφικά χαρακτηριστικά	7
Απασχόληση	9
Α. Απασχόληση στον πρωτογενή τομέα.....	12
Β. Απασχόληση στο δευτερογενή τομέα.....	13
Γ. Απασχόληση στον τριτογενή τομέα.....	14
Οικιστικό δίκτυο	18
Δίκτυο υποδομών.....	24
Πρωτογενής τομέας	27
Δευτερογενής τομέας	29
Πρωτογενής και Δευτερογενής τομέας	31
Τριτογενής τομέας	34
Δίκτυο πολιτισμικών και φυσικών στοιχείων.....	38
Χρήσεις γης δήμου Αποκορώνου.....	50

II } _____ Ανάλυση S.W.O.T.

Πληθυσμός-Απασχόληση.....	51
Οικιστικό δίκτυο.....	51
Δίκτυο Υποδομών.....	52
Πρωτογενής και Δευτερογενής τομέας.....	53
Τριτογενής τομέας.....	54
Δίκτυο πολιτισμικών και φυσικών στοιχείων.....	55

III } _____ Προτεινόμενο γενικό πολεοδομικό σχέδιο

Γενικές κατευθύνσεις επέμβασης.....	56
Δίκτυο Υποδομών	58
Πρωτογενής και δευτερογενής τομέας	60
Τριτογενής τομέας	62
Δίκτυο πολιτισμικών και φυσικών στοιχείων.....	68
Χρήσεις γης δήμου Αποκορώνου.....	70

Επιλογή οικισμών.....	71
-----------------------	----

IV } _____ Πολεοδομική οργάνωση Μελιδονίου

Υφιστάμενη κατάσταση.....	72
1. Ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία.....	73
2. Πληθυσμιακά στοιχεία και στοιχεία απασχόλησης.....	74
3. Όροι δόμησης και οικιστικό όριο.....	75
4. Ύψη και κατάσταση κτιρίων	76
5. Οδικό δίκτυο.....	77
6. Χρήσεις γης.....	78
Αξιολόγηση.....	79
Πρόταση.....	80
Α. Οικιστικό όριο και όροι δόμησης.....	80
Β. Οδικό δίκτυο.....	81
Γ. Χρήσεις γης.....	82

V } _____ Πολεοδομική οργάνωση Καβρού

Υφιστάμενη κατάσταση.....	85
1. Ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία.....	86
2. Πληθυσμιακά στοιχεία και στοιχεία απασχόλησης.....	87
3. Όροι δόμησης και οικιστικό όριο.....	88
4. Ύψη κτιρίων.....	88
5. Οδικό δίκτυο.....	89
6. Χρήσεις γης.....	90
Αξιολόγηση.....	92
Πρόταση.....	94
Α. Οικιστικό όριο και όροι δόμησης.....	94
Β. Οδικό δίκτυο.....	95
Γ. Χρήσεις γης.....	96

VI } _____ Πολεοδομική οργάνωση Φυλακής

Υφιστάμενη κατάσταση.....	98
1. Ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία.....	99
2. Πληθυσμιακά στοιχεία και στοιχεία απασχόλησης.....	100
3. Όροι δόμησης και οικιστικό όριο.....	101
4. Ύψη και κατάσταση κτιρίων.....	102
5. Οδικό δίκτυο.....	103
6. Χρήσεις γης.....	104
Αξιολόγηση.....	105
Πρόταση.....	106
Α. Οικιστικό όριο και όροι δόμησης.....	106
Β. Οδικό δίκτυο.....	107
Γ. Χρήσεις γης.....	108

Μέρος Α

**Γενικό Πολεοδομικό σχέδιο δήμου
Αποκορώνου**

Ι. Καταγραφή κ αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης

Δήμος Αποκορώνου

Ο **Δήμος Αποκορώνου** βρίσκεται βορειοανατολικά του νομού Χανίων και συνορεύει δυτικά με το δήμο Χανίων, νότια με το δήμο Σφακίων και ανατολικά με το νομό Ρεθύμνου, αποτελώντας συνδετικό δήμο των δύο νομών.

Πρόκειται για δήμο της περιφέρειας Κρήτης που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Αρμένων, Φρε, Βάμου, Γεωργιουπόλεως και Κρυονερίδας και της Κοινότητας Ασή Γωνιάς.

Έδρα του δήμου αποτελούν οι Βρύσες και ιστορική έδρα ο Βάμος.

Ιστορικά Στοιχεία

Στους Βυζαντινούς χρόνους γίνεται λόγος για το όνομα της περιφέρειας ως τόπος. Ως επαρχία αναφέρεται την περίοδο της υποταγής της Κρήτης στους Ενετούς, χωρίς να είναι γνωστά τα τότε όρια της επαρχίας. Σαν τοπωνύμιο, μνημονεύεται στη συνθήκη μεταξύ του στρατηγού του Βυζαντίου Βατάτση και του δούκα της Κρήτης Ιουστινιάνη το 1236, αλλά αναφέρεται ως "Απικόννα".

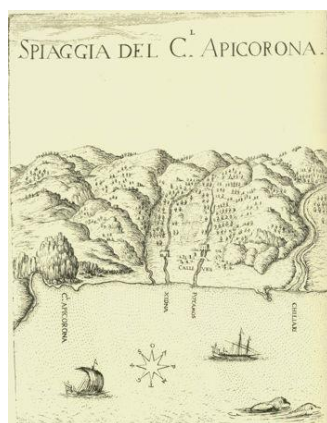
Υπήρξαν και οι ονομασίες Bicornna και Bicornno σε κάποιες περιόδους, ενώ σύμφωνα με τον περιηγητή Ρ. Πάσλεϋ¹ υπήρξε αρχαία πόλη, με το όνομα Ιπποκορώνιον, που σχετίζεται με το σημερινό χωριό του Αποκόρωνα, Νίππος.

Ο Στράβων αναφέρει το τοπωνύμιο: Ιπποκόρωνά Τε της Αδραμυττηνής και Ιπποκορώνιον εν Κρήτη². Άλλοι πιστεύουν ότι είναι όνομα πόλης, δύο μίλια νοτιοδυτικά του Νέου χωριού Αποκορώνου, πάνω στο λόφο του Αγ. Μάμα, όπου σωζόταν αρχαία κομμάτια από μάρμαρο ή ανατολικά των Καλυβών, όπου ήταν το φρούριο του Αποκορώνου.

Ο Cornelious αναφέρει: Hippocoronion sive Tanus hodie Castrum Apricornium. Το Ιπποκορώνιον λεγόταν και Τάνος, πόλη της Κρήτης, (κάτοικος Τανίτης), ως αναφέρεται σε νομίσματα και ήταν κοντά στην Κυδωνία. Το Ιπποκορώνιον κατά τον Cornelius ήταν στη θέση του βενετικού φρουρίου Bicornna που βρισκόταν στον παραθαλάσσιο λόφο, ανατολικά των Καλυβών.

Ο Στ. Ξανθουδίδης³ δεν αποκλείει την ετυμολογία από το Ιπποκορώνιον, στηριζόμενος όμως στο χωριό του Στέφ. Βυζαντίου, που αναφέρει πως υπάρχει τόπος στην Κρήτη με το όνομα Κόριον που πιθανόν να εννοεί τη σημερινή Λίμνη Κουρνά και ιερό Ιπποκόριον, από το οποίο θα προήλθε το Ιπποκορώνιον. Ο Κ. Δουνάκης⁴ υποστηρίζει πως υπήρξε αρχαία πόλη, με το όνομα τα Ιπποκόρωνα, που βρισκόταν στη θέση που κτίστηκε αργότερα η πόλη Απτέρα.

Κατά τους Βυζαντινούς χρόνους, επειδή η έκταση του Αποκόρωνα ήταν καταπράσινη και χλοερή, θεωρήθηκε κατάλληλη για τη διατροφή των ίππων της Κορώνας (του βασιλιά) και έτσι ονομάστηκε αρχικά Ιπποκορώνιο. Πιστεύεται, επίσης, ότι προήλθε από τις λέξεις από και κορώννα, επειδή η επαρχία ήταν ιδιαίτερη κτήση του στέμματος, των Βυζαντινών αυτοκρατόρων. Υπάρχουν στοιχεία, που αποδεικνύουν, ότι στον Αποκόρωνα, υπήρξε ανθρώπινη παρουσία, από τη νεολιθική εποχή, δηλ. 8-6.000 χρόνια π.Χ., όπως στο Μελιδόνι που έχουν εντοπισθεί αρχαιολογικά λείψανα και μεταξύ Σαμωνά και Στύλου που βρέθηκε οικισμός, της ίδιας εποχής. Κάτω από τα Άπτερα βρέθηκαν υστερομινωικοί τάφοι με αγγεία, κοντά στον Στύλο ένας μεγαλοπρεπής θολωτός τάφος, τα ερείπια ενός κεραμικού κλιβάνου και άλλα λείψανα της ίδιας εποχής, ενώ κοντά στο χωριό Φυλακή ένας θολωτός τάφος και άλλα αξιόλογα ευρήματα πάλι της ίδιας εποχής.

¹ Travels in Crete, vol. I σελ. 62

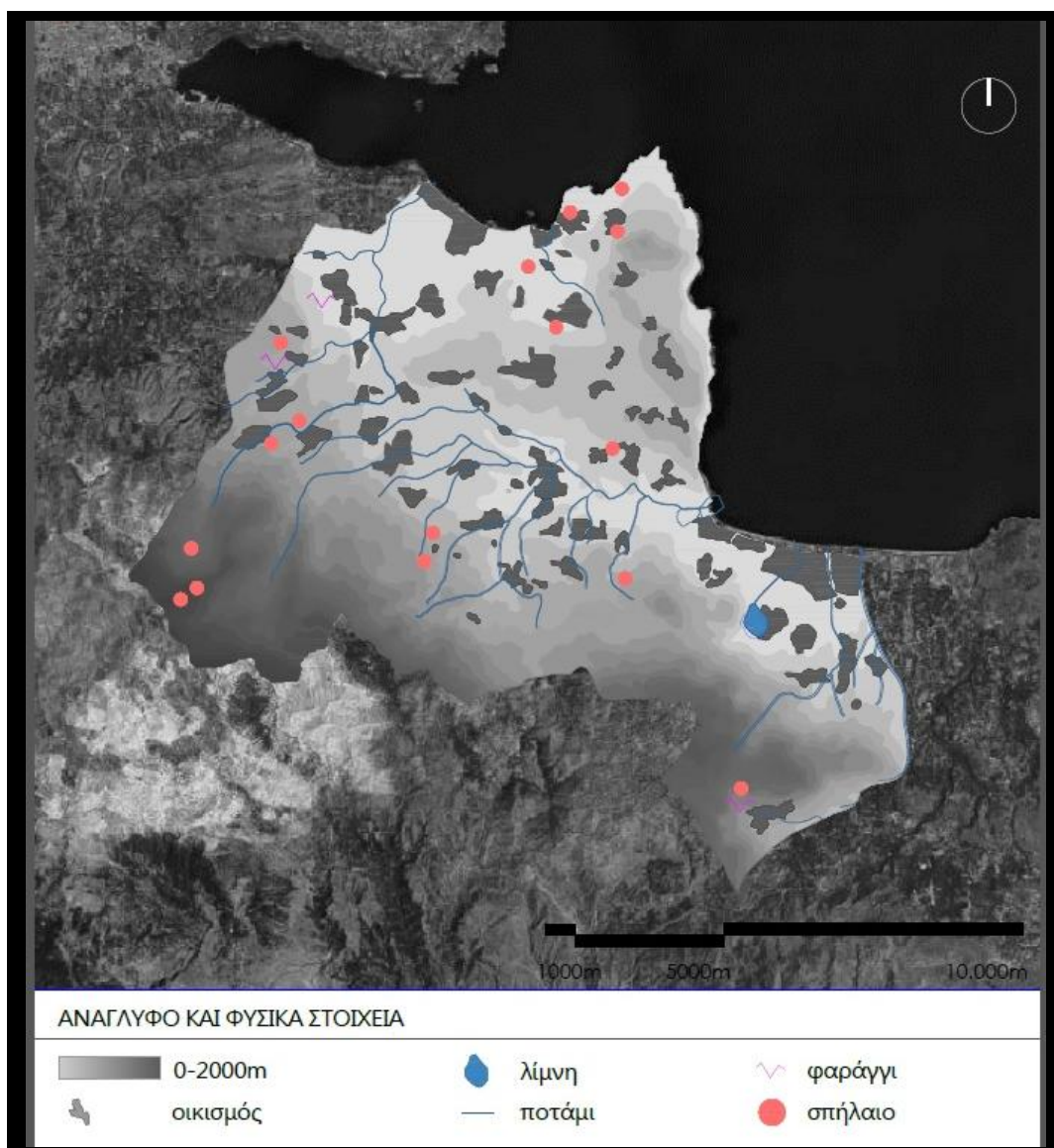
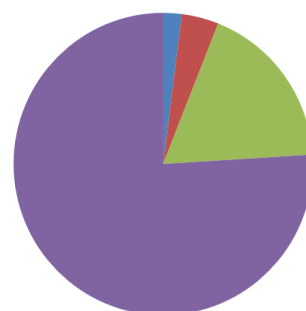
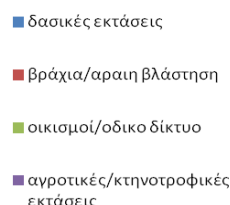
² Στράβων, Κρήτη, 472

³ Επαρχίες και πόλεις της Κρήτης ΕΒΣ, ετ. Γ, σελ. 56

⁴ Ιστορία της επ. Αποκορώνου, τεύχος 171 σελ. 242

Η **έκταση** του Δήμου είναι 318 τ.χλμ.. Η βόρεια πλευρά του έρχεται σε επαφή με τη θάλασσα και συγκεκριμένα οι βορειοδυτικές ακτές τους βρίσκονται εντός του κόλπου της Σούδας, ενώ η νότια καλύπτεται από μέρος της οροσειράς των Λευκών Ορέων και το **υψόμετρο** φτάνει τα 1.800μ.. Από τη συνολική έκταση τα 98 τ.χλμ είναι πεδινά, δηλαδή το 31%, τα 103 τ.χλμ ημιορεινά, 33%, και τα 112 τ.χλμ, το 36% της έκτασης, είναι ορεινά. Στον Αποκόρωνα βρίσκεται ο κόλπος του Αλμυρού ή της Γεωργιούπολης και το ακρωτήριο του Δρέπανου, ενώ τον διασχίζουν οι **ποταμοί** Κοιλιάρης (Πυκνός στην αρχαιότητα), ο Ξυδιάς ή Ξυδές, ο Βρυσσανός ή Μπούτακας, ο Αλμυρός και ο Δέλφινας. Συναντώνται σπουδαία **φαράγγια**, όπως του Δίκταμου που ξεκινά από το Κατωχώρι Κεραμιών και καταλήγει κοντά στον Στύλο, του Αγ. Νικόλα-Κανάλι μεταξύ Ραμνής και Μαχαιρών και της Ασή Γωνιάς καθώς και η μοναδική φυσική λίμνη της Κρήτης, ενώ έχουν καταγραφεί 213 **σπήλαια** με ιστορική και περιβαλλοντική αξία.

Όσον αφορά στις **χρήσεις** του **εδάφους**, το 76% του εδάφους αποτελεί γεωργικές/κτηνοτροφικές εκτάσεις, το 4% είναι βραχώδεις περιοχές, το 2% δασικές εκτάσεις και το 18% είναι τεχνητές εκτάσεις (οικισμοί, δίκτυα συγκοινωνιών κλπ.)

Πληθυσμιακή Εξέλιξη και Κοινωνικοοικονομικά Χαρακτηριστικά

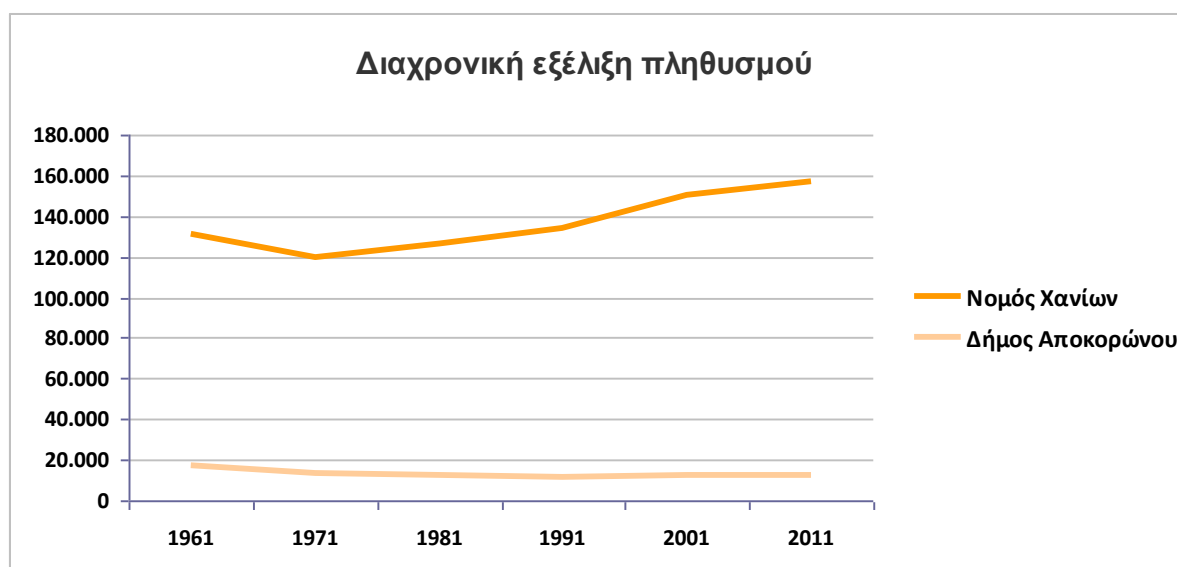
Α. Πληθυσμιακά στοιχεία

Ο πληθυσμός του δήμου Αποκορώνου, βάσει των απογραφών του 1991, 2001, 2011 αυξάνεται⁵. Η πληθυσμιακή μεταβολή του δήμου την τελευταία δεκαετία 2001-2011 ήταν (+) 0.8% με τους κατοίκους να ανέρχονται στους **12.807**, ενώ στο νομό Χανίων σημειώθηκε μεταβολή (+) 4.1%. Αξίζει να σημειωθεί πως, ενώ ο συνολικός πληθυσμός του νομού τις δεκαετίες του 70' και 80' εμφανίζει αυξητικές τάσεις, ο δήμος Αποκορώνου παρουσιάζει πληθυσμιακή μείωση και γενικότερα ομαλότερους ρυθμούς μεταβολής.

Πίνακας Α. 1 : Πληθυσμιακή εξέλιξη

έτη	πληθυσμός			
	Νομός Χανίων	Δήμος Αποκορώνου	% μεταβολή Ν. Χανίων	% μεταβολή Δ. Αποκορώνου
1961	131.061	17.580		
1971	119.797	13.339	(-) 8.6%	(-) 24%
1981	125.932	11.972	(+) 5.1%	(-) 10.2%
1991	133.774	11.581	(+) 6.2%	(-) 3.3%
2001	150.387	12.703	(+) 12.4%	(+) 9.6%
2011	156.585	12.807	(+) 4.1%	(+) 0.8%

Σχήμα Α. 1 : Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού

⁵ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Ο πληθυσμός του δήμου Αποκορώνου παρουσιάζει πιο ομαλές αυξομειώσεις σε σχέση με αυτόν του νομού Χανίων. Συγκεκριμένα, ο πληθυσμός του νομού Χανίων εμφανίζει μείωση κατά 8.6% από το 1961 μέχρι το 1971, από όταν και αυξάνεται μέχρι το 2011 (μεγαλύτερη αύξηση 12.4% από το 1991 στο 2001). Όσον αφορά στον πληθυσμό του δήμου Αποκορώνου, αυτός μειώνεται από το 1961 μέχρι το 1991 (μεγαλύτερη μείωση 24% από το 1961 στο 1971, όπου ο πληθυσμός του νομού Χανίων μειώνεται μόνο κατά 8.6%) και αυξάνεται από το 1981 μέχρι το 2011 (μεγαλύτερη αύξηση 9.6% από το 1991 στο 2001).

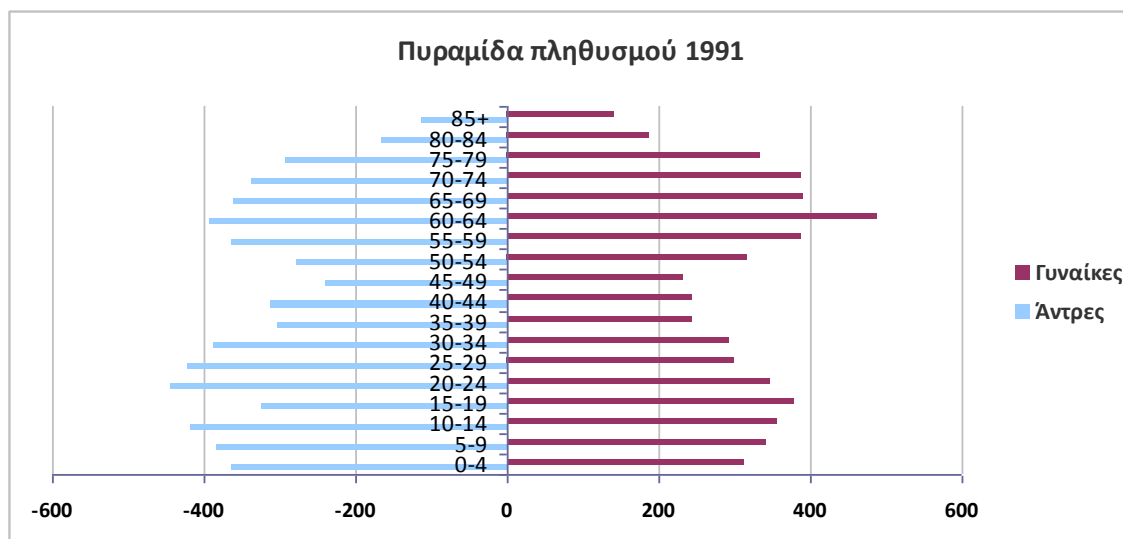
Β. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ο πληθυσμός 0 – 39 ετών αντιπροσωπεύει το 42% του πληθυσμού του δήμου, ενώ ο πληθυσμός 40 – 65+ ετών το 57,7%. Το μεγαλύτερο ποσοστό σημειώνεται στην ηλικιακή ομάδα 60 – 64 και αποτελεί το 7,8 % του πληθυσμού. Συγκριτικά με τις απογραφές του 1991,2001, παρατηρείται μεγαλύτερη μείωση στο ποσοστό των ηλικιών 0-14, ενώ το ποσοστό των ηλικιών 40-64 παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αύξηση. Τα ποσοστά αυτά σημειώνονται και στα δύο φύλα. Διαπιστώνεται, έτσι, λόγω της μείωσης του ποσοστού στις ηλικίες 0-14, πως ο πληθυσμός του δήμου Αποκορώνου γερνάει και δεν ανανεώνεται.

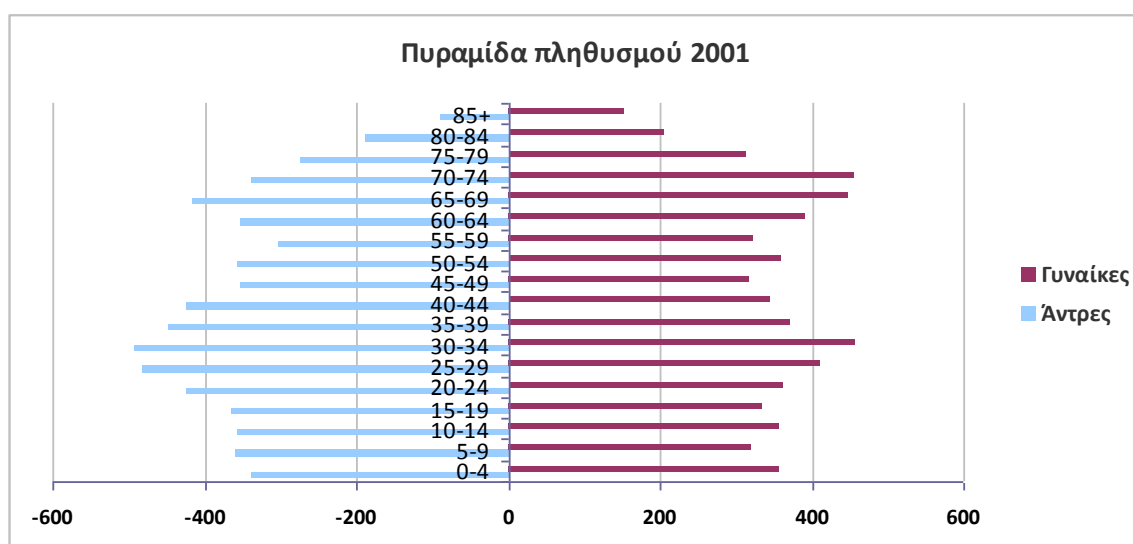
Πίνακας Β. 1 : Ποσοστά ηλικιακών ομάδων ανά χρονολογία

Κλιμάκιο ηλικιών	1991	2001	2011
0-14	18,70%	16,50%	14,80%
15-24	12,90%	11,50%	9%
25-39	16,80%	20,90%	18,20%
40-64	28,10%	27,80%	33,90%
65+	24,50%	23,10%	23,80%
Σύνολο	100%	100%	100%

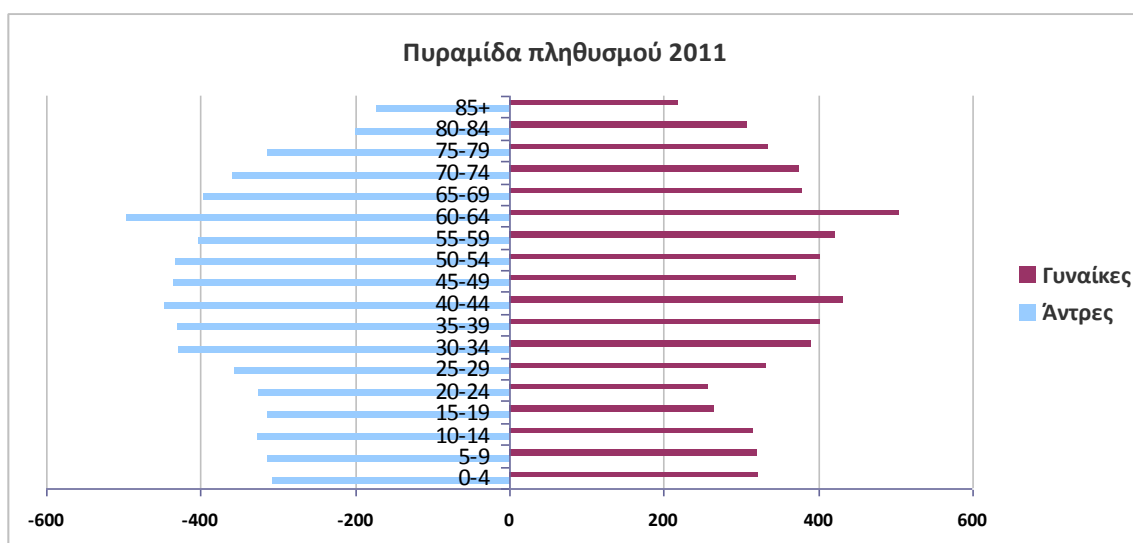
Σχήμα Β. 1 : Πυραμίδα πληθυσμού 1991

Σχήμα Β. 2 : Πυραμίδα πληθυσμού 2001

Σχήμα Β. 3 : Πυραμίδα πληθυσμού 2011

Απασχόληση

Αξιοποιώντας τα στοιχεία των απογραφών του 1991 και 2001⁶, καθώς τα στοιχεία απασχόλησης της απογραφής του 2011 δεν είναι ακόμη διαθέσιμα, οδηγούμαστε στα εξής συμπεράσματα. Οι οικονομικώς ενεργοί στο σύνολο του δήμου τη δεκαετία 1991 – 2001 αυξήθηκαν κατά 24% καθώς και οι άνεργοι με ποσοστά ανεργίας 7.2% και 10.2% για τα έτη 1991 και 2001 αντίστοιχα.

Πίνακας Γ. 1 : Στοιχεία απασχόλησης – ανεργίας 1991 - 2001

	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι		
			Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	
1991	3681	3415	266	200	6214
2001	4567	4099	468	159	6269

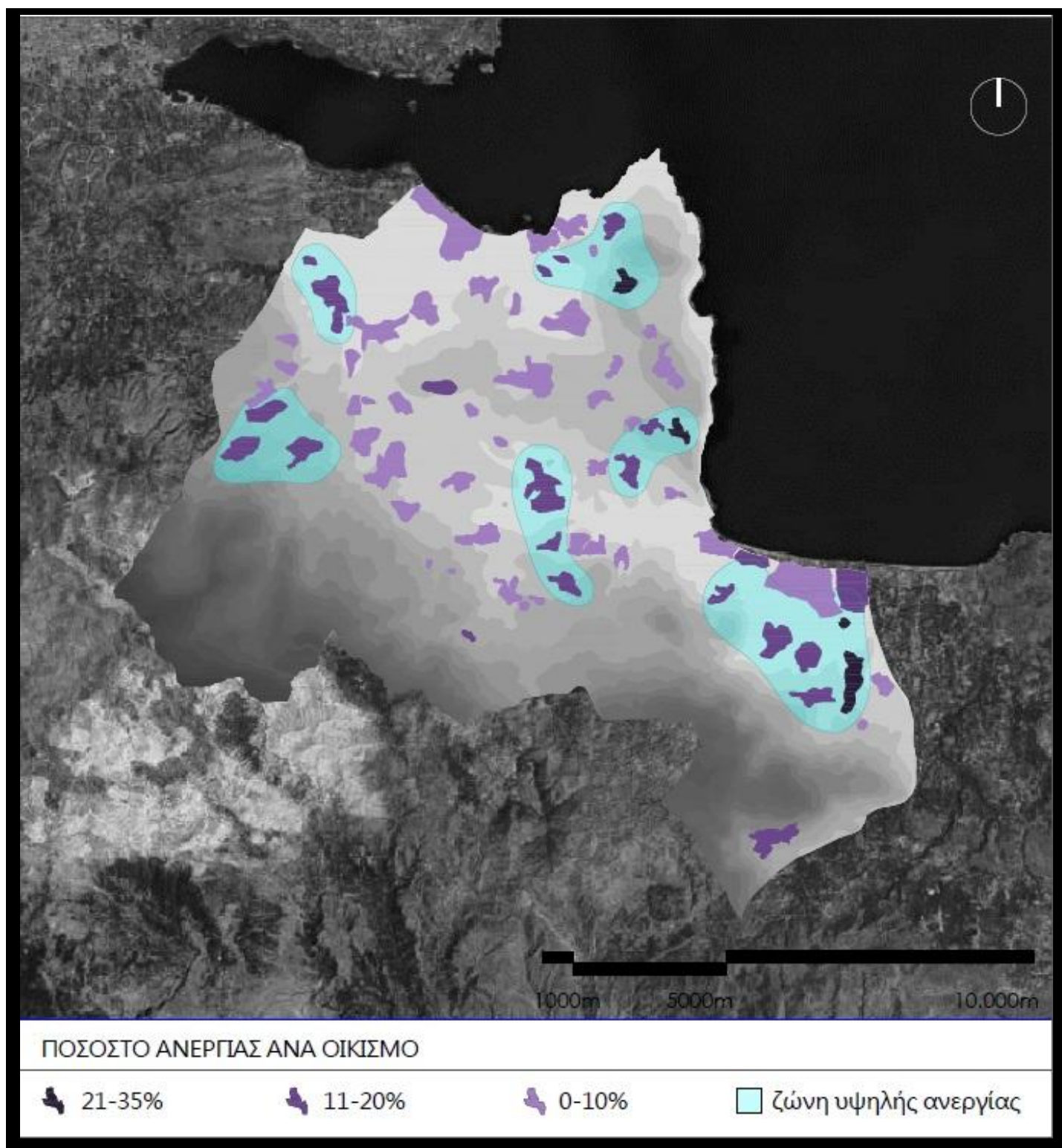
Σύμφωνα με την απογραφή του 2001⁷ ποσοστά ανεργίας της τάξεως 11 – 20 % παρατηρούνται στους οικισμούς Κόκκινο Χωριό, Άσπρο, Φαράγγι, Στύλος, Πρόβαρμα, Κάινα, Ραμνή, Καρές, Μελιδόνι, Σελλία, Βρύσες, Καλαμίτσι Αμυγδάλι, Φίλιππος, Αλικάμπος, Βατουδιάρης, Ασπρουλιάνοι, Μαθές, Κάβαλλος, Μουρί, Δράμια, Κουρνά, Ασή Γωνιά ενώ ποσοστά ανεργίας της τάξεως 21 – 35 % παρατηρούνται στους οικισμούς Δράπανο, Λικοτιναρέα, Μεταμόρφωση και Κάστελλο. Στο σύνολο του δήμου, υψηλά ποσοστά ανεργίας παρατηρούνται κυρίως σε οικισμούς με υψηλό υψόμετρο.

⁶ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

⁷ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας Γ. 2 : Ποσοστά ανεργίας ανά οικισμό

Οικισμοί	Ποσοστά ανεργίας	Οικισμοί	Ποσοστά ανεργίας
Πάτημα	0%	Πλάκα	8.92%
Μετόχι	0%	Αλμυρίδα	8.92%
Αρεβίτης	0%	Τζιτζιφές	8.95%
Αχατζηκιά	0%	Γεωργιούπολη	9.01%
Μαχαιροί	0%	Καβρός	9.13%
Κυριακοσέλλια	0%	Γαβαλοχώρι	9.15%
Χιλιομουδού	0%	Φυλακή	9.52%
Πλάτανος	0%	Φίλιππος	11.11%
Παλαιώνι	0%	Φαράγγι	11.11%
Ξηροστέρνι	0%	Βρύσες	11.6%
Καμπιά	0%	Κόκκινο Χωριό	11.76%
Σούρη	0%	Αλικάμπος	12.35%
Μάζα	1%	Μαθές	12.5%
Εξώπολη	2.22%	Πρόβαρμα	13.04%
Δουλιανά	2.85%	Ραμνή	13.8%
Καλαμίτσι Αλεξάνδρου	2.85%	Στύλος	14.63%
Φρες	3.92%	Σελλία	15.38%
Εμπρόσνερος	4.37%	Κάινα	16.36%
Βαφές	4.41%	Καρές	16.6%
Χάμπαθα	4.76%	Καλαμίτσι Αμυγδάλι	17.18%
Τσιβαράς	5.1%	Ασή Γωνιά	17.78%
Άγιοι Πάντες	5.12%	Βατουδιάρης	18.18%
Αρμένιοι	5.2%	Μουρί	18.18%
Λιτσάρδα	5.88%	Κουρνά	18.23%
Νιο Χωριό	5.9%	Μελιδόνι	18.42%
Βάμος	6.63%	Ασπρουλιάνοι	18.75%
Νίπος	6.75%	Άσπρο	19.04%
Πεμόνια	7.14%	Κάβαλλος	20%
Φονές	7.35%	Δράμια	20.47%
Κεφαλάς	7.35%	Δράπανος	22.22%
Σαμωνάς	8.6%	Κάστελλος	22.72%
Παϊδοχώρι	8.69%	Λικοτιναρέα	23.07%
Καλύβες	8.86%	Μεταμόρφωση	33.33%

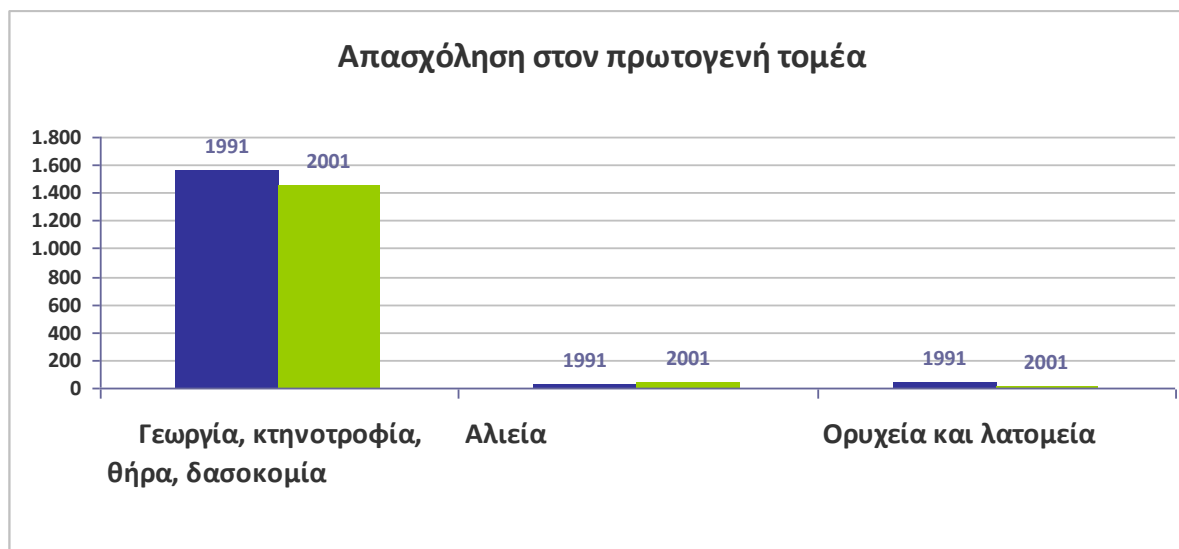
Α. Απασχόληση στον πρωτογενή τομέα

Όσον αφορά την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα, σύμφωνα με τα στοιχεία των απογραφών 1991 και 2001⁸, σημειώνεται μείωση του αριθμού απασχολούμενων στους κλάδους γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας, δασοκομίας και ορυχείων, λατομείων και αύξηση στον κλάδο της αλιείας. Το 2001, οι απασχολούμενοι στον κλάδο γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας, δασοκομίας αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό του πρωτογενούς τομέα και συγκεκριμένα το 96.6 %.

Πίνακας Γ.1. 1 : Απασχόληση ανά κλάδο πρωτογενούς τομέα

Δήμος Αποκορώνου	1991	2001
Σύνολο απασχολούμενων	1.624	1.510
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία	1.562	1.459
Αλιεία	22	37
Ορυχεία και λατομεία	40	14

Σχήμα Γ.1. 1 : Απασχόληση ανά κλάδο πρωτογενούς τομέα

⁸ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

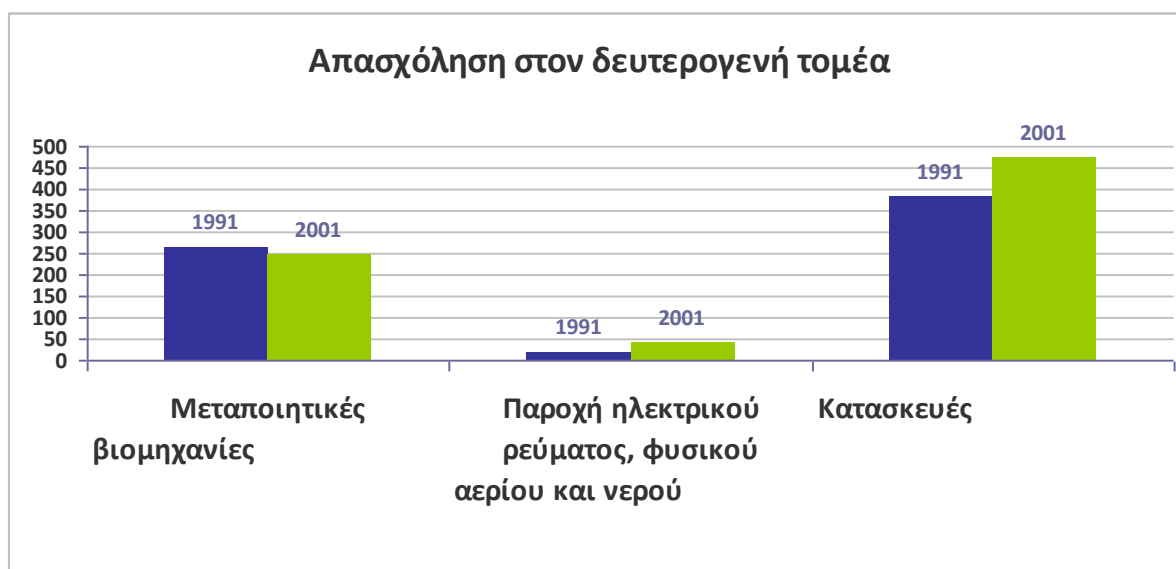
Β. Απασχόληση στο δευτερογενή τομέα

Στο δευτερογενή τομέα, συγκρίνοντας τα στοιχεία των απογραφών 1991 και 2001⁹, σημειώνεται μείωση του αριθμού απασχολούμενων στον κλάδο των μεταποιητικών βιομηχανιών και αύξηση στους κλάδους παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού και κατασκευών. Ο κλάδος των κατασκευών το 2001 απασχολεί τα περισσότερα άτομα και συγκεκριμένα το 61.9 %.

Πίνακας Γ.2. 1 : Απασχόληση ανά κλάδο δευτερογενούς τομέα

Δήμος Αποκορώνου	1991	2001
Σύνολο απασχολούμενων	664	760
Μεταποιητικές βιομηχανίες	262	247
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού	20	42
Κατασκευές	382	471

Σχήμα Γ.2. 1 : Απασχόληση ανά κλάδο δευτερογενούς τομέα

⁹ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Γ. Απασχόληση στον τριτογενή τομέα

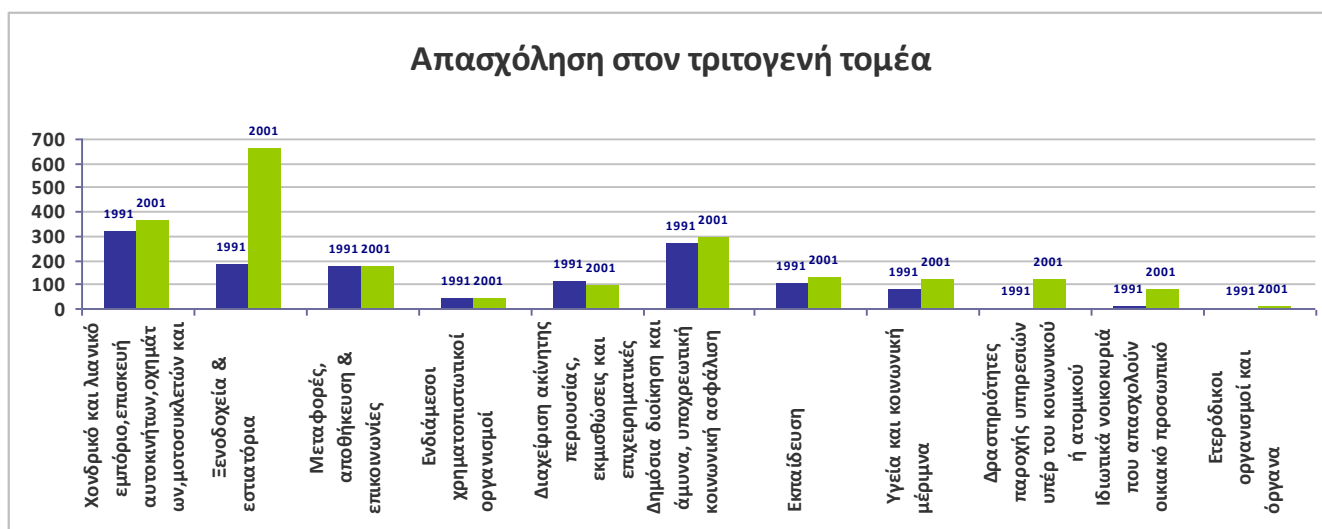
Βάσει των στατιστικών στοιχείων του 1991 και 2001¹⁰, στον τριτογενή τομέα σημειώνεται αύξηση σχεδόν σε όλους τους κλάδους, με αισθητά υψηλότερο αυτόν των ξενοδοχείων και εστιατορίων, ο οποίος απασχολεί το 32.2 % των απασχολουμένων . Ακολουθούν οι κλάδοι των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα με ποσοστό 5.7% και ιδιωτικών νοικοκυριών που απασχολούν οικιακό προσωπικό με ποσοστό 3.7%.

Πίνακας Γ.3. 1 : Απασχόληση ανά κλάδο τριτογενούς τομέα

Δήμος Αποκορώνου	1991	2001
Σύνολο απασχολουμένων	1.284	2.059
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο,επισκευή αυτοκινήτων,οχημάτων,μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	317	360
Ξενοδοχεία & εστιατόρια	184	664
Μεταφορές, αποθήκευση & επικοινωνίες	171	170
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	39	37
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες	111	96
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	271	288
Εκπαίδευση	105	128
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	82	116
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα	0	118
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	4	78
Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα	0	4

¹⁰ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Σχήμα Γ.3. 1 : Απασχόληση ανά κλάδο τριτογενούς τομέα

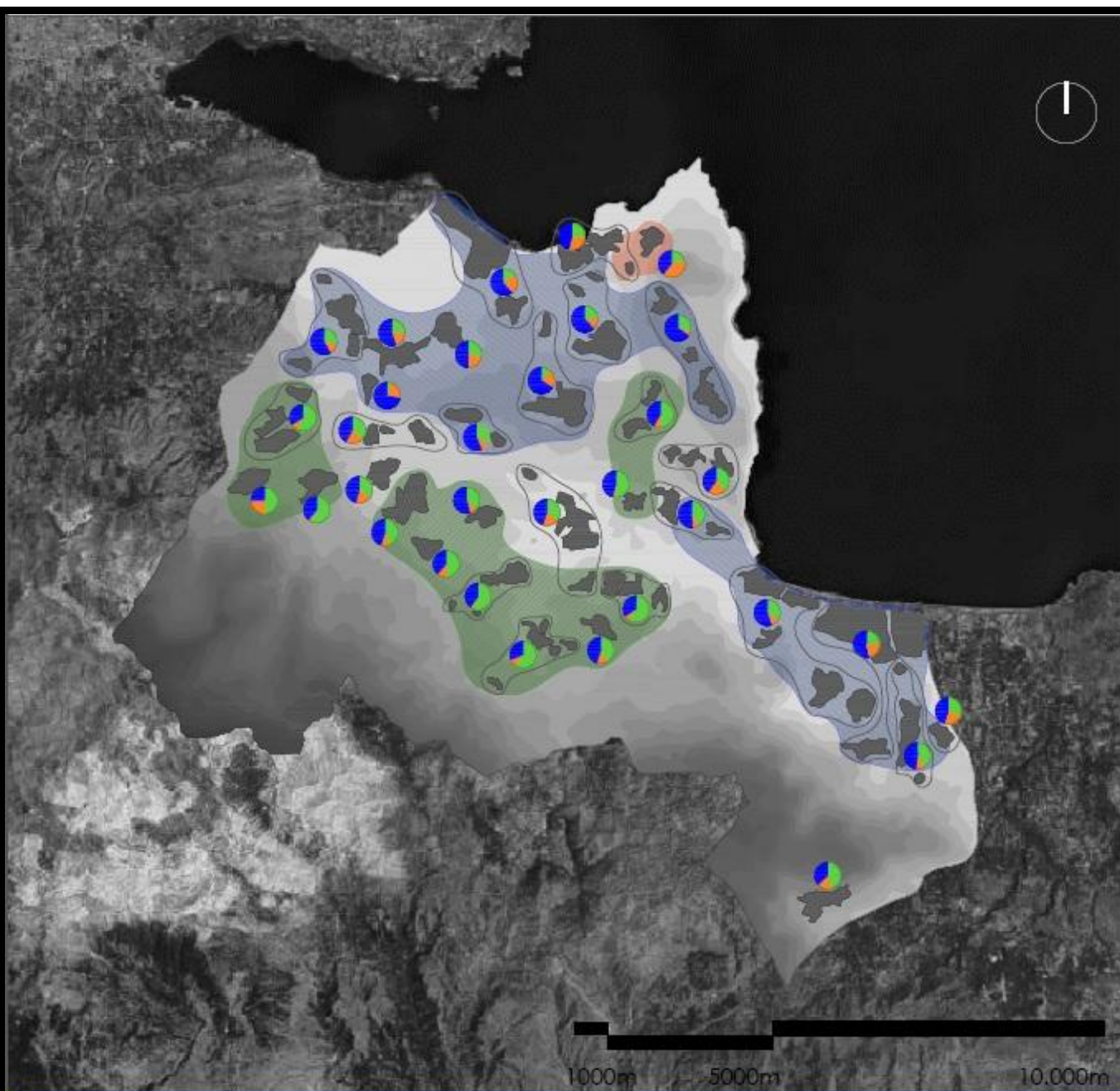

Σύμφωνα με την απογραφή του 2001¹¹ το 33% του πληθυσμού στο σύνολο του δήμου απασχολείται στον πρωτογενή τομέα, το 24,5% του πληθυσμού στο δευτερογενή τομέα και το 37,2% στον τριτογενή τομέα. Από το χάρτη που ακολουθεί, ο οποίος διαμορφώθηκε ανά δημοτικό διαμέρισμα, είναι εμφανής η υπεροχή του τριτογενούς τομέα σχεδόν στο σύνολο του δήμου με τον πρωτογενή τομέα δεύτερο να υπερέχει στις ορεινές κυρίως περιοχές.

¹¹ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας Γ.3. 2 : Ποσοστά απασχόλησης ανά τομέα, ανά δημοτικό διαμέρισμα

Οικισμοί	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας
Καλύβες - Τσιβαράς	17%	22%	61%
Αρμένιοι	29%	21%	50%
Καρές	50%	25%	25%
Μαχαιροί	6%	22%	72%
Νέο Χωριό	27%	18%	55%
Ραμνή - Κυριακοσέλλια - Χιλιμουδού	58%	8%	34%
Στύλος - Πρόβαρμα - Σαμωνάς - Φαράγγι	29%	13%	58%
Βάμος - Δουλιανά	14%	20%	66%
Γαβαλοχώρι - Άσπρο	25%	13%	62%
Κάινα - Πλάτανος	33%	11%	56%
Καλαμίτσι Αλεξάνδρου	51%	3%	46%
Κεφαλάς - Δράπανος - Παλαιλώνι	30%	5%	65%
Κόκκινο Χωριό	22%	39%	39%
Ξηροστέρني - Λιτσάρδα	50%	8%	42%
Πλάκα - Αλμυρίδα - Καμπιά	25%	29%	46%
Σελλία - Λικοτιναρέα - Σούρη	39%	21%	40%
Κουρνά - Καβρός	25%	21%	54%
Γεωργιούπολη - Ασπρουλιάνοι - Κάβαλλος - Μαθές - Μουρί	35%	10%	55%
Καλαμίτσι Αμυγδάλιον - Εξώπολη	41%	8%	51%
Κάστελλος - Μεταμόρφωση - Πάτημα	42%	10%	48%
Φυλακή - Δράμια	32%	23%	45%
Βρύσες - Μετόχι - Φίλιππος	37%	18%	45%
Αλικάμπος	43%	12%	45%
Βαφές - Αρεβίτης - Αχατζηκιά	58%	2%	40%
Εμπρόσνερος - Βατουδιάρης	60%	9%	31%
Μάζα - Φονές - Χάμπαθα	60%	6%	34%
Νίπος	38%	8%	54%
Φρες	45%	10%	45%
Μελιδόνι	58%	3%	39%
Παιδοχώρι - Άγιοι Πάντες	37%	21%	42%
Πεμόνια	36%	18%	46%
Τζιτζιφές	49%	12%	39%
Ασή Γωνιά	46%	17%	37%

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

- δημοτικό διαμέρισμα
- πρωτογενής τομέας
- δευτερογενής τομέας
- τριτογενής τομέας

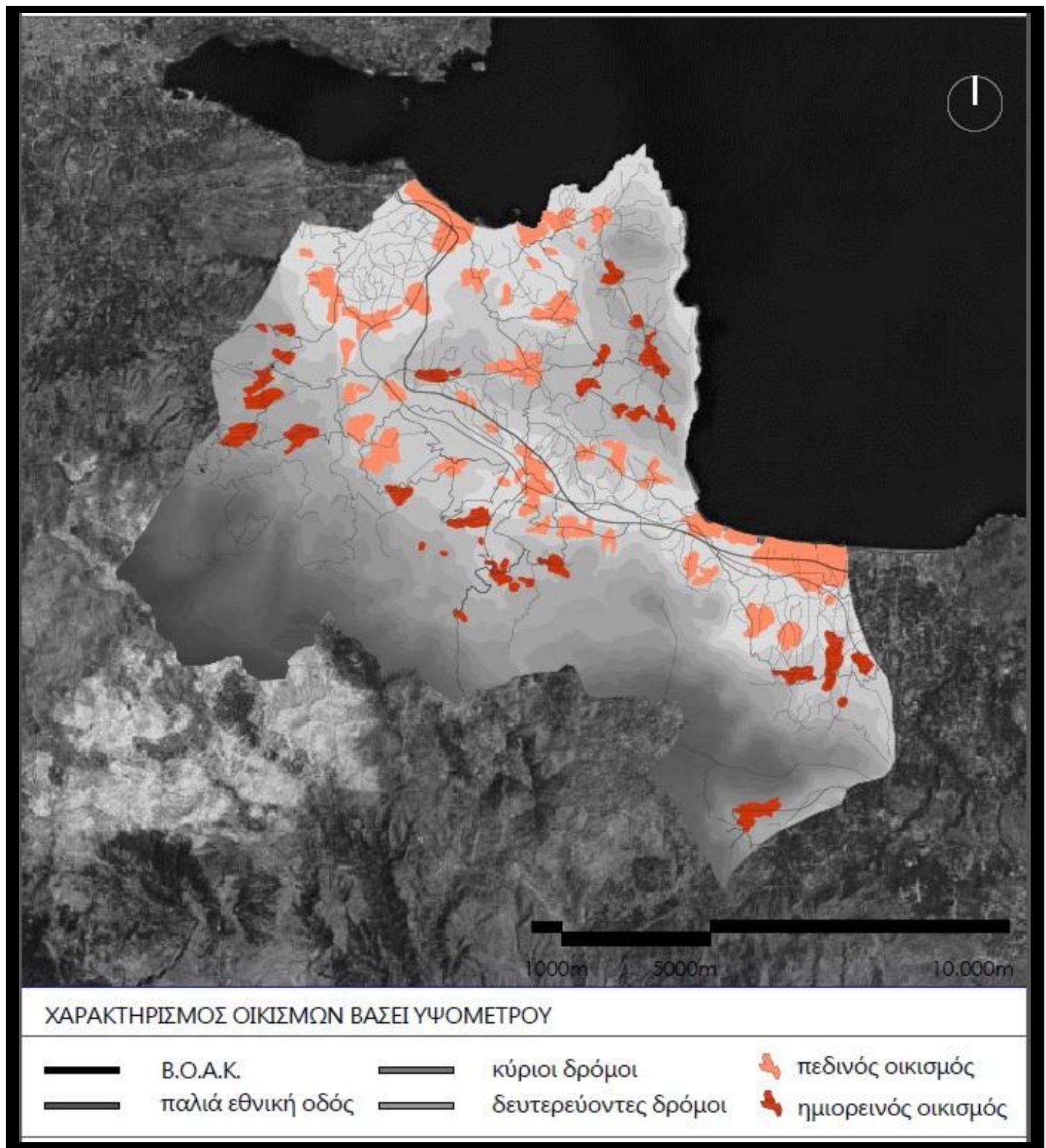
- ζώνη απασχόλησης κυρίως στον πρωτογενή
- ζώνη απασχόλησης κυρίως στο δευτερογενή
- ζώνη απασχόλησης κυρίως στον τριτογενή

Οικιστικό δίκτυο

Ο δήμος Αποκορώνου περιλαμβάνει 66 οικισμούς

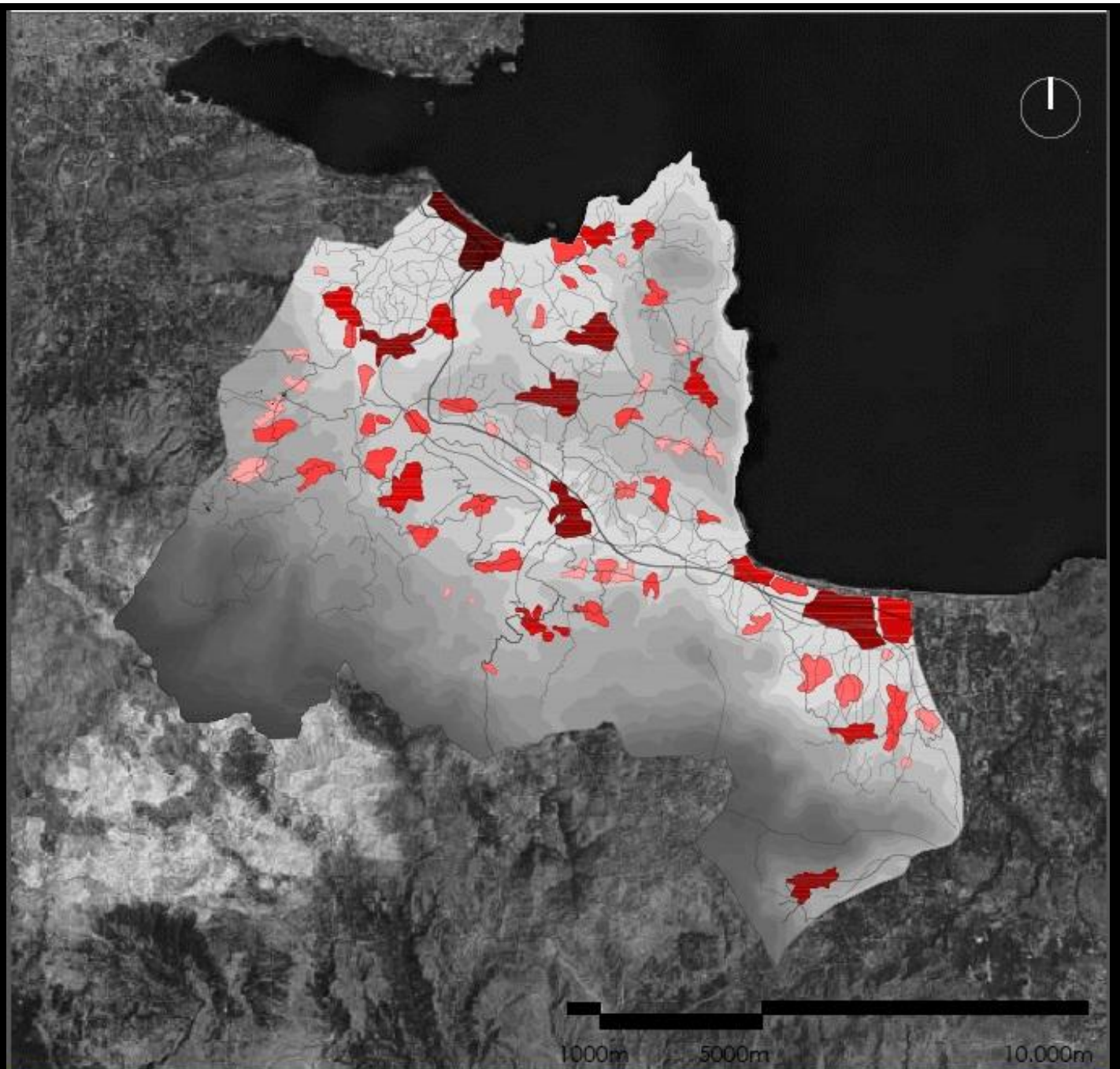
Οι οικισμοί διακρίνονται σε πεδινούς, ημιορεινούς και ορεινούς όσον αφορά τη σχέση τους με το έδαφος. Οι περισσότεροι πεδινοί οικισμοί παρατηρούνται στις παράκτιες περιοχές, οι ημιορεινοί στο κέντρο του δήμου και οι ορεινοί νότια του δήμου, στις παρυφές των Λευκών Όρων και βορειοανατολικά.

Όλοι οι οικισμοί χαρακτηρίζονται αγροτικοί καθώς ο πληθυσμός τους είναι μικρότερος των 2.000 κατοίκων, με μεγαλύτερο αυτόν των Καλυβών (1.429 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του 2011) και μικρότερο από αυτόν της Αχατζηκιάς (4 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του 2011).

Κάτοικοι	Οικισμοί
1-50	20
51-100	8
101-250	21
251-500	10
501-1000	6
1001-1500	1

Πίνακας: Κατανομή πληθυσμού στο σύνολο των οικισμών

ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΒΑΣΕΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

	Β.Ο.Α.Κ.		1000-1500		101-250
	παλιά εθνική οδός		501-1000		51-100
	κύριοι δρόμοι		251-500		1-50
	δευτερεύοντες δρόμοι				

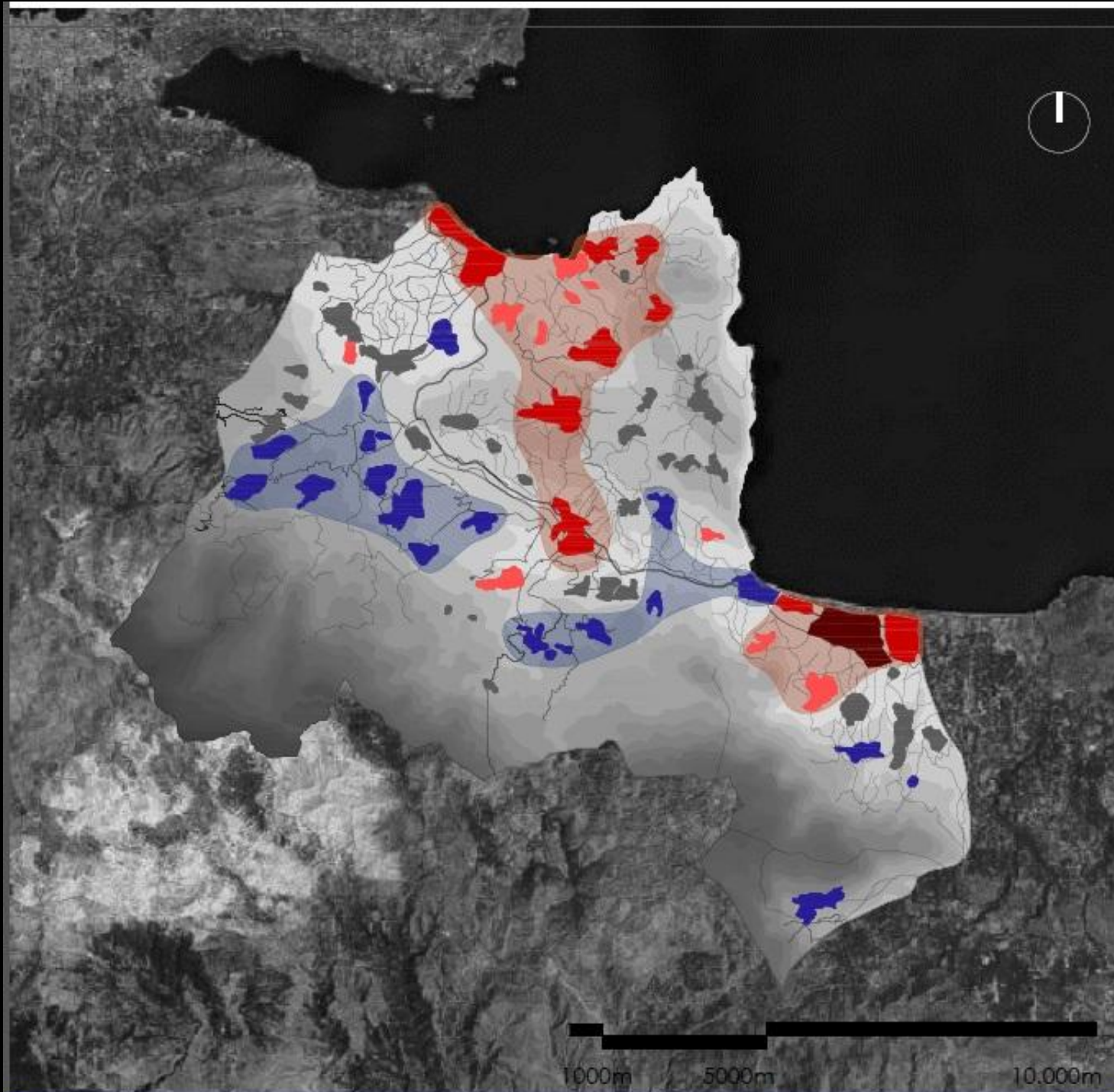
Σύμφωνα με τα πληθυσμιακά στοιχεία των απογραφών **1991, 2001 και 2011**¹² παρατηρούνται μεταβολές στους πληθυσμούς των οικισμών. Συγκεκριμένα, ο πληθυσμός 9 οικισμών αυξάνεται κατά 31 με 100 άτομα , 9 οικισμών αυξάνεται κατά 101 με 200 άτομα και 18 οικισμών μειώνεται κατά 31 με 100 κατοίκους. Παρατηρούνται, επίσης, 29 οικισμοί που διατηρούν σχετικά σταθερό τον πληθυσμό τους (- / + 30 άτομα). Ξεχωριστή περίπτωση αποτελεί ο οικισμός του Καβρού, ο πληθυσμός του οποίου αυξήθηκε κατά 429 άτομα.

Πίνακας : Πληθυσμιακή εξέλιξη ανά οικισμό

Οικισμοί	1991	2001	2011	Οικισμοί	1991	2001	2011
Καλύβες	1284	1289	1.429	Κουρνά	528	492	471
Τσιβαράς	125	130	174	Γεωργιούπολη	402	513	455
Αρμένιοι	377	384	345	Ασπρουλιάνοι	53	107	248
Καρές	104	54	37	Κάβαλλος	48	40	72
Μαχαιροί	86	81	54	Μαθές	19	26	68
Νέο Χωριό	581	615	556	Μουρί	86	120	93
Ραμνή	156	120	103	Καλαμίτσι			
Κυριακοσέλλια	48	46	32	Αμυγδάλιον	181	186	130
Χιλιμουδού	44	47	37	Εξώπολη	134	134	167
Στύλος	296	309	319	Κάστελλος	112	135	124
Πρόβαρμα	72	89	112	Μεταμόρφωση	10	6	9
Σαμωνάς	54	49	37	Πάτημα	43	22	11
Φαράγγι	26	37	20	Δράμια	151	258	257
Βάμος	569	665	706	Φυλακή	59	53	45
Δουλιανά	49	71	96	Βρύσες	569	848	740
Γαβαλοχώρι	379	465	513	Μετόχι	10	28	15
Άσπρο	47	72	134	Φίλιππος	31	38	39
Κάινα	170	174	147	Αλικάμπος	266	281	198
Πλάτανος	5	10	17	Βαφές	163	194	212
Καλαμίτσι				Αρεβίτης	22	19	22
Αλεξάνδρου	93	114	88				
Κεφαλάς	318	287	303	Αχατζηκιά	13	7	4
Δράπανος	67	79	169	Εμπρόσνερος	341	322	268
Παλαιώνι	29	44	46	Βατουδιάρης	62	54	76
Κόκκινο Χωριό	173	162	272	Μάζα	110	88	100
Λιτσάρδα	114	124	116	Φονές	163	187	120
Ξηροστέρني	56	62	46	Χάμπαθα	56	61	32
Πλάκα	231	302	393	Νίπος	197	203	167
Αλμυρίδα	74	133	170	Φρες	418	424	326
Καμπιά	27	41	49	Μελιδόνι	181	138	107
Σελλία	61	37	46	Παϊδοχώρι	153	114	106
Λικοτιναρέα	48	64	50	Άγιοι Πάντες	92	121	106
Σούρη	26	26	27	Πεμόνια	202	150	107
Καβρός	170	391	599	Τζιτζιφές	221	175	143
				Ασή Γωνιά	526	586	527

¹² Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

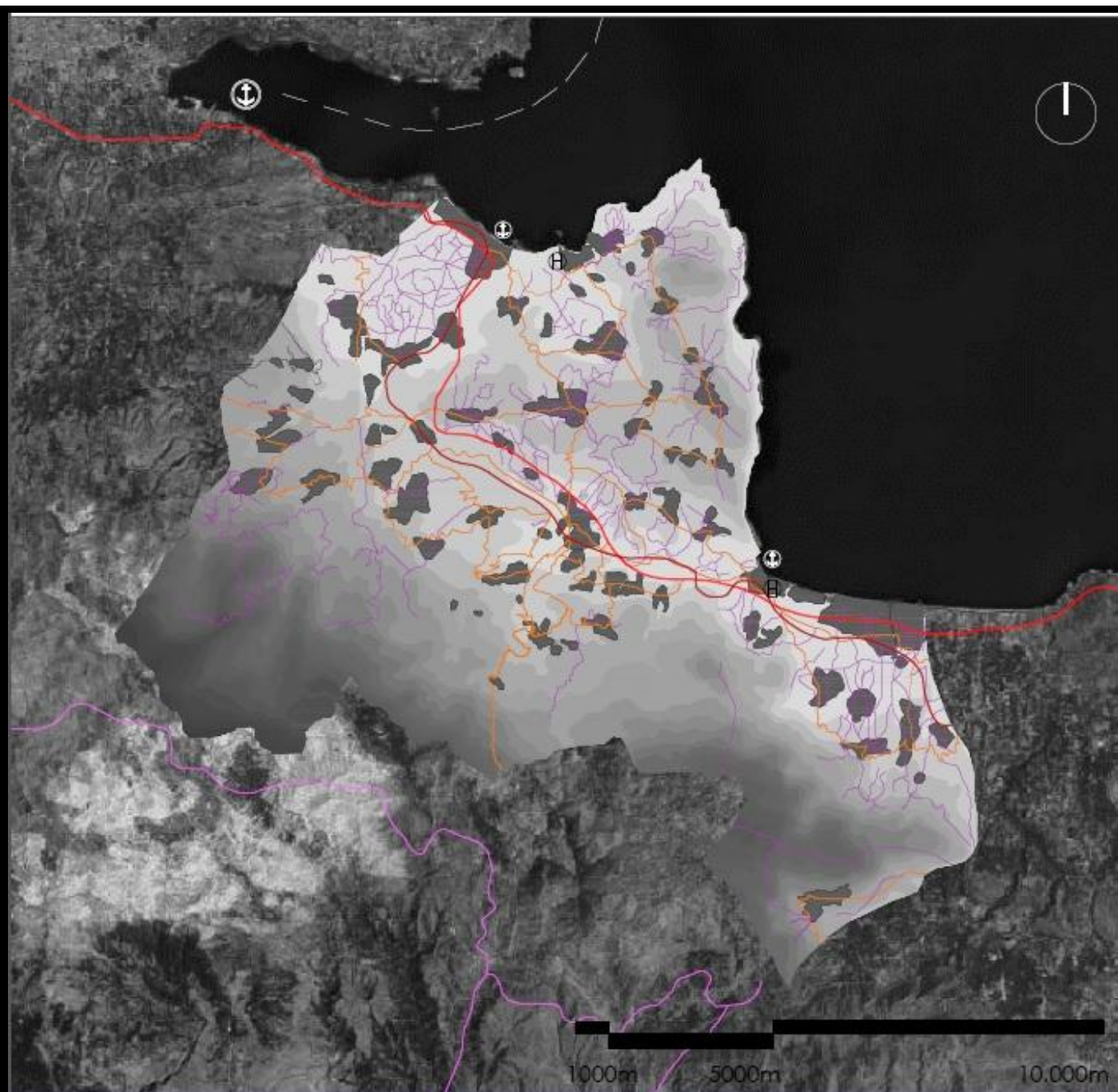
Η πληθυσμιακή μεταβολή των οικισμών σημειώνεται άνισα καθώς παρατηρείται αύξηση στις παράκτιες πεδινές περιοχές και μείωση στις ορεινές. Βασικός παράγοντας της πληθυσμιακής αυτής εξέλιξης είναι πιθανότατα η απασχόληση. Σημειώνεται μείωση του ποσοστού απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα που χαρακτηρίζει τις ορεινές περιοχές, με κυρίαρχους τους κλάδους της κτηνοτροφίας και γεωργίας, ενώ αύξηση του τριτογενούς τομέα στις παραθαλάσσιες περιοχές, όπου ανεβαίνει ο κλάδος του τουρισμού και του εμπορίου. Επίσης, σημειώνεται μείωση του ποσοστού απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα, κυρίως στον κλάδο της μεταποιητικής βιομηχανίας, αποδυναμώνοντας τον πρωτογενή τομέα των ορεινών περιοχών. Η ανακατανομή του πληθυσμού επηρεάζει την οικιστική ανάπτυξη, με δόμηση νέων κτιρίων στους δυναμικούς οικισμούς, ανεξέλεγκτη και αθέμιτη κυρίως σε παραθεριστικές περιοχές, ενώ ερήμωση και γήρανση του κτηριακού αποθέματος σε φθίνοντες οικισμούς.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

—	εθνική οδός	-/+30	-31-100
—	παλιά εθνική οδός	+201-430	ζώνη αύξησης πληθυσμού
—	κύριοι δρόμοι	+101-200	ζώνη μείωσης πληθυσμού
—	δευτερεύοντες δρόμοι	+31-100	

Δίκτυο Υποδομών

ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ_ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

	Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης		δίκτυο μονοπατιών
	παλιά εθνική οδός		μονοπάτι E4
	κύριο οδικό δίκτυο		ελικοδρόμιο
	δευτερεύον οδικό δίκτυο		λιμάνι

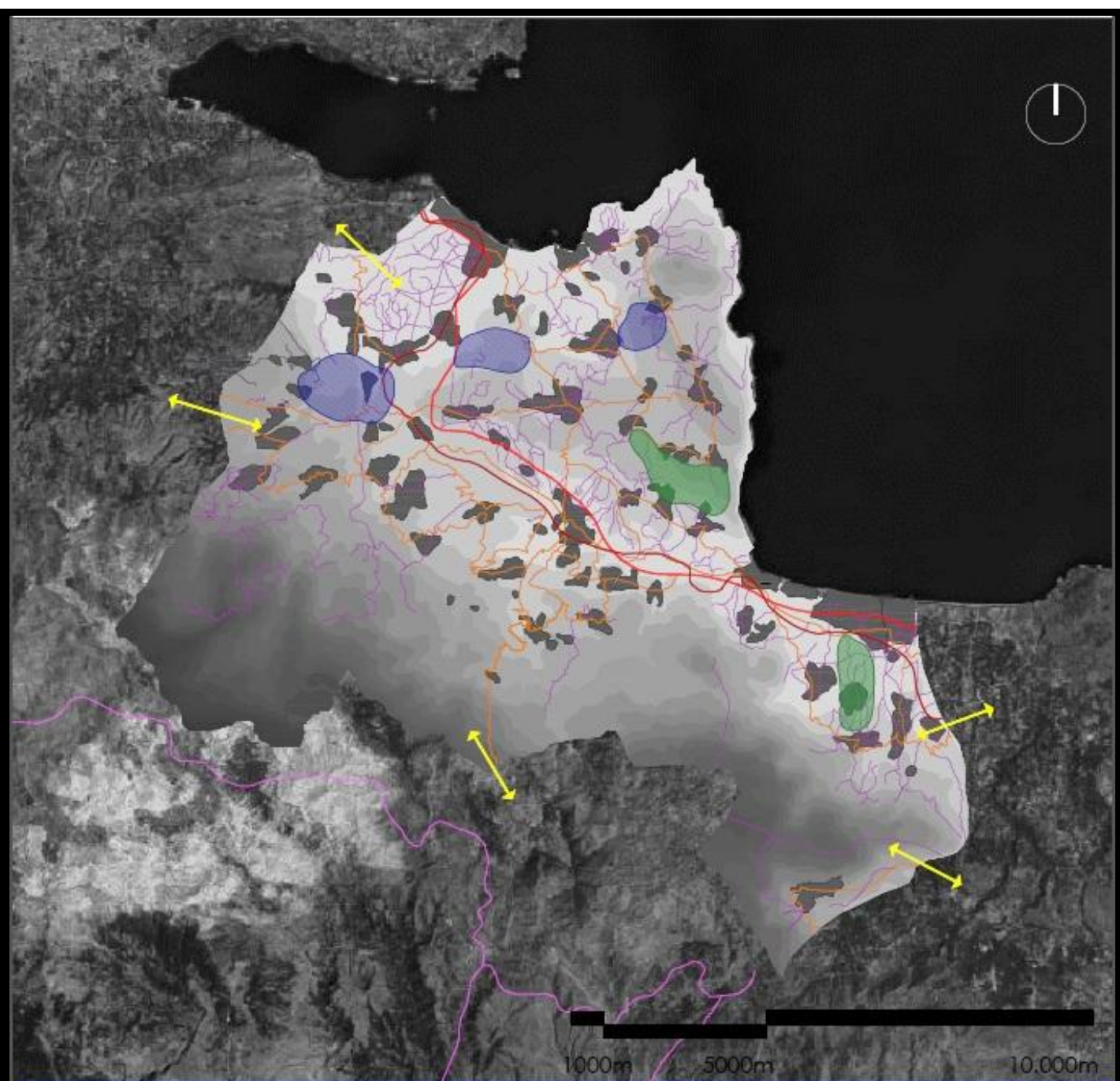
Όπως προκύπτει από το χάρτη, το οδικό δίκτυο αναπτύσσεται κυρίως κεντρικά του δήμου Αποκορώνου, όπου το επιτρέπει περισσότερο και το ανάγλυφο, το χαμηλό δηλαδή υψόμετρο. Η παλιά εθνική οδός και η νεότερη (ΒΟΑΚ) διατρέχουν το δήμο σχεδόν κεντρικά χωρίζοντάς τον σε δύο τμήματα, βόρειο και νότιο, τα οποία και εξυπηρετεί ομοίως. Συγκεκριμένα, ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης αποτελεί σημαντική υποδομή για το δήμο καθώς επιτρέπει την ταχεία σύνδεση του με τους όμορους δήμους και τα μεγάλα αστικά κέντρα διευκολύνοντας την επικοινωνία, την επισκεψιμότητα και τη μεταφορά εμπορευμάτων. Διέρχεται εντός των οικισμών Καλύβες, Βρύσες, Γεωργιούπολη, Καβρός, Δράμια, είτε διακόπτοντας και προκαλώντας έντονη κυκλοφορία είτε ενισχύοντας την επισκεψιμότητα και την τοπική οικονομία σε αυτούς.

Το δίκτυο των κύριων δρόμων, αλλά και των δευτερευόντων, λειτουργεί σχετικά ικανοποιητικά στο σύνολο του δήμου, συνδέοντας τους οικισμούς μεταξύ τους, με την εθνική οδό οπότε και με την υπόλοιπη βόρεια Κρήτη μέσω αυτής. Από τους κύριους δρόμους είναι σημαντικός ο εγκάρσιος οδικός άξονας Καλυβών – Γεωργιούπολης που συνδέει τη βόρεια ακτή του δήμου με τη νότια του δήμου Σφακίων.

Σημειικά παρατηρούνται ελλείψεις και ασυνέχεια του οδικού δικτύου ως προς τη σύνδεση των οικισμών μεταξύ τους αλλά και με την εθνική οδό. Συγκεκριμένα, απουσία οδικής σύνδεσης σημειώνεται μεταξύ των οικισμών Σαμωνά - Μαχαιρών - Παϊδοχωρίου και μεταξύ Μαχαιρών στο βορειοδυτικό τμήμα του δήμου και Γαβαλοχωρίου στο βορειοανατολικό τμήμα με την εθνική οδό. Ανεπάρκεια οδικού δικτύου ως προς το πλάτος και την ποιότητα των οδών σημειώνεται μεταξύ των οικισμών Λικοτιναρέας – Εξώπολης, Λιτσάρδας – Σούρης – Καλαμίτσι Αμυγδαλίου και Καβρού – Κάβαλλου – Μουρίου – Κουρνά. Ξεχωριστή περίπτωση αποτελεί ο οικισμός της Ασής Γωνιάς στο νοτιοανατολικό άκρο του δήμου, ο οποίος συνδέεται οδικά με τον οικισμό της Αργυρούπολης του νομού Ρεθύμνης και όχι με κάποιον του δήμου Αποκορώνου λόγω του υψηλού και δυσχερές αναγλύφου της ευρύτερης περιοχής.

Σημαντικές ελλείψεις παρατηρούνται και στο περιπατητικό δίκτυο. Πέρα από το μονοπάτι που συνδέει τα Κυριακοσέλλια με τους Μαχαιρούς (φαράγγι του Αγ. Νικολάου) και τα Κεραμιά με το Φαράγγι κοντά στον οικισμό Στύλο (φαράγγι του Δίκταμου), στο σύνολο του δήμου Αποκορώνου απουσιάζουν οργανωμένα μονοπάτια και περιπατητικές διαδρομές παρά μόνο μονοπάτια άτυπα που σχηματίστηκαν στο πέρασμα των χρόνων για τις ανάγκες των κατοίκων. Επίσης, το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 δεν διέρχεται από το δήμο, ούτε και συνδέεται με μονοπάτια του.

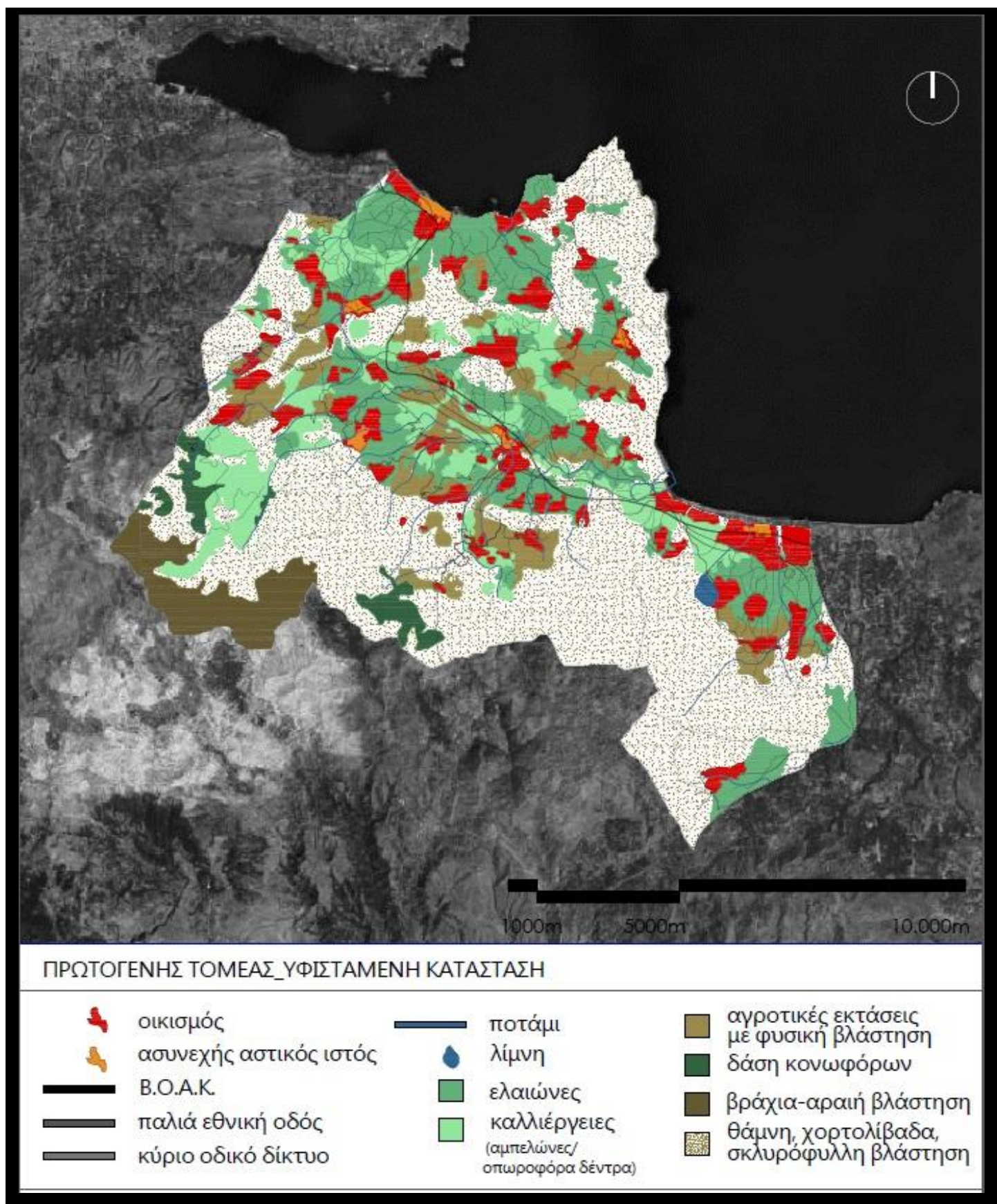
Ως προς τις θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές, οι κάτοικοι του δήμου εξυπηρετούνται από τα διεθνούς εμβέλειας λιμάνι στον κόλπο της Σούδας και αεροδρόμιο Χανίων στο Ακρωτήρι. Τοπικά υπάρχουν δύο ελικοδρόμια, στην Αλμυρίδα και τη Γεωργιούπολη, που συνδέουν το δήμο με την υπόλοιπη Κρήτη· στοιχείο θετικό για τον τομέα της υγείας. Επίσης, οι οικισμοί Αλμυρίδα, Καλύβες και Γεωργιούπολη διαθέτουν μικρά λιμάνια τοπικής εμβέλειας, ενισχύοντας τον κλάδο της αλιείας.

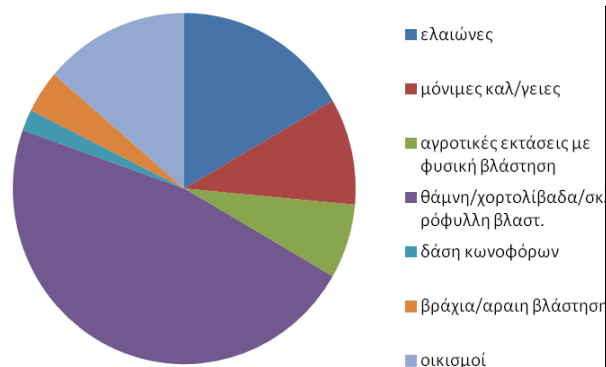
ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ_ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

— Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης	— κύριο οδικό δίκτυο	— δίκτυο μονοπατιών
— παλιά εθνική οδός	— δευτερεύον οδικό δίκτυο	— μονοπάτι Ε4
 ανεπάρκεια οδικού δικτύου	 απουσία οδικής σύνδεσης	↔ οδική σύνδεση με όμορο δήμο

Πρωτογενής Τομέας

Ο δήμος έχει έκταση 318 τ.χλμ., εκ των οποίων τα 54 τ.χλμ. αποτελούν ελαιώνες, τα 32 τ.χλμ. μόνιμες καλλιέργειες (κυρίως αμπελώνες, αλλά και άλλου είδους καλλιέργειες) και τα 25 τ.χλμ. αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση. Έτσι, οι ελαιώνες καταλαμβάνουν το 17% της συνολικής έκτασης του δήμου, οι μόνιμες καλλιέργειες το 10% και οι αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση το 7%. Επίσης, το 48% της συνολικής επιφάνειας, δηλαδή 154 τ.χλμ., περιλαμβάνει θάμνους, χορτολίβαδα και σκληρόφυλλη βλάστηση, επιφάνεια που μάλλον χρησιμοποιείται ως βοσκοτόπια, ενώ τα δάση κωνοφόρων αποτελούν το 2%, 5.8 τ.χλμ. και τα βράχια με πολύ αραιή βλάστηση το 4%, 13 τ.χλμ.

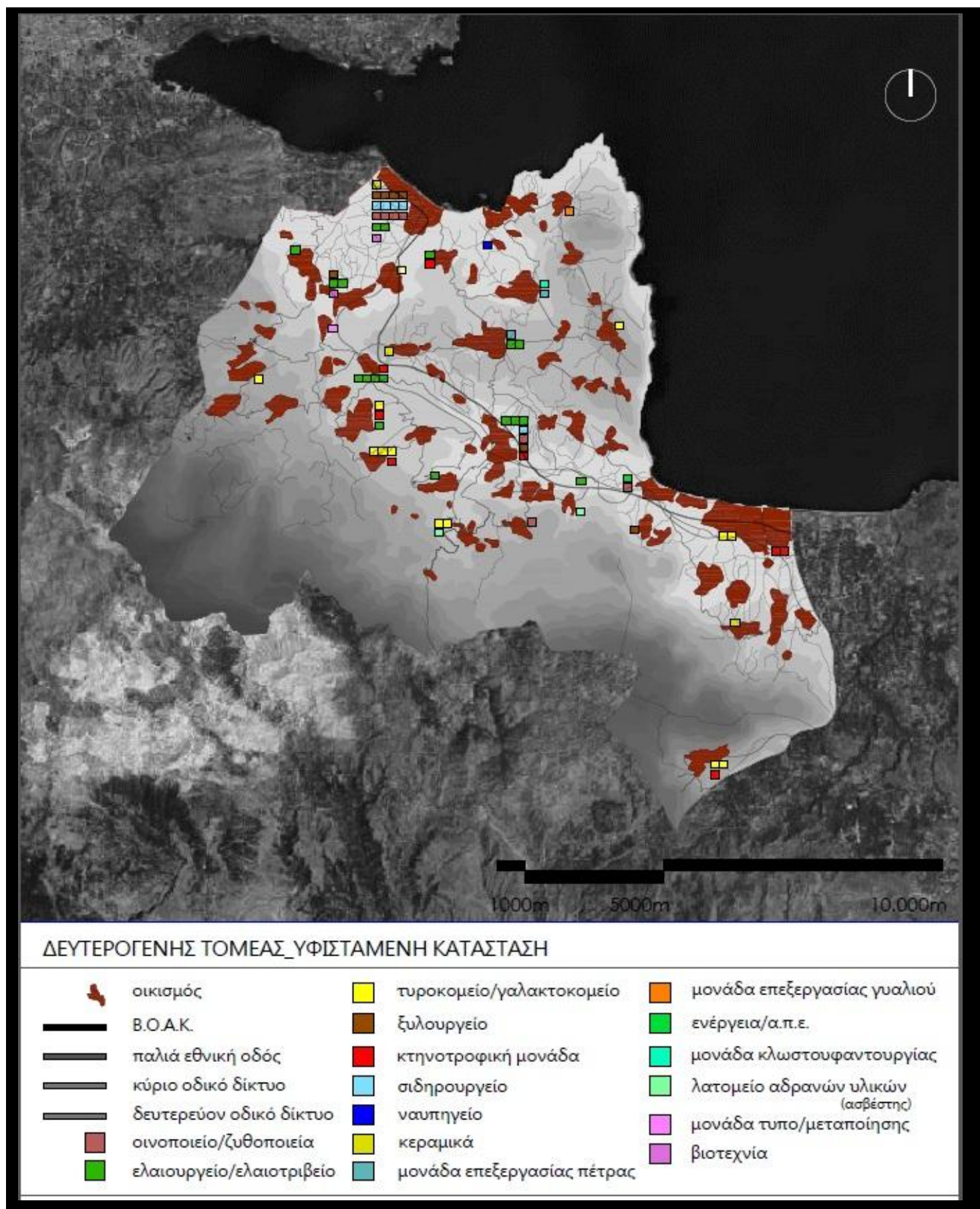
Όπως προκύπτει από το χάρτη, οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις, είτε αυτές είναι(ελαιώνες, αμπελώνες είτε μικτές καλλιέργειες με φυσική βλάστηση, αποτελούν το 34% της συνολικής έκτασης και βρίσκονται κυρίως κεντρικά και βόρεια του δήμου, σε άμεση σχέση με τους οικισμούς καθώς και σε εγγύτητα με την εθνική οδό που διατρέχει το δήμο. Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις μειώνονται στις βορειοανατολικές ακτές και κυρίως στα νότια του δήμου, όπου αυξάνεται το υψόμετρο και όπου συναντώνται, κατά κύριο λόγο, εκτάσεις με θάμνους, χορτολίβαδα και σκληρόφυλλη βλάστηση καθώς και δάση κωνοφόρων και ακόμα πιο νότια βράχια.

Στον πρωτογενή τομέα απασχολείται το 33% του πληθυσμού του δήμου Αποκορώνου σύμφωνα με την απογραφή του 2001¹³. Ο κλάδος της γεωργίας περιλαμβάνει κυρίως την καλλιέργεια ελαιώνων και αμπελιών με παραγωγή λαδιού και κρασιού καθώς και οπωροφόρων και εσπεριδοειδών δέντρων (πορτοκαλιές, λεμονιές, μανταρινιές). Στις ορεινές περιοχές εντοπίζονται καλλιέργειες χαρουπιού ενώ ο Τζίτζιφές είναι ο μοναδικός οικισμός της Κρήτης όπου διασώζεται η λαϊκή παράδοση παραγωγής δαφνέλαιου (καραμπάσι). Σημαντικός για το δήμο είναι και ο κλάδος της κτηνοτροφίας με κύρια την εκτροφή αιγοπροβάτων. Κτηνοτροφικά προϊόντα που παράγονται στην ευρύτερη περιοχή είναι γάλα, κρέας, τυρί, μυζήθρα, μαλλί προβάτου και αυγά κότας, καλύπτοντας τις ανάγκες της τοπικής αγοράς αλλά και της εγχώριας ως προς το τυρί, τη μυζήθρα και το μαλλί. Σε μικρότερο βαθμό είναι ανεπτυγμένη και η τέχνη της μελισσοκομίας με την παραγωγή μελιού και κεριού. Ο κλάδος της αλιείας εντοπίζεται στους παραθαλάσσιους οικισμούς Καλύβες, Αλμυρίδα, Γεωργιούπολη με οργανωμένους τοπικούς συλλόγους και αλιευτικά καταφύγια (Καλύβες, Γεωργιούπολη) ενδυναμώνοντας την τοπική ανάπτυξη.

Αν και οι κλιματολογικές συνθήκες και το έδαφος του δήμου Αποκορώνου ευνοούν την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, σημειώνεται μείωση του ποσοστού απασχόλησης (κατά 10% τη δεκαετία 1991 – 2001) σε αυτόν με ταυτόχρονη άνοδο της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα με στρόφη στην τουριστική ανάπτυξη. Παράγοντες που οφείλονται για την αποδυνάμωση αυτή είναι το μεγάλο κόστος παραγωγής και η πτώση τιμών σε κάποια προϊόντα, η ανεπάρκεια αγροτικών δρόμων που δυσχεραίνουν τη μεταφορά καθώς και η έλλειψη μονάδων άρδευσης σε σχέση με την πληθώρα καλλιεργειών της περιοχής.

¹³ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Δευτερογενής Τομέας

Στον δευτερογενή τομέα περιλαμβάνονται ελαιοουργεία/ελαιοτριβεία, οινοποιεία, κτηνοτροφικές μονάδες/σφαγεία/μονάδες επεξεργασίας κρέατος, τυροκομεία/γαλακτοκομεία, ξυλουργεία/μονάδες επεξεργασίας ξύλου, μηχανουργεία/σιδηρουργεία, ναυπηγεία, μονάδες επεξεργασίας γυαλιού, πέτρας, λατομεία αδρανών υλικών (ασβέστης), κεραμικά, βιοτεχνίες και μονάδες συσκευασίας, τυποποίησης, μεταποίησης.

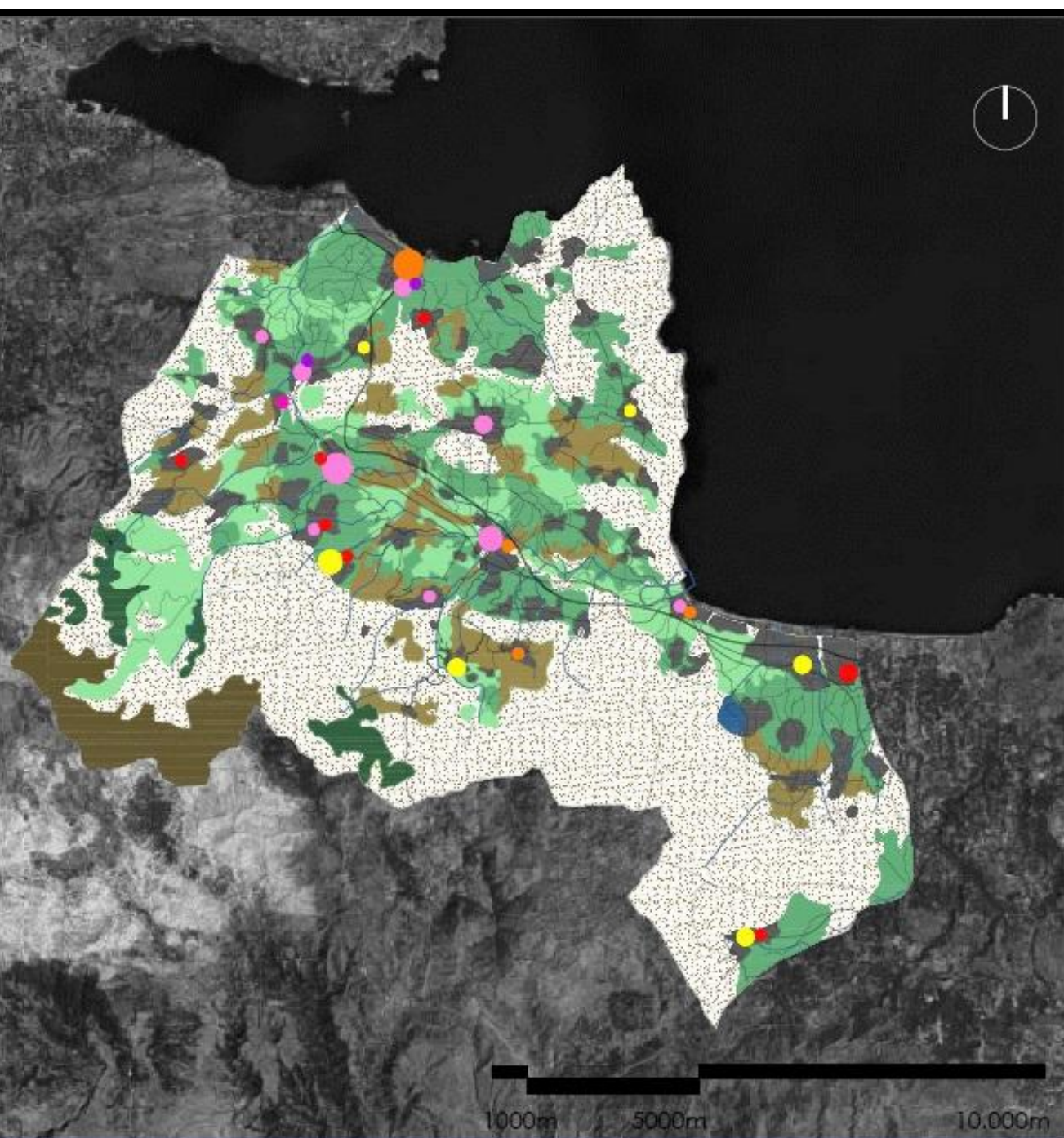
Στο γράφημα φαίνεται ο αριθμός των μονάδων του δευτερογενούς τομέα στο σύνολο του δήμου Αποκορώνου.

Όπως παρατηρείται από το χάρτη και τα παραπάνω στοιχεία, ο δήμος Αποκορώνου περιλαμβάνει κυρίως ελαιοτριβεία/ελαιοουργεία (18 από τις συνολικά 72 μονάδες), αλλά και τυροκομεία/ γαλακτοκομεία (13 μονάδες), κτηνοτροφικές μονάδες (9), ξυλουργεία/μονάδες επεξεργασίας ξύλου(8) και οινοποιεία (4). Πολύ περιορισμένος είναι ο αριθμός των βιοτεχνιών (2 σε Καλύβες και Νιο Χωριό) καθώς και των μονάδων τυποποίησης συσκευασίας, μεταποίησης (1 μονάδα που συσκευάζει βότανα στους Μαχαιρούς).

Μεγάλη συγκέντρωση μονάδων δευτερογενούς τομέα παρουσιάζουν οι οικισμοί Καλύβες και Βρύσσες, οικισμοί δηλαδή που διαθέτουν και μεγάλους πληθυσμούς και από τους οποίους διέρχεται η εθνική οδός, ενώ σχετικά μεγάλη συγκέντρωση παρουσιάζει και ο οικισμός Αγ. Πάντες (4 ελαιοουργεία).

Προκειμένου να συσχετιστεί άμεσα ο δευτερογενής με τον πρωτογενή τομέα και να διεξαχθούν συμπεράσματα, ακολουθεί χάρτης συνδυαστικός των δύο τομέων:

Πρωτογενής και Δευτερογενής τομέας

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ κ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ_ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

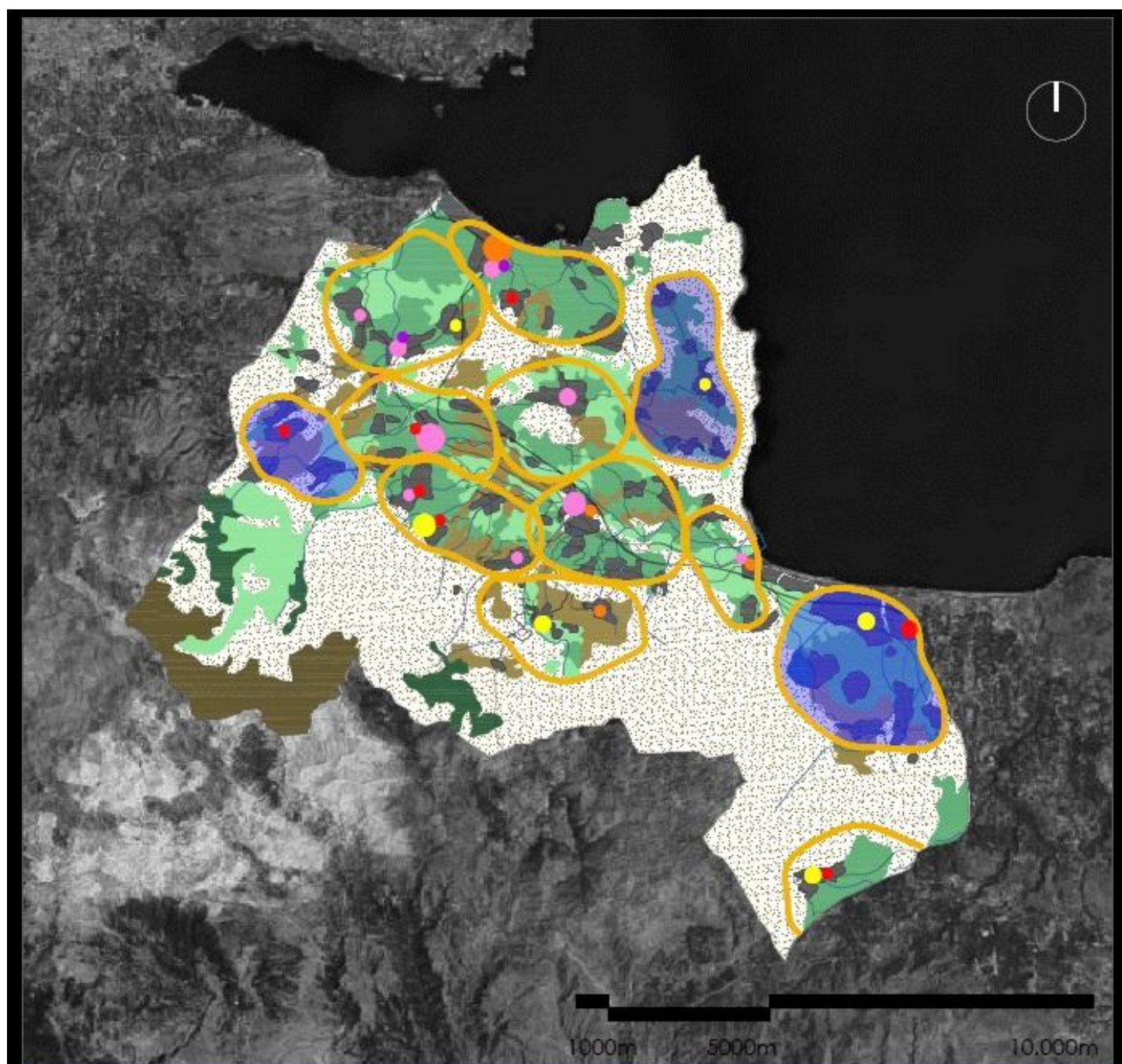
	οικισμός		ελαιώνες		ελαιουργείο/ελαιοτριβείο (1-4 μον.)
	Β.Ο.Α.Κ.		καλλιέργειες (αμπελώνες/σπυροφόρα δέντρα)		οινοποιείο/ζυθοποιεία (1-4 μον.)
	παλιά εθνική οδός		αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση		τυροκομείο/γαλακτοκομείο (1-4 μον.)
	κύριο οδικό δίκτυο		δάση κονωφόρων		κτηνοτροφική μονάδα (1-4 μον.)
	δευτερεύον οδικό δίκτυο		βράχια-αραιή βλάστηση		μονάδα τυπο/μεταποίησης
	ποτάμι		θάμνη, χορτολίβαδα, σκληρόφυλλη βλάστηση		βιοτεχνία (1-4 μον.)
	λίμνη				

Στο συνδυαστικό αυτό χάρτη παρουσιάζεται ο πρωτογενής τομέας καθώς και ο αριθμός των μονάδων του δευτερογενούς τομέα και συγκεκριμένα ο αριθμός των ελαιουργείων/ελαιοτριβείων, οινοποιείων, τυροκομείων/γαλακτοκομείων, βιοτεχνιών και των μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, μεταποίησης.

Μελετώντας το χάρτη και θεωρώντας πως κάθε μονάδα του δευτερογενούς τομέα εξυπηρετεί μια ευρύτερη περιοχή, προκύπτει πως στο σύνολο του δήμου υπάρχει αρκετά καλός συσχετισμός των δύο τομέων. Ικανοποιητική είναι και η σχέση του δευτερογενούς τομέα με την εθνική οδό, άρα και με την υπόλοιπη Κρήτη, μέσω αυτής.

Ελλιπής είναι η σχέση των δύο τομέων βορειοανατολικά και νοτιοανατολικά του δήμου. Πιο συγκεκριμένα, βορειοανατολικά, στην ευρύτερη περιοχή που ορίζεται από τους οικισμούς Δράπανος, Παλαιώνι, Ξηροστέρνι, Κεφαλάς, Λιτσάρδα, Σουρή, Σέλια, Λικοτιναρέα παρατηρούνται ελαιώνες καθώς και αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση χωρίς όμως να υπάρχει κάποιο ελαιουργείο/ελαιοτριβείο. Ομοίως, νοτιοανατολικά, απουσιάζει κάποιο ελαιουργείο/ελαιοτριβείο στην ευρύτερη περιοχή που ορίζεται από τους οικισμούς Καβρός, Δράμια, Μουρή, Κουρνάς, Κάστελος, Φυλακή και η οποία περιλαμβάνει ελαιώνες και αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση.

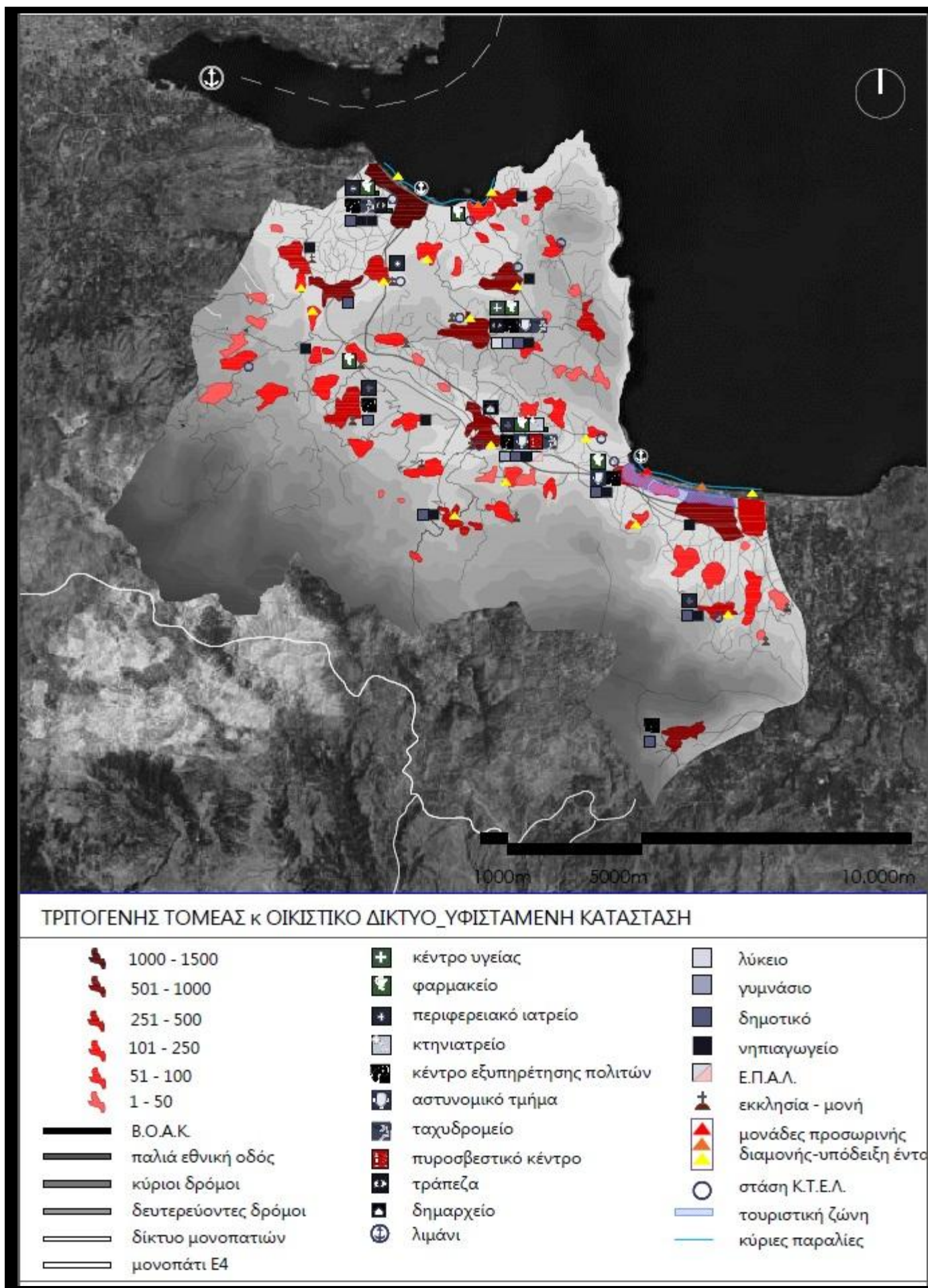
Μεγάλη έλλειψη παρατηρείται στο σύνολο του δήμου στη μεταποιητική δραστηριότητα, σε μονάδες συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και σε συνεταιρισμούς.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ κ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ_ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

	οικισμός		ελαιώνες		ελαιουργείο/ελαιοτριβείο (1-4 μον.)
	B.Ο.Α.Κ.		καλλιέργειες (αμπελώνες/σπυροφόρα δέντρα)		οινοποιείο/ζυθοποιεία (1-4 μον.)
	παλιά εθνική οδός		αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση		τυροκομείο/γαλακτοκομείο (1-4 μον.)
	κύριο οδικό δίκτυο		δάση κωνοφόρων		κτηνοτροφική μονάδα (1-4 μον.)
	ποτάμι		βράχια-αραιή βλάστηση		μονάδα τυπο/μεταποίησης (1-4 μον.)
	λίμνη		θάμνη, χορτολίβαδα, σκληρόφυλλη βλάστηση		βιοτεχνία (1-4 μον.)
	περιοχές εξυπηρέτησης μονάδων 2γενούς		ελλειπής σχέση 1γενούς κ 2γενούς τομέα		

Τριτογενής τομέας

Στον τριτογενή τομέα περιλαμβάνονται υπηρεσίες υγείας (κέντρο υγείας, περιφερειακά ιατρεία, κτηνιατρεία, φαρμακεία), διοικητικές υπηρεσίες(δημαρχία, τράπεζες, αστυνομικά κέντρα, κ.ε.π., ταχυδρομία, πυροσβεστικοί σταθμοί), εκπαίδευση (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια, επάλ), αλλά και στοιχεία τουρισμού (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, μονάδες προσωρινής διαμονής, τουριστικές ζώνες).

Όπως προκύπτει, η μεγαλύτερη συγκέντρωση υποδομών υγείας, διοίκησης και εκπαίδευσης παρουσιάζεται σε οικισμούς με μεγάλους πληθυσμούς, Καλύβες, Βρύσες, Βάμος και ακολουθούν η Γεωργιούπολη και ο Φρες. Οι υπόλοιποι οικισμοί που δεν διαθέτουν υποδομές ή διαθέτουν λίγες (νηπιαγωγείο, δημοτικό, φαρμακείο, περιφερειακό ιατρείο) εξαρτώνται από τους οικισμούς που προαναφέρθηκαν με εξαίρεση τους οικισμούς Κάστελλος, Πάτημα, Φυλακή που εξαρτώνται από τον οικισμό Επισκοπή του νομού Ρεθύμνης και την Ασή Γωνιά η οποία εξαρτάται από τον οικισμό της Αργυρούπολης του νομού Ρεθύμνης.

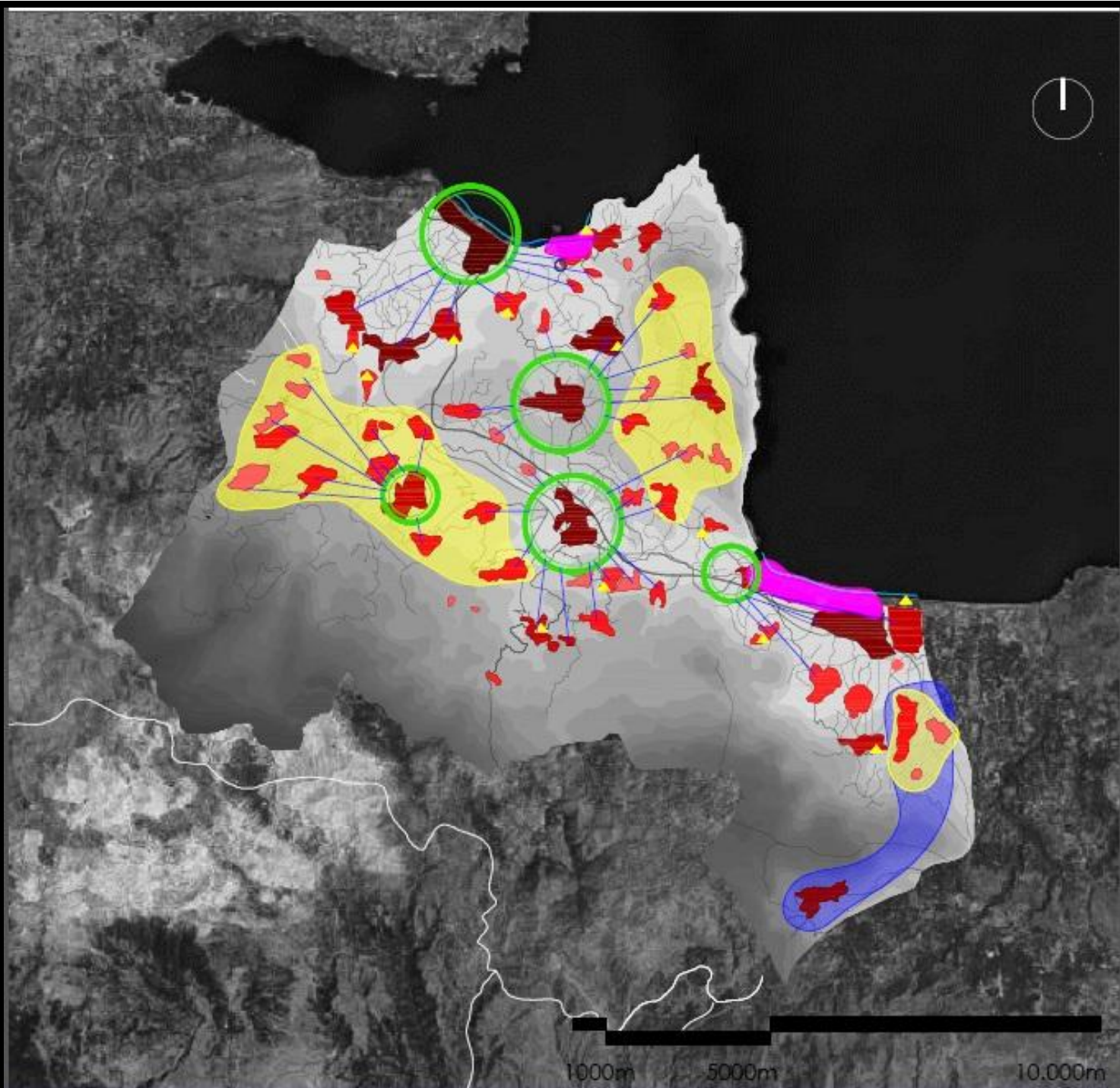
Υπολογίζοντας την ποσότητα των μονάδων που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού του δήμου και θεωρώντας πως κάθε μονάδα του τριτογενούς τομέα εξυπηρετεί μια ευρύτερη περιοχή, προκύπτει πως στο σύνολο του δήμου καλύπτονται οι ανάγκες των κατοίκων όσον αφορά στην εκπαίδευση και στην υγεία. Εξαίρεση αποτελεί το γεγονός ότι στο δήμο Αποκορώνου δεν υπάρχει καμία μονάδα ψυχικής υγείας. Βέβαια πρόκειται για έναν τομέα που την τρέχουσα περίοδο στην Ελλάδα δεν λαμβάνει καμία μέριμνα, υποβαθμίζεται και συρρικνώνεται λόγω πολιτικοοικονομικών συνθηκών.

Τη μεγαλύτερη ανάπτυξη παρουσιάζει ο τομέας του τουρισμού. Στο δήμο Αποκορώνου υπάρχουν συνολικά 128 ξενοδοχειακές μονάδες/ενοικιαζόμενα δωμάτια, διασκορπισμένα δυσανάλογα στην έκταση του. Τη μεγαλύτερη συγκέντρωση εμφανίζει η Γεωργιούπολη με 51 μονάδες προσωρινής διαμονής και ακολουθούν οι οικισμοί Αλμυρίδα (28 μονάδες), Καβρός (18 μονάδες) και Καλύβες (7 μονάδες). Αρκετοί οικισμοί διαθέτουν από 1 ως 5 μονάδες, ενώ έλλειψη μονάδων προσωρινής διαμονής παρουσιάζεται στους οικισμούς που βρίσκονται βορειοανατολικά (Παλαιώνι, Ξηροστέρνι, Κεφαλάς, Λιτσάρδα, Σουρή, Λικοτιναραία, Σέλια) και κυρίως νοτιοδυτικά (Σαμωνάς, Χιλιομοδού, Κυριακοσέλια, Ράμνη, Καρές, Μελιδόνι, Παιδοχώρι, Πεμόνια, Φρες Τζίτζιφές, Νίππος, Βαφές) του δήμου. Έντονα

τουριστικές ζώνες χαρακτηρίζονται ο παραλιακός οικισμός Αλμυρίδα και κυρίως το παραλιακό μέτωπο από τη Γεωργιούπολη μέχρι τον Καβρό.

Πρόκειται για τουρισμό μαζικό και εποχιακό, κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες , ενώ στις έντονα τουριστικές ζώνες και κυρίως στην περιοχή της Γεωργιούπολης, οι μεγάλες και πολλές ξενοδοχειακές μονάδες δεν εναρμονίζονται με τα πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής, τείνουν να αλλοιώσουν το χαρακτήρα της και να υποβαθμίσουν την περιβαλλοντική της αξία. Ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες είναι αυξημένος ο όγκος των παραγόμενων αστικών απορριμμάτων. Η έντονη εποχικότητα του τουρισμού έχει ως συνέπεια την εποχική εσωτερική μετανάστευση ή ανεργία του πληθυσμού με παύση της οικονομικής κίνησης, καθώς η τοπική οικονομία στηρίζεται κατά πολύ στον τουρισμό και στην άνιση ανάπτυξη των παραλιακών περιοχών και της ενδοχώρας. Τέλος, σημαντική έλλειψη παρουσιάζει ο δήμος Αποκορώνου όσον αφορά στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως αγροτικός, φυσιολατρικός, περιπατητικός, καταδυτικός, γαστρονομικός.

οικισμός	Ξενοδοχειακές μονάδες/ ενοικιαζόμενα δωμάτια
Βρύσες	1
Αρμένιοι	1
Ασπρούλιανος	1
Μαχαιροί	1
Πρόβαρμα	1
Εμπρόσνερος	1
Γαβαλοχώρι	1
Μάζα	1
Μαθές	1
Τσιβαράς	2
Δράμια	2
Εξώπολη	3
Πλάκα	3
Βάμος	5
Καλύβες	7
Καβρός	18
Αλμυρίδα	28
Γεωργιούπολη	51

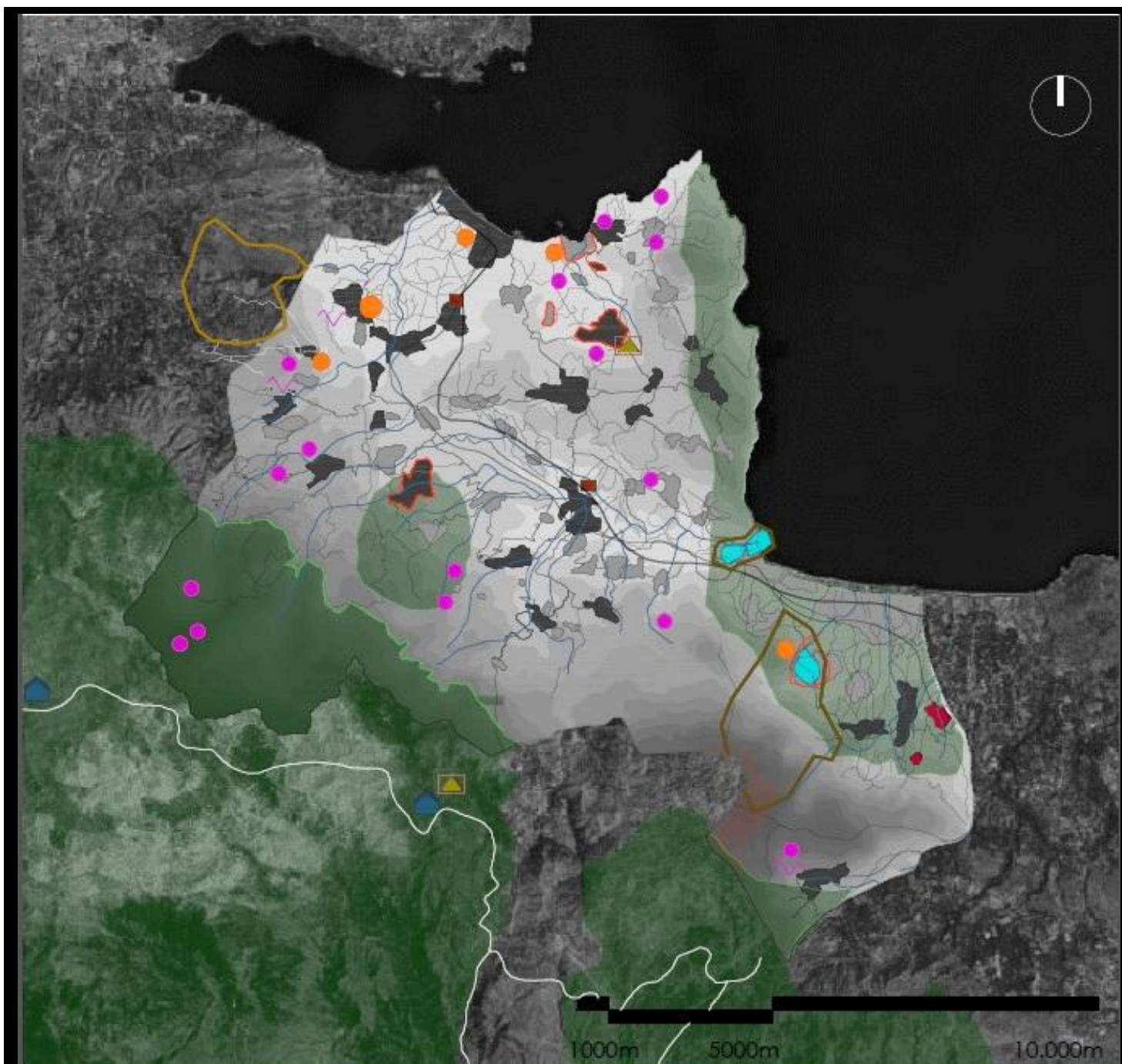

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ_ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

	Β.Ο.Α.Κ.		δίκτυο μονοπατιών		251 - 500
	παλιά εθνική οδός		μονοπάτι Ε4		101 - 250
	κύριοι δρόμοι		1000 - 1500		51 - 100
	δευτερεύοντες δρόμοι		501 - 1000		1 - 50
	κέντρα υποδομών τριτογενούς τομέα		οικισμοί λειτουργικά εξαρτώμενοι από όμορους δήμους		επιβάρυνση λόγω τουρισμού
	σχέσεις λειτουργικής εξάρτησης				έλλειψη προσωρινών μονάδων διαμονής

Δίκτυο φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων

ΦΥΣΙΚΑ Κ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ _ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

	Β.Ο.Α.Κ.		οικισμός		περιοχή Natura
	παλιά εθνική οδός		οικιστικό ενδιαφέρον		υδροβιότοπος Natura
	κύριοι δρόμοι		παραδοσιακός οικισμός		καταφύγιο άγριας ζωής
	δευτερεύοντες δρόμοι		αρχαιολογικός χώρος		Τ.Ι.Φ.Κ.
	δίκτυο μονοπατιών		μουσείο		σπήλαιο
	μονοπάτι Ε4		μοναστήρι		φαράγγι
	ποτάμι		καταφύγιο		

Ο δήμος Αποκορώνου διαθέτει περιβαλλοντικά στοιχεία ιδιαίτερης σημασίας, αλλά και σημαντικά δείγματα πολιτισμού. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στα περιβαλλοντικά στοιχεία, στο δήμο συναντώνται περιοχές και υδροβιότοποι Natura, καταφύγια άγριας ζωής και τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, συναντώνται, επίσης, ποταμοί (Κοιλιάρης, Ξυδιάς, Βρυσσανός, Αλμυρός, Δέλφινας), φαράγγια (του Δίκταμου από το Κατωχώρι Κεραμιών στο Στύλο, του Αγ. Νικόλα-Κανάλι μεταξύ Ραμνής και Μαχαιρών και της Ασή Γωνιάς), 213 σπήλαια με ιστορική και περιβαλλοντική αξία καθώς και η μοναδική φυσική λίμνη της Κρήτης. Όσον αφορά στα πολιτισμικά στοιχεία ο δήμος Αποκορώνου διαθέτει παραδοσιακούς οικισμούς (Πάτημα, Φυλακή), αρχαιολογικούς χώρους, μοναστήρια και λαογραφικό μουσείο, ενώ οικιστικό ενδιαφέρον (αρχαιολογικούς χώρους μη θεσμοθετημένους, κτίρια, φρούρια, γέφυρες, μύλους, τάφους, πηγάδια) παρουσιάζουν αρκετοί από τους οικισμούς του.

Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται πιο αναλυτικά:

Περιοχές Natura:

ΔΡΑΠΑΝΟ (ΒΑ ΑΚΤΕΣ) _ ΠΑΡΑΛΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ _ ΛΙΜΝΗ ΚΟΥΡΝΑ

Κωδικός Περιοχής: GR4340010

Μέσο Υψόμετρο (m): 130

Έκταση (ha): 3092

Περιγραφή: Η περιοχή περιλαμβάνει το ανατολικό άκρο του ακρωτηρίου Δράπανο, το δυτικό τμήμα της ακτογραμμής του κόλπου του Αλμυρού και συγκεκριμένα τις εκβολές του Αλμυρού και την παραλία της Γεωργιούπολης και προς το εσωτερικό τη λίμνη Κουρνά. Στις εκβολές υπάρχουν συστάδες του καλαμιού Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι ο μεγάλος αριθμός πηγών γλυκού νερού που τροφοδοτούν τη λίμνη Κουρνά και το τελευταίο τμήμα του ποταμού Αλμυρού (κοντά στις εκβολές), τις εκβολές καθώς και τη θαλάσσια περιοχή κοντά στην ακτή. Κοντά στην ακτή η βλάστηση χαρακτηρίζεται από *Vitex-agnus castus*, *Ulmus minor ssp. canescens* και από σχηματισμούς άλλων υγρόφιλων ειδών. Όσον αφορά στη βόρεια και βορειανατολική πλευρά της ακτής της Γεωργιούπολης, περιλαμβάνει μια εκτεταμένη αμμόδη παραλία με αμμόλοφους *Ammophila arenaria*. Στο βραχώδες ανατολικό άκρο του ακρωτηρίου Δράπανο υπάρχει μια εκτεταμένη κάλυψη με *Euphorbia dendroides*.

Είδη ζώων: *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrum-equinum*, , *Elaphe situla*.

Σπουδαιότητα: Η λίμνη Κουρνά είναι η μόνη φυσική λίμνη στην Κρήτη. Το υγροτοπικό αυτό σύστημα είναι ένα από τα πιο σημαντικά στην Α Μεσόγειο. Το ακρωτήριο Δράπανο είναι επίσης μια σημαντική, σχεδόν αδιατάρακτη περιοχή, η οποία πρέπει να προστατευθεί. Οι εκτεταμένοι σχηματισμοί *Euphorbia dendroides* και οι συστάδες του *Phoenix theophrastii* δίνουν στην περιοχή μοναδικότητα.

ΦΡΕΣ - ΤΖΙΤΖΙΦΕΣ - ΝΙΠΟΣ

Κωδικός Περιοχής: GR4340011

Μέσο Υψόμετρο (m): 400

Έκταση (ha): 1175

Περιγραφή: Η περιοχή βρίσκεται στην ανατολική Κρήτη, κοντά στην πόλη των Χανίων και περιλαμβάνει τα χωριά Τζιτζιφές και Φρε. Στην περιοχή επικρατούν πετρώδη εδάφη και

απότομες πλαγιές που καλύπτονται από μακκία βλάστηση με δάφνη (*Laurus nobilis*), μερικές συστάδες κυπαρισσιών (*Cupressus sempervirens*), φρύγανα (*Sarcopoterium spinosum* και *Thymus capitatus*) και χαμηλή θαμνώδη βλάστηση με πουρνάρι (*Quercus coccifera* χωρίς την παρουσία φυτών *Ampelodesmos*). Στα χαμηλότερα υψόμετρα υπάρχουν καλλιέργειες, κυρίως ελαιόδενδρων και μερικά αμπέλια.

Σπουδαιότητα: Η οικολογική σημασία και αξία της περιοχής επικεντρώνεται στην παρουσία της μοναδικής στην Κρήτη μακκίας με δάφνη. Η βιοποικιλότητα της περιοχής χρειάζεται περαιτέρω εξερεύνηση και αναμένεται να έχει μεγάλο ενδιαφέρον. Μέχρι σήμερα, μόνο λίγα είδη φυτών, θηλαστικών και μαλακίων έχουν περιγραφεί, μερικά από τα οποία είναι ενδημικά της Κρήτης, όπως τα φυτά και τα μαλάκια της ενότητας 3.3 (εκτός του *Vitrea clessini* που είναι ενδημικό της ευρύτερης περιοχής του Αιγαίου). Το μαλάκιο *Oxychilus spratti* είναι στενοενδημικό της κεντρικής και δυτικής Κρήτης. Ακόμη, το αμφίβιο *Hyla arborea ssp. cretensis*, που περιγράφεται στην περιοχή, είναι ενδημικό της Κρήτης.

Στο δήμο Αποκορώνου περιλαμβάνονται και τμήματα από τις εξής περιοχές Natura:

ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ

Κωδικός Περιοχής: GR4340008

Μέσο Υψόμετρο (m): 1000

Έκταση (ha): 54283

Περιγραφή: Η περιοχή παρουσιάζει ιδιαίτερα πλούσια γεωμορφολογία. Υπάρχουν 50 κορυφές πάνω από τα 2.000 m. Χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό φαράγγιων (περίπου 20) από τα οποία αυτό της Σαμαριάς είναι το σημαντικότερο. Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός χαράδρων, σπηλαίων, δολινών, βαράθρων, πολγών και οροπεδίων που συμμετέχουν σε μια πολύπλοκη ακολουθία οικοτόπων από τα 0 έως τα 2.453 m. Οι δολίνες έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον: οι υγρές δολίνες χαρακτηρίζονται από αραιή βλάστηση ετήσιων φυτών, κοινών σε άλλους τόπους αλλά σπάνιων στην Κρήτη, ενώ οι ξηρές δολίνες, από πυκνή βλάστηση και, στα Λευκά Όρη, από την παρουσία του *Hypericum kelleri*, εξειδικευμένου σε τέτοιου τύπου ενδιαίτηματα και ενδημικού των κρητικών βουνών. Εξάλλου, υπάρχει εκεί το μεγαλύτερο δάσος κυπαρισσιού και ένα από τα τελευταία που έχουν απομείνει στην Κρήτη, καθώς και εκτεταμένα δάση πεύκου στα όρια της περιοχής. Μικρό ποσοστό της επιφάνειας της περιοχής καλύπτεται από διαπλάσεις (δάση) πουρναριού. Ένα αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό των ακτών της είναι οι ασβεστολιθικοί απότομοι γκρεμοί. Οι υψηλότεροι (200 ως 500 m), που περιγράφονται με τον όρο «*plurizonal megacliffs*» (πολυζωνικές απότομες βραχώδεις ακτές μεγάλου ύψους), έχουν περισσότερες από μία κλιματικές ζώνες και ζώνες βλάστησης. Το μωσαϊκό της βλάστησης εντείνεται από την ύπαρξη ασβεστολιθικών χαράδρων με την ιδιαίτερη θαμνώδη βλάστηση με αφθονία ειδών (*karst rockbush*). Το φαράγγι της Σαμαριάς χαρακτηρίζεται από τις μεγαλύτερες παράκτιες χαράδρες των Βαλκανίων, με βάθος μεγαλύτερο από 500 m. Το θαλάσσιο μέρος της περιοχής συμπεριλαμβάνει λιβάδια με *Posidonia*, υφάλους και ενάλιες σπηλιές, καλύπτοντας έκταση 1.628 ha ή 3% της συνολικής επιφάνειας της περιοχής. Ελάχιστα χωριά, κυρίως παραλιακά, καθώς και ένα αραιό δίκτυο δευτερευόντων δρόμων στα όρια της περιοχής, αποτελούν τα μόνα ορατά σημάδια ανθρώπινης παρουσίας.

Είδη φυτών: *Hypericum aciferum*, *Zelkova abelicea*, *Bupleurum kakiskalae*, *Nepeta sphaciotica*, *Origanum dictamnus*, *Cephalanthera cucullata*.

Είδη ζώων: *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrum-equinum*, *Monachus monachus*, *Capra aegagrus*.

Σπουδαιότητα: Η περιοχή παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό πολύ σπουδαίων ενδιαιτημάτων, που φιλοξενούν σημαντικότατο αριθμό ειδών φυτών και ζώων, πολλά από τα οποία είναι ενδημικά ή/και στενοενδημικά και περιορίζονται στην περιοχή. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό και ενδεικτικό της ποιότητας της περιοχής είναι το φαράγγι της Σαμαριάς το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως Εθνικός Δρυμός από το 1962, ως Βιοσφαιρικό Απόθεμα, ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠ), προστατεύεται από τη Συνθήκη της Βαρκελώνης και του έχει απονεμηθεί Ευρωπαϊκό Δίπλωμα από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Ουσιαστικό στοιχείο της σημασίας της περιοχής, που συνδυάζεται με τη δυναμική της βιοποικιλότητάς της, αποτελεί το γεγονός ότι είναι πολύ μεγάλη, με μικρή ανθρώπινη δραστηριότητα, και περιλαμβάνει πλήθος ιδιαίτερων βιοτικών και αβιοτικών στοιχείων. Η υψηλή μορφολογική ποικιλότητα σε συνδυασμό με τα παραπάνω, καταλήγουν σε ένα εκπληκτικό αισθητικό αποτέλεσμα. Η ανάγκη ενός συνολικού σχεδίου διαχείρισης είναι άμεση, εάν ενδιαφέρει η διατήρηση των ανεκτίμητων στοιχείων της περιοχής.

ΑΣΦΕΝΤΟΥ_ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Κωδικός Περιοχής: GR4340012

Μέσο Υψόμετρο (m): 400

Έκταση (ha): 13400

Περιγραφή: Η περιοχή έχει πολύπλοκη γεωμορφολογική δομή. Σε χαμηλότερα υψόμετρα απαντούν κυρίως καλλιέργειες και φρύγανα. Υπάρχουν κάποιες ακτές κολύμβησης όπου παρατηρείται αυξανόμενη τουριστική κίνηση. Μία φυσική πηγή στην περιοχή της Αργυρούπολης και ένα εκτεταμένο δάσος πουρναριού χρήζουν άμεσης προστασίας. Έμηση είναι και η ανάγκη συλλογής πρωτογενών δεδομένων. Σημαντική για την περιοχή είναι η κάλυψη ενός μέρους της, περίπου 5%, από δάσος *Quercus coccifera*, άριστης αντιπροσωπευτικότητας και βαθμού διατήρησης.

Είδη φυτών: *Origanum dictamnus*.

Είδη ζώων: *Monachus monachus*, *Elaphe situla*.

Σπουδαιότητα: Υπάρχουν πολύ καλά δομημένοι βιότοποι ιδιαίτερα σημαντικοί για διατήρηση, όπως το δάσος πουρναριού. Το ότι δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι, κάνει τον ακριβή προσδιορισμό και αξιολόγησή του προβληματικό. Η περιοχή φιλοξενεί επίσης 24 είδη ενδημικών φυτών, από τα οποία τα 19 είναι κρητικά ενδημικά και ένα, η *Centaurea roculatoris*, ενδημικό της περιοχής. Στα χαμηλότερα, όπου το φυσικό κάλλος έχει επιφέρει αναπτυσσόμενη τουριστική κίνηση, θεωρείται επιτακτική η ανάγκη διαχειριστικού σχεδίου. Οι πηγές της Αργυρούπολης απ' όπου υδρεύεται το Ρέθυμνο, απαιτούν ανάλογη αντιμετώπιση.

Υδροβιότοποι Natura:

ΛΙΜΝΗ ΚΟΥΡΝΑ_ΕΚΒΟΛΗ ΑΛΜΥΡΟΥ

Κωδικός Περιοχής:GR4340022

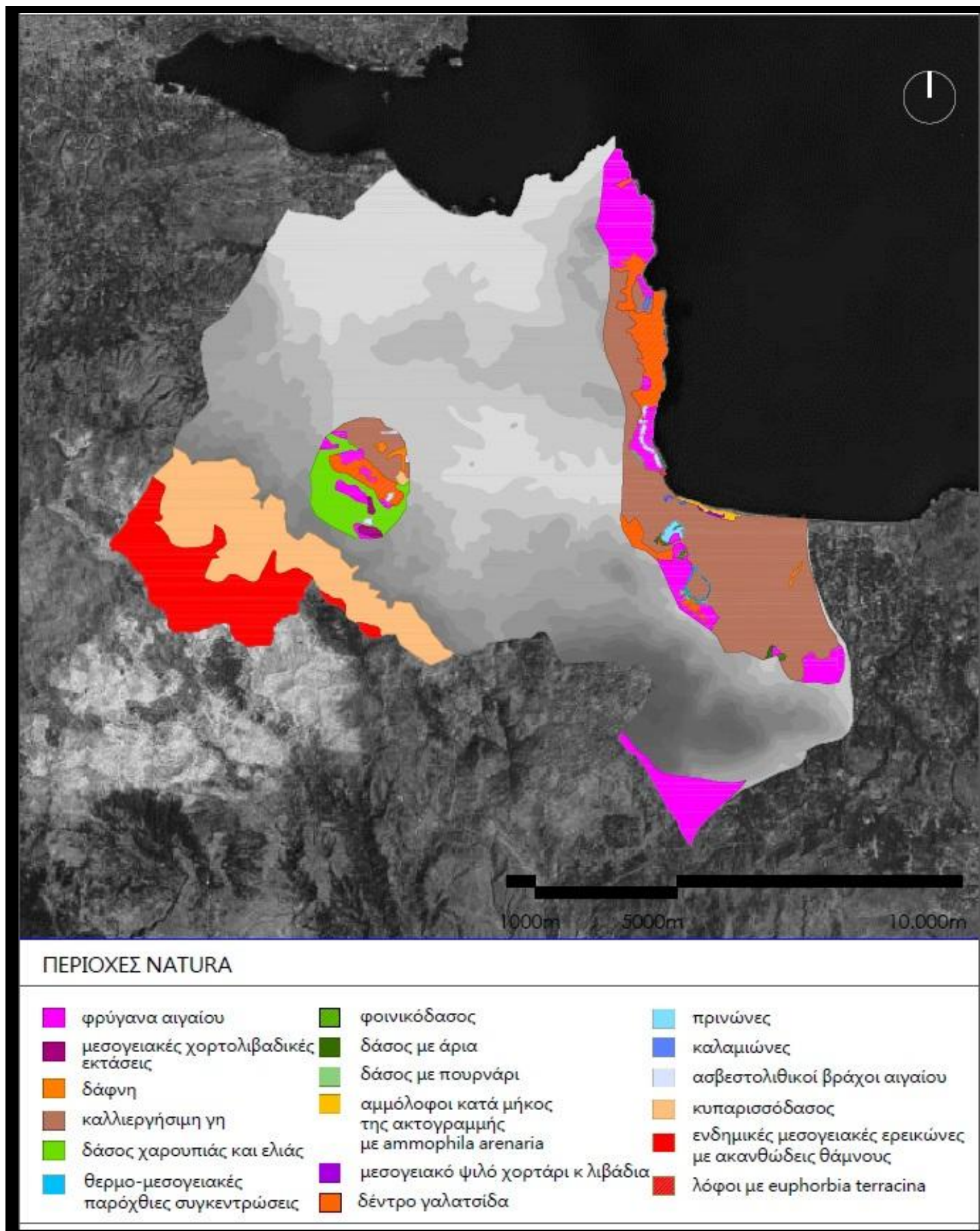
Μέσο Υψόμετρο (m): 70.0

Έκταση (ha):199.70

Περιγραφή: Η περιοχή περιλαμβάνει την εκβολή του Αλμυρού ποταμού, την περιοχή της Γεωργιούπολης και τη λίμνη Κουρνά. Το υδρολογικό σύστημα παρέχει και διατηρεί μια μεγάλη περιοχή υγρού εδάφους, το οποίο, ειδικά γύρω από την εκβολή του Αλμυρού ποταμού αναμιγνύεται με τις καλλιέργειες. Αποτελεί μια σημαντική περιοχή για την αναπαραγωγή και διαχείμαση των υδρόβιων πτηνών. Τέτοια είδη είναι το *Egretta garzetta* και το *Aythya nyroca*. Η λίμνη Κουρνά είναι η μόνη φυσική λίμνη γλυκού νερού στην Κρήτη. Κύριες απειλές είναι η αποξήρανση και η ανοικοδόμηση ξενοδοχείων και άλλων οικοδομικών συγκροτημάτων, η ενόχληση από τους τουρίστες και το κυνήγι. Περιβάλλεται από υψώματα με αραιές συστάδες πουρναριών και φρύγανα. Στο βορειοδυτικό άκρο υπάρχει συσσώρευση εστιατορίων και ενοικιαζόμενες βάρκες και θαλάσσια ποδήλατα. Υπάρχει πρόβλημα απορριμμάτων και λυμάτων. Κατά μήκος της βόρειας όχθης υπάρχει δρόμος που οδηγεί σε αρδευτικό αντλιοστάσιο στο βορειοανατολικό άκρο της λίμνης. Μετά το αντλιοστάσιο πυκνή συστάδα από πουρνάρια και παρόχθια υδροχαρής βλάστηση καλύπτουν όλη την ανατολική και νότια όχθη που διατηρούνται σε καλή φυσική κατάσταση. Η λίμνη του Κουρνά είναι σημαντικός σταθμός για τα αποδημητικά πουλιά.

Είδη πτηνών: *Accipiter nisus nisus*, *Acrocephalus arundinaceus*, *Acrocephalus melanopogon*, *Acrocephalus palustris*, *Acrocephalus schoenobaenus*, *Acrocephalus scirpaceus*, *Actitis hypoleucos*, *Alauda arvensis arvensis*, *Alcedo atthis*, *Anas acuta*, *Anas crecca*, *Anas penelope*, *Anas platyrhynchos*, *Anas querquedula*, *Anas strepera*, *Anthus pratensis pratensis*, *Anthus spinoletta littoralis*, *Anthus trivialis trivialis*, *Apus apus apus*, *Apus melba melba*, *Aquila chrysaetos chrysaetos*, *Aquila clanga*, *Ardea cinerea*, *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Aythya farina*, *Aythya fuligula*, *Aythya nyroca*, *Botaurus stellaris*, *Bubo bubo bubo*, *Burhinus oedicnemus oedicnemus*, *Buteo buteo buteo*, *Calidris alpina alpina*, *Calidris ferruginea*, *Calidris minuta*, *Calidris temminckii*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Charadrius hiaticula*, *Chlidonias hybridus*, *Chlidonias niger*, *Ciconia ciconia*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus*, *Columba palumbus palumbus*, *Cuculus canorus*, *Cygnus olor*, *Delichon urbica urbica*, *Egretta alba*, *Egretta garzetta*, *Emberiza hortulana*, *Emberiza schoeniclus intermedia*, *Erithacus rubecula balcanica*, *Falco cherrug*, *Falco eleonora*, *Falco peregrinus brookei*, *Ficedula albicollis*, *Ficedula hypoleuca*, *Fringilla coelebs coelebs*, *Fulica atra*, *Gallinago gallinago*, *Gallinago media*, *Glareola pratincola*, *Gypaetus barbatus aureus*, *Gyps fulvus*, *Haematopus ostralegus*, *Hieraaetus fasciatus*, *Hieraaetus pennatus*, *Himantopus himantopus*, *Hippolais icterina*, *Hippolais pallida elaeica*, *Hirundo daurica rufula*, *Hirundo rustica rustica*, *Ixobrychus minutus*, *Jynx torquilla torquilla*, *Lanius collurio collurio*, *Lanius senator senator*, *Larus audouinii*, *Larus fuscus*, *Larus melanocephalus*, *Limosa limosa limosa*, *Locustella naevia naevia*, *Lullula arborea arborea*, *Luscinia megarhynchos*, *Marmaronetta angustirostris*, *Milvus migrans aegypticus*, *Motacilla alba alba*, *Motacilla cinerea*, *Motacilla flava beema*, *Muscicapa striata neumanni*, *Netta rufina*, *Numenius phaeopus*, *Nycticorax nycticorax*, *Oenanthe hispanica*, *Oenanthe isabellina*, *Oenanthe oenanthe oenanthe*, *Oriolus oriolus oriolus*, *Otus scops*, *Pernis apivorus*, *Phalacrocorax carbo sinensis*, *Phalacrocorax pygmeus*, *Philomachus pugnax*, *Phoenicurus ochruros*, *Phoenicurus phoenicurus phoenicurus*, *Phylloscopus collybita abietinus*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Phylloscopus trochilus acredula*, *Platalea leucorodia*, *Plegadis falcinellus*, *Podiceps nigricollis*, *Porzana parva*, *Porzana porzana*, *Riparia riparia*

riparia, *Saxicola rubetra*, *Scolopax rusticola*, *Sterna albifrons*, *Sterna sandvicensis*,
Streptopelia turtur, *Sturnus vulgaris tauricus*, *Sylvia atricapilla*, *Sylvia communis communis*,
Sylvia hortensis crassirostris, *Tachybaptus ruficollis*, *Tringa glareola*, *Tringa nebularia*, *Tringa*
ochropus, *Tringa stagnatilis*, *Tringa totanus totanus*, *Turdus philomelos*, *Upupa epops*
epops, *Vanellus vanellus*

Καταφύγια άγριας ζωής: i) Λίμνη Κουρνά, ii) εκβολή Αλμυρού, Γεωργιούπολη

Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (Τ.Ι.Φ.Κ): i) Αλμυρίδα, ii) Άσπρο, iii) Γαβαλοχώρι, iv) Δουλιανά, v) Λίμνη Κουρνά, vi) Φρες

Παραδοσιακοί οικισμοί: i) Φυλακή, ii) Πάτημα

Αρχαιολογικοί χώροι: i) μινωικός και ελληνιστικός οικισμός στο Στύλο, ii) υστερομινωικός οικισμός στο Σαμωνά, iii) αρχαίος οικισμός Κόριον δίπλα στη λίμνη Κουρνά, iv) αρχαία πόλη Φοίνις στην Αλμυρίδα

Μουσείο: Λαογραφικό μουσείο στο Γαβαλοχώρι

Οικιστικό ενδιαφέρον:

ΑΛΙΚΑΜΠΟΣ : Οικία Μανούσου Απ. Γρυλάκη, οικία Μανούσου Γρυλάκη, κτίριο ιδιοκτησίας Β. Πολλάκη

ΒΑΦΕΣ : • Οικία Κωνστ. Βερυβάκη, Οικία Σ.Μπουντουράκη, Κτιριακό συγκρότημα Απ. Μουσουράκη και Κλ. Κωνσταντινίδη

- Γέφυρα και Νερόμυλος Κουτσού, Νερόμυλος Μπουντούρη
- Σπήλαιο Καλαμάτο ή Καφάτο, σπήλαιο Κρυονερίδας

ΒΡΥΣΕΣ : • Κτίριο ιδιοκτησίας Χρυσής Μιχελάκη-Φραγκάκη

- Γέφυρα Ελληνική Καμάρα
- Σπήλαιο Κερασπηλιώτισσας

ΕΜΠΡΟΣΗΝΕΡΟΣ : Πύργος Αλιδάκη

ΜΕΛΙΔΟΝΙ : • Ελληνικό ή Βίγλα – Ρωμαϊκός οικισμός, Παπάς – Λαξευτός κυκλικός τάφος, Αγιασμένη – Αρχαίο νεκροταφείο

- Σπήλαιο Γουργούθια, σπήλαιο “Στα χακασμένα”, σπήλαιο Σκόλακας, σπήλαιο Λεντάκα

ΠΑΪΔΟΧΩΡΙ : Κτίριο ιδιοκτησίας Νεοκλή Γράφα και Μανούσου Χαλκιαδάκη

ΦΡΕ : • Κτίριο ιδιοκτησίας Αφών Μανουσακάκη

- Ι. Ναός Ευαγγελίστριας

ΚΥΡΙΑΚΟΣΕΛΛΙΑ : Φρούριο Αγ. Νικολάου

ΡΑΜΝΗ : Χαϊνόσπηλιος

ΑΡΜΕΝΟΙ : Νερόμυλος

ΜΑΧΑΙΡΟΙ : Παλαιό τμήμα οικισμού Μαχαιρών, Κτίριο ιδιοκτησίας Όλγας Μαστρομανώλη

ΝΙΟ ΧΩΡΙΟ : Αγροτικό συγκρότημα κληρονόμων Σαριδάκη, κτιριακό συγκρότημα ιδιοκτησίας κληρονόμων Δημητρίου Σαριδάκη

ΣΑΜΩΝΑΣ : • Θέση Κυλίντρα : Μυκηναϊκή Ακρόπολη, Μινωικός Οικισμός

- Σπήλαιο του Σαμωνά

ΣΤΥΛΟΣ : • Αρχαιολογικός χώρος μινωικού και ελληνιστικού οικισμού στην περιοχή Αζοϊρές ή Αζογυρές, θολωτοί τάφοι

- Παναγία Ζερβιώτισσα

ΑΣΗ ΓΩΝΙΑ : • Οικία Γύπαρη, Κτίριο ιδιοκτησίας Ανδρέα Πετράκη, Βουρβούρες – οικία Ανδρέα Παπαδάκη

- Χαϊνόσπηλιος

ΑΣΠΡΟ : Οικία Στέλλας Γρατσία –Κουκλάκη, Κτίριο ιδιοκτησίας Αργυρώς Παπαδάκη

ΒΑΜΟΣ : • Κτίριο ιδιοκτησίας Εμμανουήλ Γαλάνη, δύο κτίρια και αυλόθυρα ιδιοκτησίας Αρτέμη Παπαδάκη, κτίριο ιδιοκτησίας Γ. Φλεμετάκη, κτίριο ιδιοκτησίας Ν. Φραγκιουδάκη

• Παρθεναγωγείο, Παλαιό δημοτικό σχολείο, 24 πηγάδια

• Καρύδι : Μοναστήρι Αγίου Γεωργίου, Ιερός ναός Παναγίας Λιτσάρδας

ΓΑΒΑΛΟΧΩΡΙ : • Κτίριο ιδιοκτησίας Αθ. Νικάκη, Άγιος Στέργιος : παραδοσιακό κτίσμα

• Κτιριακό συγκρότημα Λαογραφικού Μουσείου Ελαιотριβείου – κατοικίας, Παλαιό ελαιουργείο ιδιοκτησίας Κωνστ. Και Απ. Λιονουδάκη, Σαρακινές τρύπες

• Ξεριζώματα (δασική έκταση)

ΚΑΛΥΒΕΣ : • Ενετικός νερόμυλος, ενετικό φρούριο Castello Apicorno, Αγκαβανέ : Ενετικό κτίσμα, ενετικό ελαιотριβείο

• Ι. Μ. Μεταμορφώσεως Χριστού

ΚΕΦΑΛΑΣ : • Οικία Αθανασίου Σαφούρη, οικία Ευ. Δαμανάκη, οικία ιδιοκτησίας Μάρκου Ντετοράκη

• Κτίριο Πολιτιστικού Κέντρου, Δημοτικό σχολείο, ελαιотριβείο ιδιοκτησίας Λ. Βροντάκη

• Ι. Ν. Τίμιου Σταυρού, Ι. Ν. Μιχαήλ Αρχαγγέλου, Ι. Ν. Κοίμησης της Θεοτόκου, Ι. Ν. Αγίου Αντωνίου, Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου

• Του Ξανθού ο σπήλιος

ΠΑΛΑΙΩΝΙ : • Ι. Ν. Αγίου Χαραλάμπους

• 12 πηγάδια

ΚΟΚΚΙΝΟ ΧΩΡΙΟ : Σπήλαιο του Μεταξάρη, σπήλαιο Κουρούπηδω

ΛΙΤΣΑΡΔΑ : • Κτίσμα τέλους 18^{ου} αιώνα

• Ι. Ν. Παναγίας

ΞΗΡΟΣΤΕΡΝΙ : • Οικία ιδιοκτησίας Ν. Μαστοράκη

• Κτίσμα του 1790

ΠΛΑΚΑ : • Νησίδα Αγίου Νικολάου

ΚΟΥΡΝΑ : • Αρχαίος οικισμός Κόριον παρά τη λίμνην Κουρνά

• Σπήλαιο του Κουρνά

ΠΑΤΗΜΑ : Δημοτικό σχολείο

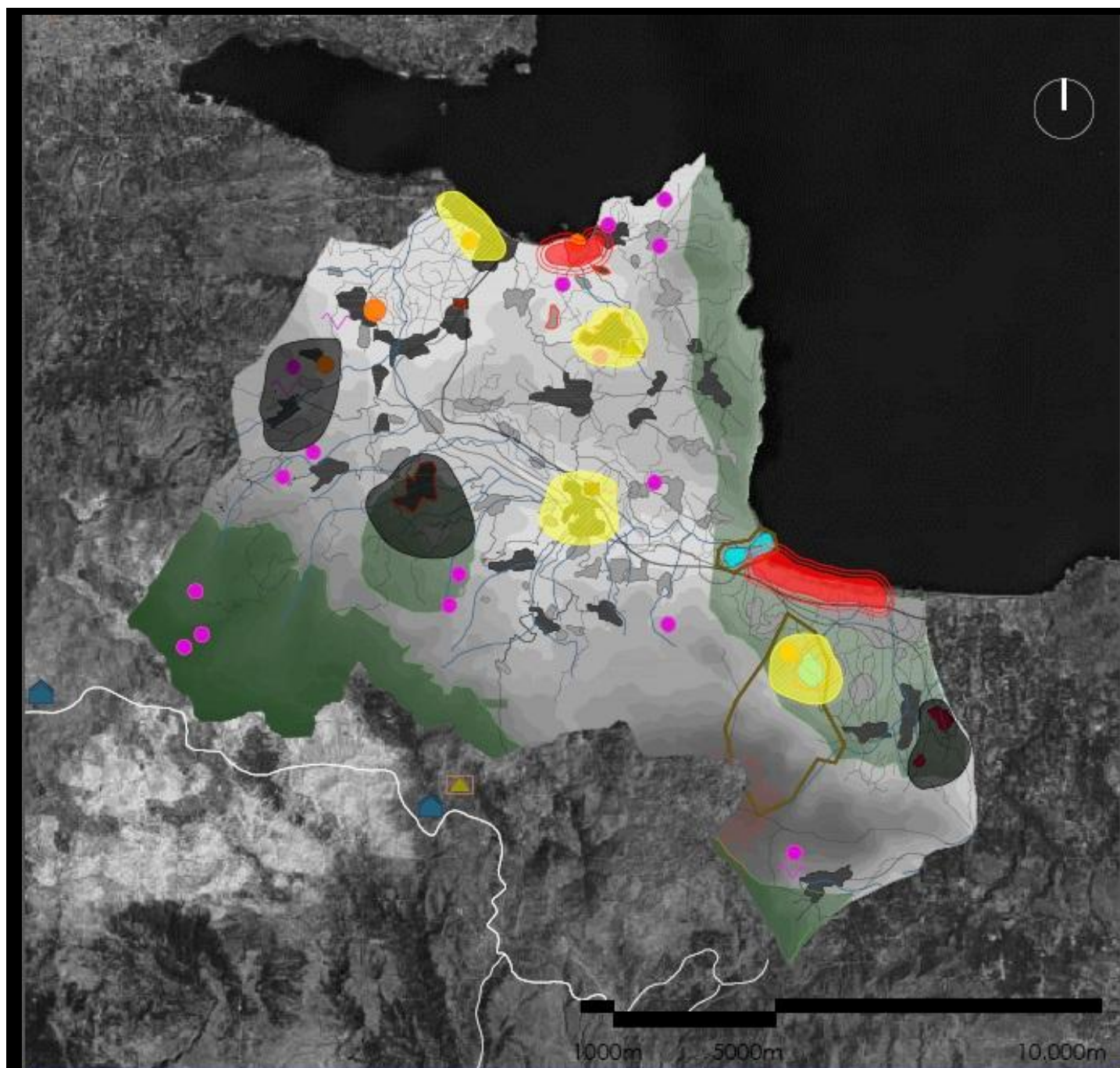
ΦΥΛΑΚΗ : Αρχαιολογικός χώρος Λάμπας, θολωτός τάφος

Όπως προκύπτει από το χάρτη, οι αρχαιολογικοί χώροι, οι παραδοσιακοί οικισμοί, οι περιοχές μεγάλης περιβαλλοντικής σημασίας, τα σημαντικά δηλαδή πολιτιστικά και περιβαλλοντικά στοιχεία του δήμου, βρίσκονται διάσπαρτα στο δήμο Αποκόρωνα, χωρίς να αποτελούν αναγνωρίσιμα και επισκέψιμα συστήματα.

Από τους αρχαιολογικούς χώρους ο υστερομινωικός οικισμός στο Σαμωνά και ο αρχαίος οικισμός Κόριον δίπλα στη λίμνη Κουρνά βρίσκονται σε τμήματα του δήμου, που, όπως έχει προαναφερθεί, παρουσιάζουν αδυναμίες στο οδικό δίκτυο. Τα στοιχεία οικιστικού ενδιαφέροντος, που παρουσιάζονται σχεδόν σε όλους τους οικισμούς του δήμου, δε λαμβάνουν την απαραίτητη συντήρηση, με αποτέλεσμα τη σταδιακή υποβάθμισή τους. Οι παραδοσιακοί οικισμοί, Πάτημα και Φυλακή, ομοίως, δεν λαμβάνουν την απαραίτητη μέριμνα, δεν προβάλλονται ιδιαίτερος και επίσης δεν συνδέονται επαρκώς μεταξύ τους και με το ΒΟΑΚ λόγω αδυναμιών του οδικού δικτύου στην περιοχή αυτή. Προβλήματα οδικής συνδεσιμότητας παρουσιάζουν και κάποια από τα τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και συγκεκριμένα οι οικισμοί Άσπρο και Δουλιανά.

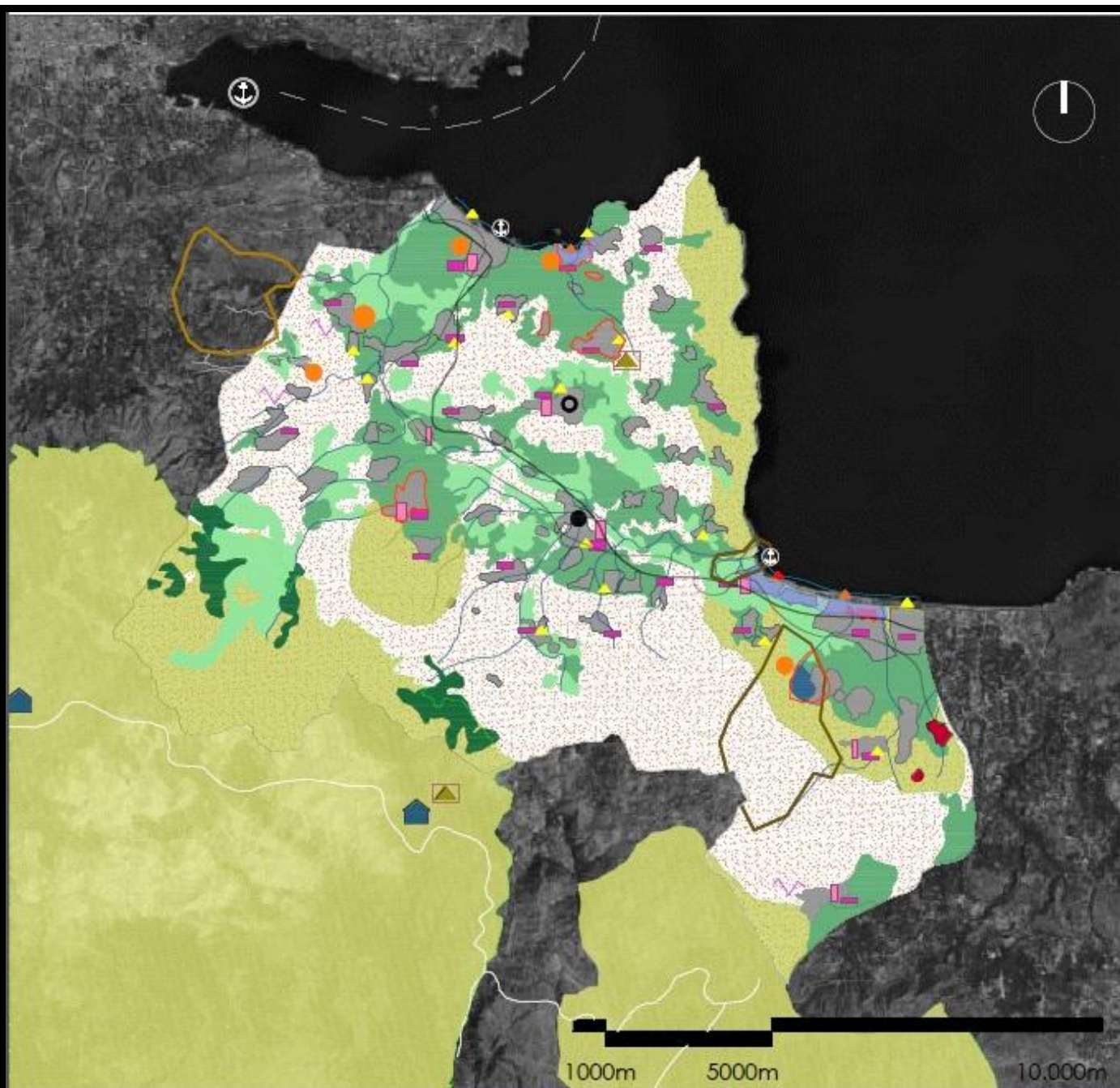
Όσον αφορά στις περιοχές Natura, αυτές δεν αναδεικνύονται, δεν παρακολουθούνται και δεν προστατεύονται επαρκώς, ενώ, όπως και τα υπόλοιπα πολιτιστικά και περιβαλλοντικά στοιχεία, δεν αποτελούν ενιαία αναγνωρίσιμα στοιχεία. Συγκεκριμένα, είναι ανησυχητική η μεγάλη τουριστική ανάπτυξη και ο αυξημένος όγκος παραγόμενων αστικών απορριμμάτων ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες στο παραλιακό μέτωπο από τη Γεωργιούπολη μέχρι το Καβρό, που αποτελεί περιοχή Natura και περιλαμβάνει και υδροβιότοπους Natura και η οποία επιβαρύνεται και από τη διέλευση του ΒΟΑΚ.

ΦΥΣΙΚΑ Κ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ _ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Β.Ο.Α.Κ.	οικισμός	περιοχή Natura
παλιά εθνική οδός	οικιστικό ενδιαφέρον	υδροβιότοπος Natura
κύριοι δρόμοι	παραδοσιακός οικισμός	καταφύγιο άγριας ζωής
δευτερεύοντες δρόμοι	αρχαιολογικός χώρος	Τ.Ι.Φ.Κ.
δίκτυο μονοπατιών	μουσείο	σπήλαιο
μονοπάτι E4	μοναστήρι	φαράγγι
ποτάμι	καταφύγιο	
τουριστική επιβάρυνση ευαίσθητων περιοχών	αναξιοποίητοι οικισμοί με ιστορικό, φυσικό, αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον	αξιοποιημένες περιοχές με ιστορικό, φυσικό, αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον

Χρήσεις γης δήμου Αποκόρωνα

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ_ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

<ul style="list-style-type: none"> ● έδρα δήμου ○ ιστορική έδρα δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> οικισμός παραδοσιακός οικισμός αρχαιολογικός χώρος μουσείο καταφύγιο μονάδες προσωρινής διαμονής-υπόδειξη έντασης 	<ul style="list-style-type: none"> λίμνη Κουρνά περιοχή Natura καταφύγιο άγριας ζωής Τ.Ι.Φ.Κ. φαράγγι ποτάμι κύριες παραλίες
<ul style="list-style-type: none"> B.O.A.K. παλιά εθνική οδός δίκτυο μονοπατιών μονοπάτι E4 λιμάνι 	<ul style="list-style-type: none"> ελαιώνες καλλιέργειες (αμπελώνες/ σπρωφόρα δέντρα) αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση δάση κονωφόρων μονάδες δευτερογενούς τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> βράχια-αραιή βλάστηση θάμνη, χορτολίβαδα, σκληρόφυλλη βλάστηση μονάδες τριτογενούς τομέα

II. Ανάλυση S.W.O.T.

Πληθυσμός-Απασχόληση	πλεονεκτήματα	μειονεκτήματα	ευκαιρίες	απειλές
	Αύξηση πληθυσμού 1981-2011	Μεγάλο ποσοστό (57%) της ηλικιακής ομάδας 40-65+	Ανανέωση πληθυσμού	Μείωση ενεργού πληθυσμού
	Αύξηση απασχόλησης στον τριτογενή τομέα	Αύξηση ανεργίας Μείωση απασχόλησης σε πρωτογενή και δευτερογενή τομέα	Κίνητρα και υποδομές για ενασχόληση στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα	Υποτονισμός πρωτογενούς τομέα

Οικιστικό δίκτυο	πλεονεκτήματα	μειονεκτήματα	ευκαιρίες	απειλές
	Πλήθος μικρών οικισμών (< 250 κάτοικοι)	Μείωση πληθυσμού σε ορεινές περιοχές και αύξηση σε παράκτιες		Συσσώρευση πληθυσμού στα μεγάλα οικιστικά σύνολα και εγκατάλειψη μικρότερων
	Καλή σύνδεση μεταξύ των οικισμών μέσω οδικού δικτύου	Κυκλοφοριακός φόρτος οικισμών λόγω διέλευσης ΒΟΑΚ εντός τους		
	Οικιστικό ενδιαφέρον σχεδόν σε όλους τους οικισμούς	Ελλιπής σύνδεση οικισμών μέσω πολιτιστικών διαδρομών	Δημιουργία συνόλων πολιτιστικού ενδιαφέροντος	
	Καλή σχέση οικιστικού δικτύου με δραστηριότητες πρωτογενούς τομέα	Συσσώρευση δραστηριοτήτων δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα σε μεγάλα οικιστικά σύνολα		Εξάρτηση μικρότερων οικισμών από μεγαλύτερους λόγω έλλειψης υποδομών

πλεονεκτήματα	μειονεκτήματα	ευκαιρίες	απειλές
<p>Ο ΒΟΑΚ διέρχεται από το κέντρο του δήμου</p> <p>Σύνδεση οικισμών μεταξύ τους και με αστικά κέντρα</p>	<p>Προβλήματα ασφάλειας σε τμήματα του ΒΟΑΚ</p>	<p>Βελτίωση συνθηκών ασφαλείας του ΒΟΑΚ</p>	<p>Υποβάθμιση, απομόνωση οικισμών που δεν συνδέονται επαρκώς μεταξύ τους και με τον ΒΟΑΚ</p> <p>Συμφόρηση οικισμών, κυρίως παραλιακών, από τους οποίους διέρχεται ο ΒΟΑΚ (Αλμυρίδα, Γεωργιούπολη, Καβρός)</p>
<p>Σχετικά επαρκές δίκτυο κύριων και δευτερευόντων δρόμων στο σύνολο του δήμου</p> <p>Σύνδεση δήμου μέσω κύριου δρόμου Καλυβών – Γεωργιούπολης με το νότιο τμήμα του δήμου Σφακίων</p>	<p>Αδυναμίες δικτύου σημειακά ως προς σύνδεση οικισμών μεταξύ τους και με το ΒΟΑΚ και ως προς πλάτος και ποιότητα οδών</p>	<p>Αναβάθμιση δευτερευόντων δρόμων σε κύριους ανατολικά του δήμου</p> <p>Οδική σύνδεση οικισμών Σαμωνά - Μαχαιρών – Παϊδοχωρίου, βορειοδυτικά</p> <p>Οδική σύνδεση οικισμών Μαχαιρών και Γαβαλοχωρίου με ΒΟΑΚ</p>	
<p>Παρουσία άτυπων μονοπατιών</p>	<p>Έλλειψη οργανωμένων μονοπατιών</p> <p>Το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 δεν διέρχεται/συνδέεται με το δήμο</p>	<p>Δημιουργία περιπατητικών διαδρομών</p> <p>Σύνδεση E4 με μονοπάτια του δήμου</p>	

Πρωτογενής και δευτερογενής τομέας

πλεονεκτήματα	μειονεκτήματα	ευκαιρίες	απειλές
Κλιματικές συνθήκες που ευνοούν την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα σχεδόν όλη τη διάρκεια του έτους	Δυσμενέστερες συνθήκες ενασχόλησης με τον πρωτογενή τομέα νότια του δήμου, όπου αυξάνεται το υψόμετρο	Προσέλκυση νέων στον πρωτογενή τομέα	Υποτονισμός δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον πρωτογενή τομέα με ταυτόχρονη αύξηση απασχολουμένων στον τριτογενή τομέα
Υψηλά επίπεδα βροχόπτωσης	Απουσία υποδομών εκμετάλλευσης των κλιματικών συνθηκών	Δημιουργία έργων διαχείρισης βρόχινων υδάτων	
Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις (ελαιώνες, αμπελώνες, μικτές καλλιέργειες) αποτελούν το 34% της συνολικής έκτασης Ποικιλία σε αυτοφυή βότανα και αρωματικά φυτά	Περιορισμένος αριθμός βιοτεχνιών (2), μονάδων τυποποίησης συσκευασίας, μεταποίησης (1)	Διεύρυνση δραστηριοτήτων δευτερογενούς τομέα και ενίσχυση του πρωτογενούς με μονάδες τυποποίησης/μεταποίησης/συσκευαστήρια Δημιουργία συνεταυρισμών	Περιβαλλοντική επιβάρυνση λόγω κακής διαχείρισης αποβλήτων
Άμεση σχέση των καλλιεργειών με τους οικισμούς και σε καλή σχέση με το ΒΟΑΚ	Ακαταλληλότητα αγροτικών δρόμων που δυσχεράνουν τη μεταφορά προϊόντων	Βελτίωση συνθηκών στο οδικό δίκτυο	
Εκτεταμένες εκτάσεις βοσκότοπων			Αλλοίωση παραδοσιακού τρόπου εκτροφής
Οργανωμένοι τοπικοί σύλλογοι αλιείας	Ελλείψεις σε υποδομές		Υπεραλιεία
Καλός συσχετισμός των δύο τομέων κεντρικά του δήμου	Ύπαρξη αγροτικών εκτάσεων (ελαιώνες) νοτιοανατολικά και βορειοανατολικά χωρίς αντίστοιχες μονάδες επεξεργασίας (ελαιουργεία)		

πλεονεκτήματα	μειονεκτήματα	ευκαιρίες	απειλές
Επαρκείς μονάδες εκπαίδευσης στο σύνολο του δήμου εκτός από τους οικισμούς Καβρό και Πλάκα	Ελλιπής σύνδεση με μεταφορικά μέσα Ανεπάρκεια κάποιων κύριων οδών ως προς την ποιότητα και την ασφάλεια		
Ικανοποιητική ποσότητα υποδομών υγείας και διοίκησης για το σύνολο του δήμου	Συγκέντρωση υποδομών σε μεγάλους πληθυσμιακά οικισμούς Έλλειψη μονάδων ψυχικής υγείας		Εξάρτηση μικρότερων οικισμών από μεγαλύτερους πληθυσμιακά οικισμούς
Συχνά δρομολόγια από γειτονικούς δήμους που εξυπηρετούν κυρίως τα οικιστικά κέντρα	Απουσία σταθμού μετεπιβίβασης Κ.Τ.Ε.Λ. στα οικιστικά κέντρα Κακή ή ανεπαρκή κατάσταση στάσεων Κ.Τ.Ε.Λ. Δρομολόγια που δεν εξυπηρετούν το σύνολο των οικισμών του δήμου		Απομόνωση μικρότερων πληθυσμιακά οικισμών Ενδιαφέροντες οικισμοί χωρίς πρόσβαση
Ανάπτυξη τουριστικού τομέα με πλήθος τουριστικών εγκαταστάσεων σχεδόν σε όλο το δήμο	Εποχιακός και μη ποιοτικός τουρισμός Έντονη οικονομική εποχικότητα καθώς η τοπική οικονομία στηρίζεται κατά πολύ στον τουρισμό Αυξημένος ο όγκος των αστικών απορριμμάτων τους καλοκαιρινούς μήνες Απουσία καταλυμάτων νοτιοδυτικά και βορειοανατολικά του δήμου	Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού (φυσιολατρικός, περιπατητικός, καταδυτικός, γαστρονομικός) Ανάπτυξη αγροτουρισμού, όχι μόνο μέσω της κλασσικής μορφής καταλυμάτων που σήμερα αναπτύσσεται, αλλά και μέσα από σύνθεση αγροτικών δράσεων επισκέψιμων κτημάτων	Αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στον τριτογενή τομέα και κυρίως στον κλάδο του τουρισμού με σταδιακή εγκατάλειψη των δραστηριοτήτων άλλων τομέων Αλλοίωση του χαρακτήρα παράκτιων περιοχών του δήμου με την έντονη οικοδόμηση και υποβάθμιση της πολιτισμικής αξίας τους (Γεωργιούπολη, Καβρός, Αλμυρίδα)

Δίκτυο φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων

πλεονεκτήματα	μειονεκτήματα	ευκαιρίες	απειλές
Σημαντικά στοιχεία φύσης και πολιτιστικής, ιστορικής κληρονομιάς (περιοχές/υδροβιότοποι Natura, καταφύγια άγριας ζωής, Τ.Ι.Φ.Κ, ποταμοί, φαράγγια, σπήλαια, λίμνη, παραδοσιακοί οικισμοί, αρχαιολογικοί χώροι, μοναστήρια, λαογραφικό μουσείο, οικιστικό ενδιαφέρον οικισμών)	Τα στοιχεία αυτά δεν αποτελούν αναγνωρίσιμα και επισκέψιμα συστήματα	Παρακολούθηση, επαρκής προστασία των στοιχείων μεγάλης φυσικής πολιτισμικής αξίας ανάδειξη, αξιοποίηση Βελτίωση της περιβαλλοντικής συνείδησης κατοίκων, επιχειρηματιών και επισκεπτών	Αλλοίωση ευαίσθητων περιβαλλοντικών περιοχών από διεύρυνση οικιστικών ορίων, τουριστικές εγκαταστάσεις (Γεωργιούπολη), αυξημένο όγκο παραγόμενων αστικών απορριμμάτων
	Προβλήματα οδικής συνδεσιμότητας με το δήμο και το ΒΟΑΚ παρουσιάζουν αρχαιολογικοί χώροι, Τ.Ι.Φ.Κ. και οι παραδοσιακοί οικισμοί Απουσία οργανωμένου δικτύου μονοπατιών	Δρομολόγια δημόσιας συγκοινωνίας με ενδιαφέροντες οικισμούς Δημιουργία δικτύου μονοπατιών σύνδεσης περιοχών με πολιτισμικό και φυσικό κάλλος	
		Ανάδειξη, ήπια αξιοποίηση πολιτιστικών, φυσικών στοιχείων (ως προορισμούς εναλλακτικού τουρισμού)	

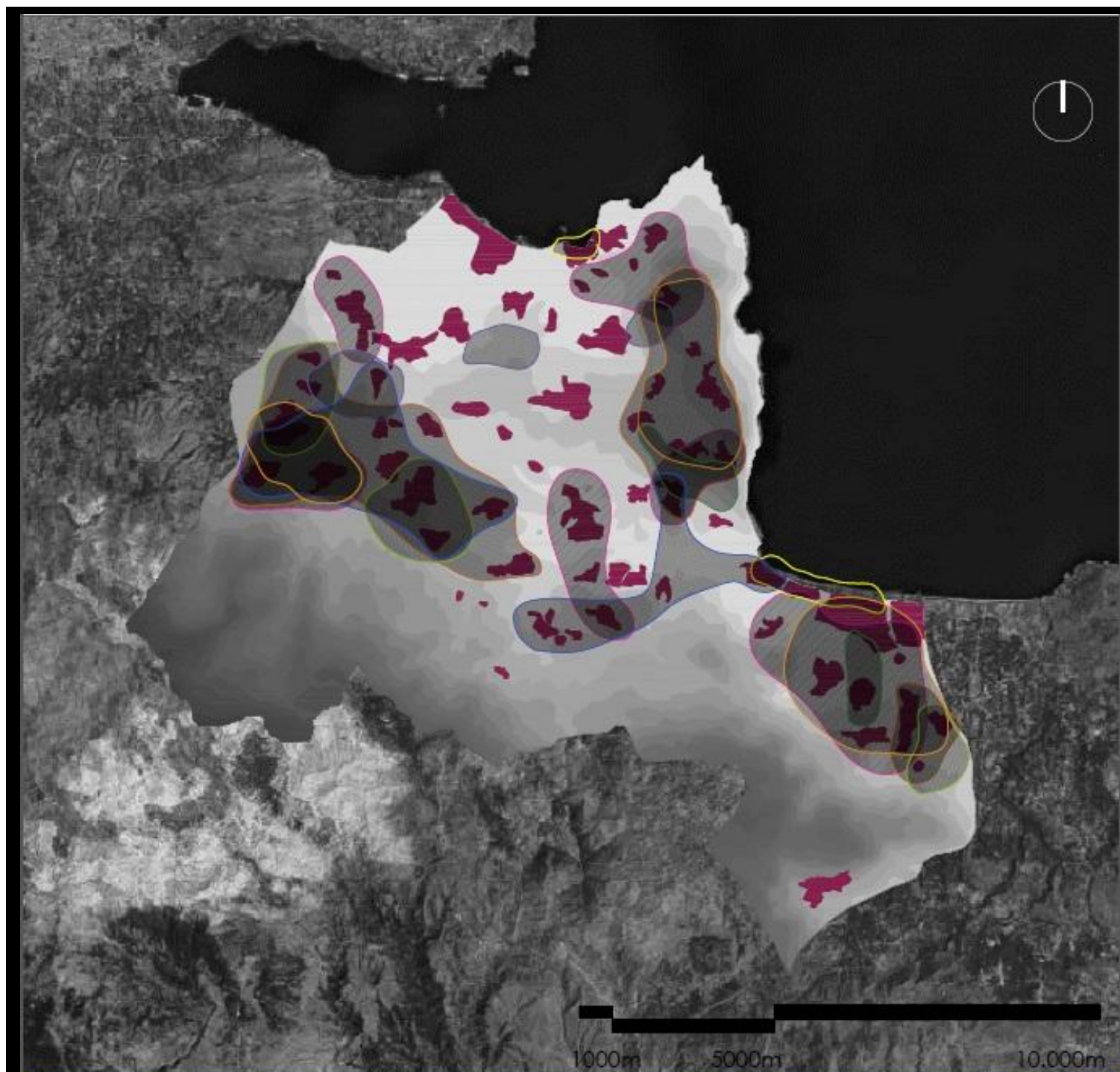
III. Προτεινόμενο γενικό πολεοδομικό σχέδιο δήμου Αποκορώνου

Γενικές κατευθύνσεις επέμβασης

Το γενικό πολεοδομικό σχέδιο του δήμου Αποκορώνου βασίζεται στις αρχές της αειφόρου και ισόρροπης ανάπτυξης λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα καθώς και τις φυσικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητές του. Οι προτάσεις που διατυπώνονται επιχειρούν να αντιμετωπίσουν τους οικισμούς ως δίκτυα χωρικών κυττάρων σε λειτουργική σύνδεση. Στόχος της πρότασης είναι η κατοχύρωση της παραγωγικής και κοινωνικής συνοχής, η εξασφάλιση δηλαδή ισάξιων όρων διαβίωσης και ευκαιριών παραγωγικής απασχόλησης και η ισόρροπη ανάπτυξη σε όλους τους τομείς οικονομικών, παραγωγικών και διοικητικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών καθώς και η ενθάρρυνση δραστηριοτήτων που βρίσκονται σε κάμψη με τη θέσπιση κινήτρων. Σε δεύτερο επίπεδο, στόχος είναι η διατήρηση των οικολογικών και πολιτιστικών αποθεμάτων στην ύπαιθρο και στους οικισμούς καθώς και η ανάδειξή τους. Ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται σε απομονωμένες περιοχές που παρουσιάζουν μειονεκτικά χαρακτηριστικά λόγω γεωγραφικής θέσης με στόχο την κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική και πολιτισμική αναζωογόνηση τους.

Κατά τη διαδικασία της επέμβασης στο δήμο Αποκόρωνα λάβαμε υπόψη την ιδιαίτερη μορφολογία του και τις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτόν, δημογραφικά και πληθυσμιακά στοιχεία καθώς και στοιχεία απασχόλησης. Επίσης, σημαντικό ρόλο έπαιξαν η καταγραφή και αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης στο δήμο, όσον αφορά στο οικιστικό και οδικό δίκτυο, στον πρωτογενή, δευτερογενή, τριτογενή τομέα και στον τομέα του περιβάλλοντος και πολιτισμού καθώς και οι ευκαιρίες και απειλές που παρουσιάζονται στην περιοχή μελέτης, όπως αυτές προέκυψαν από την ανάλυση SWOT που πραγματοποιήθηκε.

Κύριος στόχος της επέμβασης είναι, λοιπόν, η ανάδειξη και αξιοποίηση των προτερημάτων και η παράλληλη αντιμετώπιση των μειονεκτημάτων/προβλημάτων που παρουσιάζονται καθώς και ο επαναπροσδιορισμός του δήμου ως αυτόνομο σύνολο. Οι προτάσεις αφορούν τόσο στο σύνολο του δήμου όσο και σε πιο σημειακές επεμβάσεις σε περιοχές που χρήζουν μέριμνας, καθώς συγκεντρώνουν τις περισσότερες αδυναμίες και που παρουσιάζονται ως πιο σκούρες στο χάρτη που ακολουθεί.

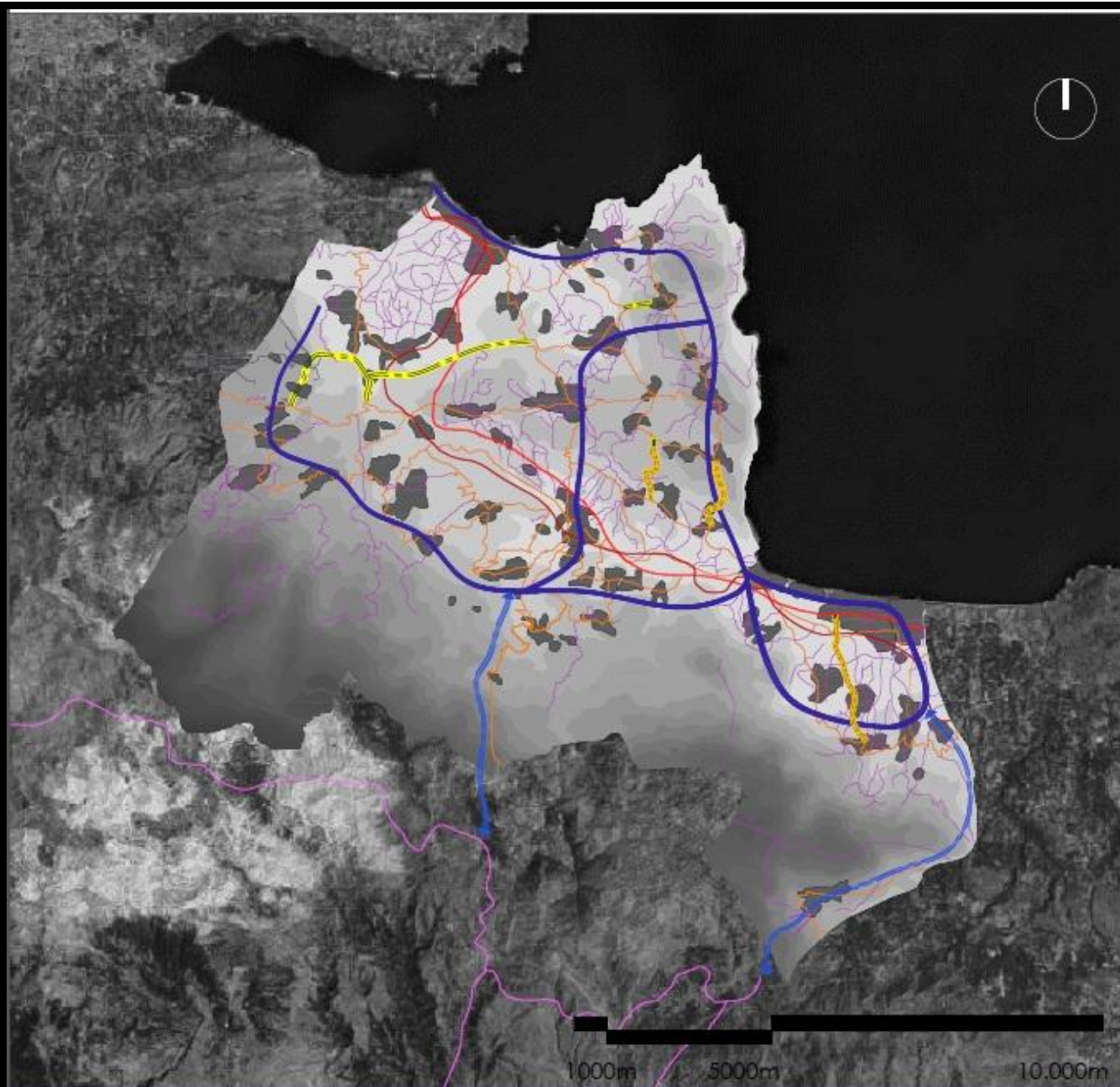
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ_ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ)

	ζώνη μείωσης πληθυσμού		απουσία οδικής σύνδεσης		ανεπάρκεια οδικού δικτύου
	ζώνη υψηλής ανεργίας		αναξιοποίητοι οικισμοί με ιστορικό, φυσικό, αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον		επιβάρυνση λόγω τουρισμού
	ελλιπής σχέση 1γενούς κ 2γενούς τομέα				έλλειψη προσωρινών μονάδων διαμονής

Η αύξηση του πληθυσμού που παρατηρείται στο δήμο Αποκορώνου και κατά συνέπεια αύξηση της κυκλοφορίας, προϋποθέτει οδικό δίκτυο που να τηρεί απαραίτητους κανονισμούς ασφάλειας, να εξυπηρετεί όλους τους κατοίκους, να συνδέει επαρκώς τους οικισμούς μεταξύ τους και με το ΒΟΑΚ, να διευκολύνει μεταφορές υλικών, αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, να εξυπηρετεί την πρόσβαση σε υποδομές εκπαίδευσης και υγείας, αλλά και να σε φέρνει σε επαφή με πολιτισμικά και φυσικά μνημεία του δήμου. Ένα οδικό δίκτυο που θα τηρεί τις προϋποθέσεις αυτές, θα συμβάλλει στη μείωση της απειλής της υποβάθμισης και απομόνωσης οικισμών, σε τμήματα με κακή οδική συνδεσιμότητα, θα ευνοεί το δευτερογενή και τριτογενή τομέα, ενώ θα αναδεικνύει τα φυσικά και πολιτισμικά προτερήματα του δήμου.

Προτείνεται:

- σύνδεση με κύριο οδικό δίκτυο μεταξύ των οικισμών Σαμωνά - Μαχαιρών - Παϊδοχωρίου βορειοδυτικά του δήμου
- σύνδεση με κύριο οδικό δίκτυο των οικισμών Μαχαιρών βορειοδυτικά του δήμου και Γαβαλοχωρίου στο βορειοανατολικό τμήμα με την εθνική οδό
- αναβάθμιση δευτερευόντων δρόμων σε κύριους μεταξύ των οικισμών Λικοτιναρέας – Εξώπολης, Λιτσάρδας – Σούρης – Καλαμίτσι Αμυγδαλίου και Καβρού – Κάβαλλου – Μουρίου – Κουρνά, ανατολικά του δήμου
- δημιουργία περιπατητικού δικτύου πολιτισμού και τουρισμού με σημείο εκκίνησης τον οικισμό Στύλο και αρχαιολογικούς χώρους, σπήλαια, φαράγγια της ευρύτερης περιοχής. Το δίκτυο αυτό διέρχεται από τα μονοπάτια στην ευρύτερη περιοχή του Σαμωνά, συνεχίζει νότια του δήμου μέσω της περιοχής Natura Φρες-Τζιτζιφές-Νίππος και των πηγών-ποταμιών, φτάνει στις εκβολές του Αλμυρού στη Γεωργιούπολη και συνεχίζει είτε προς τη λίμνη, τους αρχαιολογικούς χώρους και τους παραδοσιακούς οικισμούς νοτιοανατολικά είτε κατά μήκος των βορειοανατολικών ακτών μέχρι τον βόρειο κόλπο Αλμυρίδας και Καλυβών.
- σύνδεση του περιπατητικού δικτύου που προαναφέρθηκε με το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4

ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ_ΠΡΟΤΑΣΗ

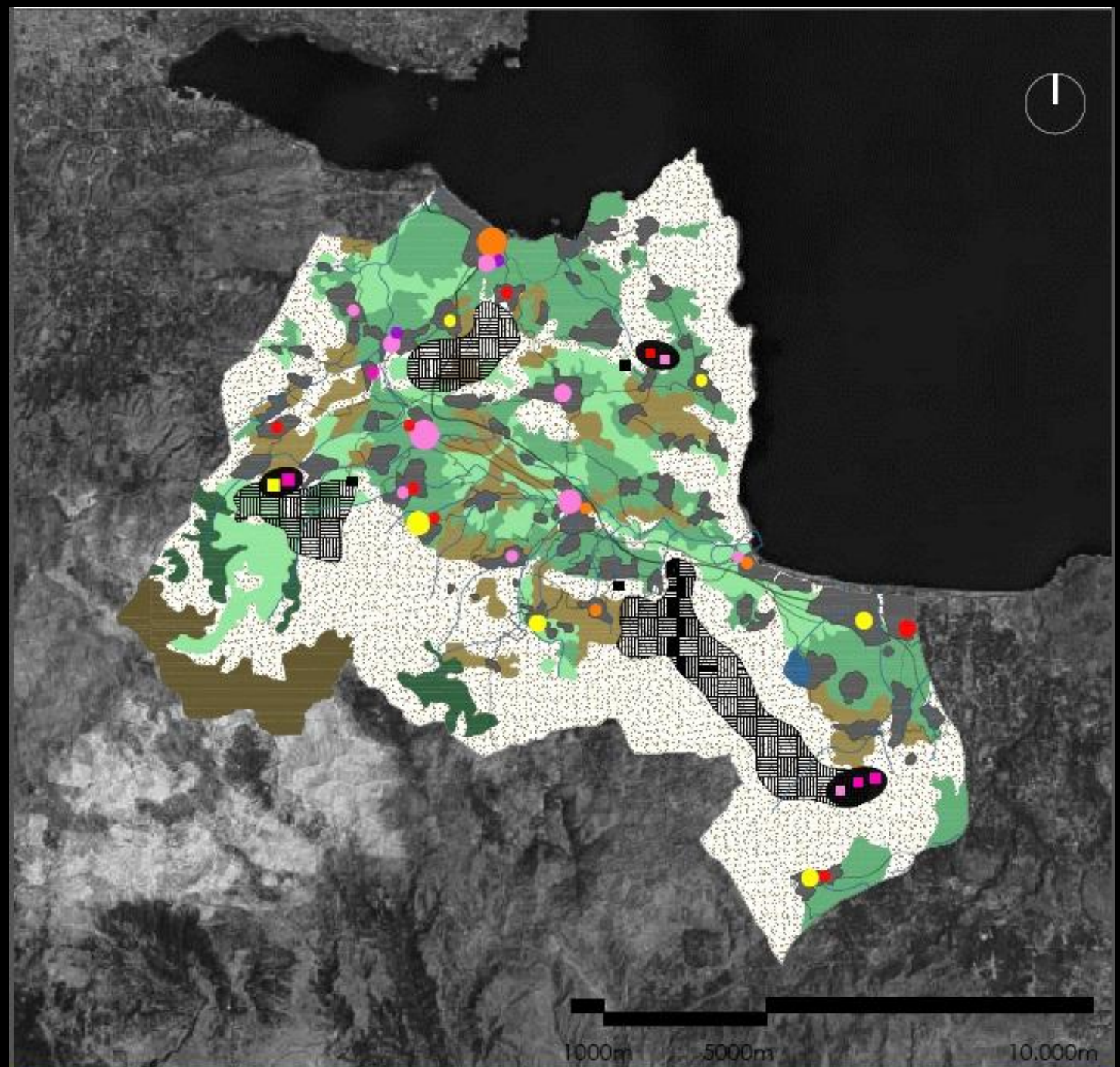
 Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης	 κύριο οδικό δίκτυο	 δίκτυο μονοπατιών
 παλιά εθνική οδός	 δευτερεύον οδικό δίκτυο	 μονοπάτι Ε4
 διάνοιξη κύριας οδού	 σύνδεση με Ε4	 διάνοιξη περιπατητικού δικτύου
 αναβάθμιση οδού σε κύρια		

Πρωτογενής και δευτερογενής τομέας

Ως βασικός στόχος για τον πρωτογενή τομέα τίθεται η αυτονομία, όσον αφορά την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των κατοίκων και η ανάδειξη του δήμου Αποκόρωνας ως αναγνωρίσιμο τόπο παραγωγής προϊόντων υψηλής ποιότητας μεσογειακής διατροφής. Κρίνεται απαραίτητη η ενθάρρυνση παραγωγής γεωργοπεριβαλλοντικών προϊόντων και ενίσχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας σε προϊόντα του πρωτογενή τομέα με κατεύθυνση την ποιότητα, σταθερότητα, τυποποίηση, εκμετάλλευση του θεσμού της ονομασίας προέλευσης και την πολιτική προώθησης τους με αποτελεσματικά δίκτυα διανομών τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Έτσι, εκτιμάται απαραίτητη η εφαρμογή καλλιέργειας προϊόντων κατάλληλων για ζωοτροφές, δεδομένου ότι στο δήμο υπάρχει αρκετή έκταση κατάλληλη για βόσκηση, αλλά και βοτάνων σε ημιορεινές περιοχές καθώς ευδοκιμούν σε βραχώδεις περιοχές. Οι καλλιέργειες αυτές εντοπίζονται κεντρικά του δήμου, μειώνοντας τον κατακερματισμό της καλλιεργήσιμης γής, αλλά και νότια του δήμου, σεβόμενες τα όρια των Natura περιοχών. Προτείνεται, επίσης, η συλλογή του βρόχινου νερού σε ειδικές εγκαταστάσεις (δεξαμενές) σε τρεις ημιορεινές κυρίως περιοχές, ώστε η συλλογή του νερού να εξυπηρετεί κυρίως το κεντρικό τμήμα του δήμου καθώς και η αναβίωση παραδοσιακών αρδευτικών συστημάτων, που θα εκμεταλλεύονται την ύπαρξη των πολλών ποταμιών/ποταμών που υπάρχουν στο δήμο.

Σε επίπεδο δευτερογενούς τομέα, κρίνεται απαραίτητη η κατάρτιση μόνιμων κατοίκων αλλά και επισκεπτών σχετικά με τη ενασχόληση με αγροτικούς, κτηνοτροφικούς τομείς και η σύνδεση μεταποιητικών δραστηριοτήτων με την πρωτογενή παραγωγή. Προτείνονται περιοχές ενίσχυσης της μεταποιητικής δραστηριότητας σε σημεία κατάλληλα, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή και λειτουργική ισοκατανομή των θέσεων εργασίας και εξυπηρέτησης του πληθυσμού, κυρίως σε οικισμούς που εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας. Προτείνεται η δημιουργία των εξής τριών περιοχών ενίσχυσης: νοτιοδυτικά, κοντά στους οικισμούς Χιλιμοδού, Κυριακοσέλλια, Ράμνη, Καρές, Μελιδόνι, που περιλαμβάνει μια συνεταιριστική μονάδα συσκευασίας και τυποποίησης βοτάνων και ένα συνεταιριστικό τυροκομείο, μια βορειοανατολικά κοντά στους οικισμούς Παλαιλόνι, Ξηροστέρني, Κεφαλές, Λιτσάρδα που περιλαμβάνει ένα συνεταιριστικό ελαιουργείο και μια συνεταιριστική κτηνοτροφική μονάδα και νοτιοανατολικά, κοντά στους οικισμούς Μουρί, Κάβαλος, Κουρνάς, Φυλακή, Πάτημα, Κάστελος, που περιλαμβάνει μια συνεταιριστική μονάδα επεξεργασίας χαρουπιού (ξυλοκεράτου) για ζωοτροφή και βιομηχανική χρήση, ένα συνεταιριστικό ελαιουργείο και ένα συνεταιρισμό γυναικών με παραδοσιακά προϊόντα. Όσον αφορά στις μονάδες αυτές, θα έχουν σχετικά ήπια λειτουργία, χωρίς αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και θα είναι πολύ χαμηλής όχλησης. Επιπλέον, τίθενται περιορισμοί δόμησης για τις νέες μεταποιητικές μονάδες, **με αρτιότητα 1.500 τ.μ., συντελεστή δόμησης 0,8, ποσοστό κάλυψης 40%, αριθμό ορόφων 2 και ύψος ορόφων 7.5 μ..**

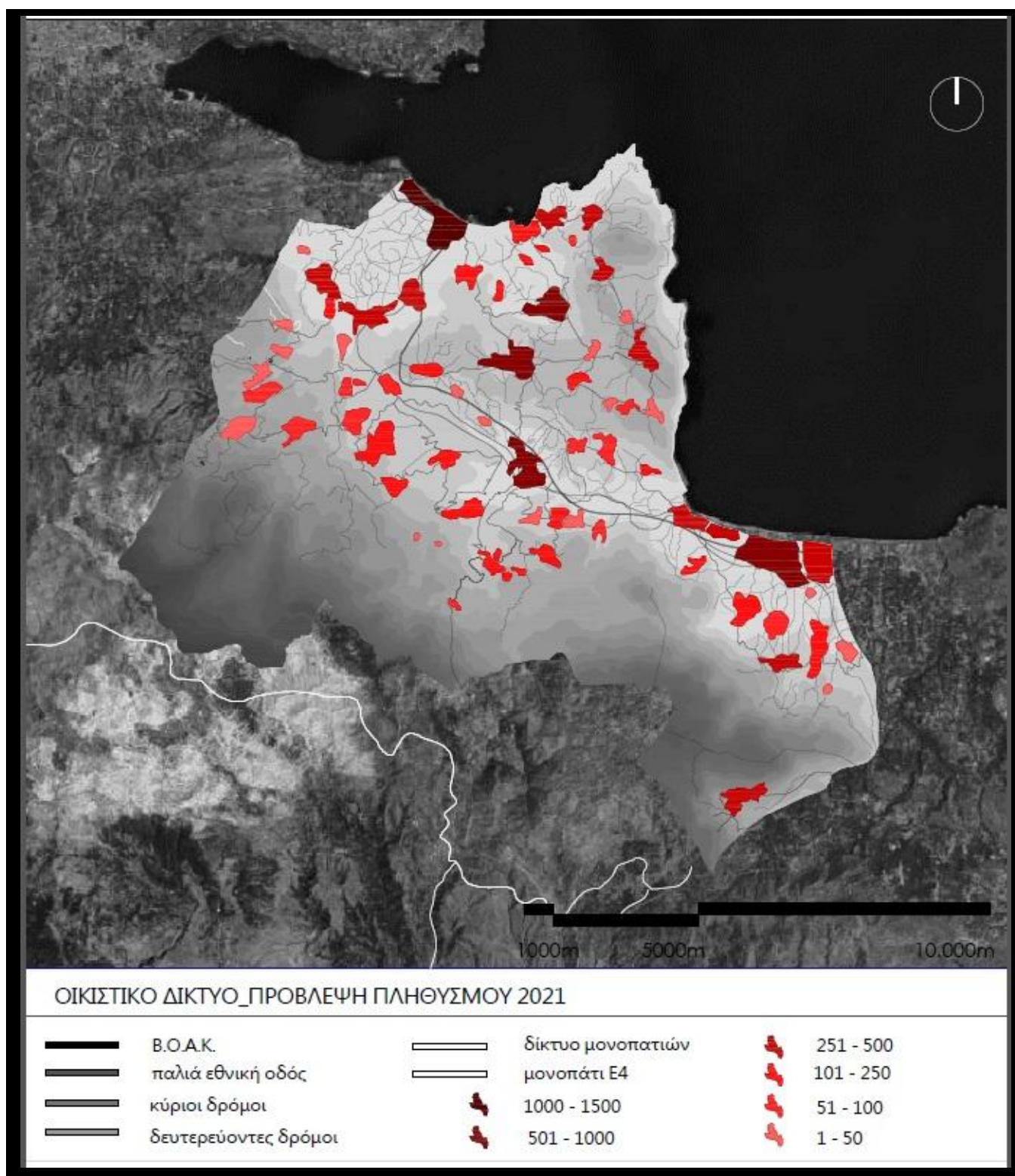

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ Κ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ_ΠΡΟΤΑΣΗ

 οικισμός	 ελαιώνες	 ελαιουργείο/ελαιοτριβείο (1-4 μον.)
 Β.Ο.Α.Κ.	 καλλιέργειες (αμπελώνες/σπυροφόρα δέντρα)	 οινοποιείο/ζυθοποιεία (1-4 μον.)
 παλιά εθνική οδός	 αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση	 τυροκομείο/γαλακτοκομείο (1-4 μον.)
 κύριο οδικό δίκτυο	 δάση κονωφόρων	 κτηνοτροφική μονάδα (1-4 μον.)
 ποτάμι	 βράχια-αραιή βλάστηση	 μονάδα τυπο/μεταποίησης
 λίμνη	 θάμνη, χορτολίβαδα, σκληρόφυλλη βλάστηση	 βιοτεχνία (1-4 μον.)
 κίνητρα για εναλλακτικές καλλιέργειες		 ελαιουργείο
 περιοχές ενίσχυσης 1γενούς κ 2γενούς τομέα		 μονάδα τυπο/μεταποίησης
 σημεία συλλογής βρόχινου νερού		 κτηνοτροφική μονάδα
		 τυροκομείο

Τριτογενής τομέας

Όπως προέκυψε από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης στο δήμο, οι μονάδες του τριτογενούς τομέα και ειδικότερα της εκπαίδευσης, της υγείας, των υπηρεσιών, αν και δεν παρουσιάζουν μεγάλη διασπορά, επαρκούν στο σύνολο του δήμου. Για την εκτίμηση των μελλοντικών απαιτούμενων αναγκών γίνεται πρόβλεψη του πληθυσμού των οικισμών που απαρτίζουν το δήμο, για τα επόμενα δέκα χρόνια και μελετάται η επάρκεια των υπηρεσιών για τον προβλεπόμενο πληθυσμό.

Πίνακας : Πρόβλεψη πληθυσμού ανά οικισμό

Οικισμοί	Ρυθμός αύξησης/μείωσης	Πρόβλεψη πληθυσμού 2021	Οικισμοί	Ρυθμός αύξησης/μείωσης	Πρόβλεψη πληθυσμού 2021
Καλύβες	0,10	1.569	Κουρνά	-0,04	450
Τσιβαράς	0,25	218	Γεωργιούπολη	-0,13	397
Αρμένιοι	-0,11	306	Ασπρουλιάνοι	0,57	389
Καρές	-0,46	20	Κάβαλλος	0,44	104
Μαχαιροί	-0,50	27	Μαθές	0,62	110
Νέο Χωριό	-0,11	497	Μουρί	-0,29	66
Ραμνή	-0,17	86	Καλαμίτσι Αμυγδάλιον	-0,43	74
Κυριακασέλλια	-0,44	18	Εξώπολη	0,20	200
Χιλιομουδού	-0,27	27	Κάστελλος	-0,09	113
Στύλος	0,03	329	Μεταμόρφωση	0,33	12
Πρόβαρμα	0,21	135	Πάτημα	-1,00	0
Σαμωνάς	-0,32	25	Δράμια	0,00	256
Φαράγγι	-0,85	3	Φυλακή	-0,18	37
Βάμος	0,06	747	Βρύσες	-0,15	632
Δουλιανά	0,26	121	Μετόχι	-0,87	2
Γαβαλοχώρι	0,09	561	Φίλιππος	0,03	40
Άσπρο	0,46	196	Αλικάμπος	-0,42	115
Κάινα	-0,18	120	Βαφές	0,08	230
Πλάτανος	0,41	24	Αρεβίτης	0,14	25
Καλαμίτσι Αλεξάνδρου	-0,30	62	Αχατζικιά	-0,75	1
Κεφαλάς	0,05	319	Εμπρόσνερος	-0,20	214
Δράπανος	0,53	259	Βατουδιάρης	0,29	98
Παλαιιώνι	0,04	48	Μάζα	0,12	112
Κόκκινο Χωριό	0,40	382	Φονές	-0,56	53
Λιτσάρδα	-0,07	108	Χάμπαθα	-0,91	3
Ξηροστέρني	-0,35	30	Νίπος	-0,22	131
Πλάκα	0,23	484	Φρες	-0,30	228
Αλμυρίδα	0,22	207	Μελιδόνι	-0,29	76
Καμπιά	0,16	57	Παῖδοχώρι	-0,08	98
Σελλία	0,20	55	Άγιοι Πάντες	-0,14	91
Λικοτιναρέα	-0,28	36	Πεμόνια	-0,40	64
Σούρη	0,04	28	Τζιτζιφές	-0,22	111
Καβρός	0,35	807	Ασή Γωνιά	-0,11	468

Βάσει του προβλεπόμενου πληθυσμού των 12.911 κατοίκων του δήμου και των υπάρχουσών υποδομών, απαιτούνται νέες εγκαταστάσεις για τον τομέα της εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, για την προσχολική εκπαίδευση λαμβάνεται ως σταθερότυπο ότι ο αριθμός των νηπίων αντιστοιχεί στο 2% του πληθυσμού, ενώ ο δήμος διαθέτει 12 νηπιαγωγεία με δυναμικό 10 ως 29 μαθητές ανά τάξη. Απαιτείται, λοιπόν, νέα εγκατάσταση για 26 μαθητές στον οικισμό του Καβρού στον οποίο παρατηρείται ρυθμός αύξησης πληθυσμού 0,35, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα και τους οικισμούς Δράμια και Μεταμόρφωση. Η απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδων ανά μονομηματική μονάδα νηπιαγωγείου είναι της τάξης 15 – 24 τ.μ. ανά χρήστη. Λαμβάνοντας υπόψη το μέσο όρο 20 τ.μ./χρήστη, για 26 χρήστες απαιτείται γήπεδο της τάξης των 520 τ.μ. . Προτείνεται οικόπεδο με **αρτιότητα 520 τ.μ., συντελεστή δόμησης 0,25, ποσοστό κάλυψης 25%, αριθμός ορόφων 1 και ύψος ορόφων 3 μ..**

Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, λαμβάνεται ως σταθερότυπο ότι ο αριθμός των νέων ηλικιακής ομάδας 6 – 11 αντιστοιχεί στο 10% του πληθυσμού, ενώ ο δήμος διαθέτει 9 δημοτικά με δυναμικό 61 ως 177 μαθητές. Απαιτείται, έτσι, νέα εγκατάσταση για 106 μαθητές στον οικισμό του Καβρού, εξυπηρετώντας και τους οικισμούς Δράμια, Μεταμόρφωση και για 130 μαθητές στον οικισμό της Πλάκας, με ρυθμό αύξησης 0,23, εξυπηρετώντας και τους οικισμούς Κόκκινο Χωριό, Αλμυρίδα, Άσπρο, Καμπιά. Για κάθε νέα, εξαθέσια μονάδα δημοτικού σχολείου απαιτείται επιφάνεια γηπέδου 7 – 11 τ.μ. ανά χρήστη. Δεχόμενοι το μέσο όρο 9 τ.μ./ χρήστη, για 106 μαθητές απαιτείται γήπεδο της τάξης των 954 τ.μ., ενώ για 130 μαθητές απαιτείται γήπεδο της τάξης των 1170 τ.μ. . Προτείνεται οικόπεδο με **αρτιότητα 954 τ.μ., συντελεστή δόμησης 0,56, ποσοστό κάλυψης 28%, αριθμό ορόφων 2 και ύψος ορόφων 6 μ. .**

Για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γυμνάσιο – λύκειο), λαμβάνεται υπόψη ότι ο αριθμός των νέων των ηλικιακών ομάδων 12 – 18 αντιστοιχεί στο 10% του πληθυσμού, το οποίο εξυπηρετείται από τις υφιστάμενες υποδομές στους οικισμούς Βρύσες και Βάμο. Εξαίρεση αποτελούν οι οικισμοί Κάστελλος, Φυλακή, Πάτημα που εξυπηρετούνται από την Επισκοπή του νομού Ρεθύμνης καθώς και ο οικισμός της Ασή Γωνιάς που εξυπηρετείται από την Αργυρούπολη του νομού Ρεθύμνης.

Πίνακας : Προγραμματισμός εγκαταστάσεων εκπαίδευσης

Ζώνη εξυπηρέτησης οικισμών	Οικισμός εγκατάστασης υποδομής	Απαιτούμενη υποδομή	Ποσοστό ηλικιών στον πληθυσμό : 2%	Μαθητές/τάξη	Απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου/χρήστη : 20 τ.μ.
Καβρός-Δράμια-Μεταμόρφωση	Καβρός	νηπιαγωγείο	26 μαθητές	26	520 τ.μ.

Ζώνη εξυπηρέτησης οικισμών	Οικισμός εγκατάστασης υποδομής	Απαιτούμενη υποδομή	Ποσοστό ηλικιών στον πληθυσμό : 10%	Μαθητές/τάξη	Απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου/χρήστη : 9 τ.μ.
Καβρός-Δράμια-Μεταμόρφωση	Καβρός	δημοτικό	106 μαθητές	25 - 30	954 τ.μ.
Πλάκα-Κόκκινο Χωριό-Αλμυρίδα-Άσπρο-Καμπιά	Πλάκα	δημοτικό	130 μαθητές	25 -30	1170 τ.μ.

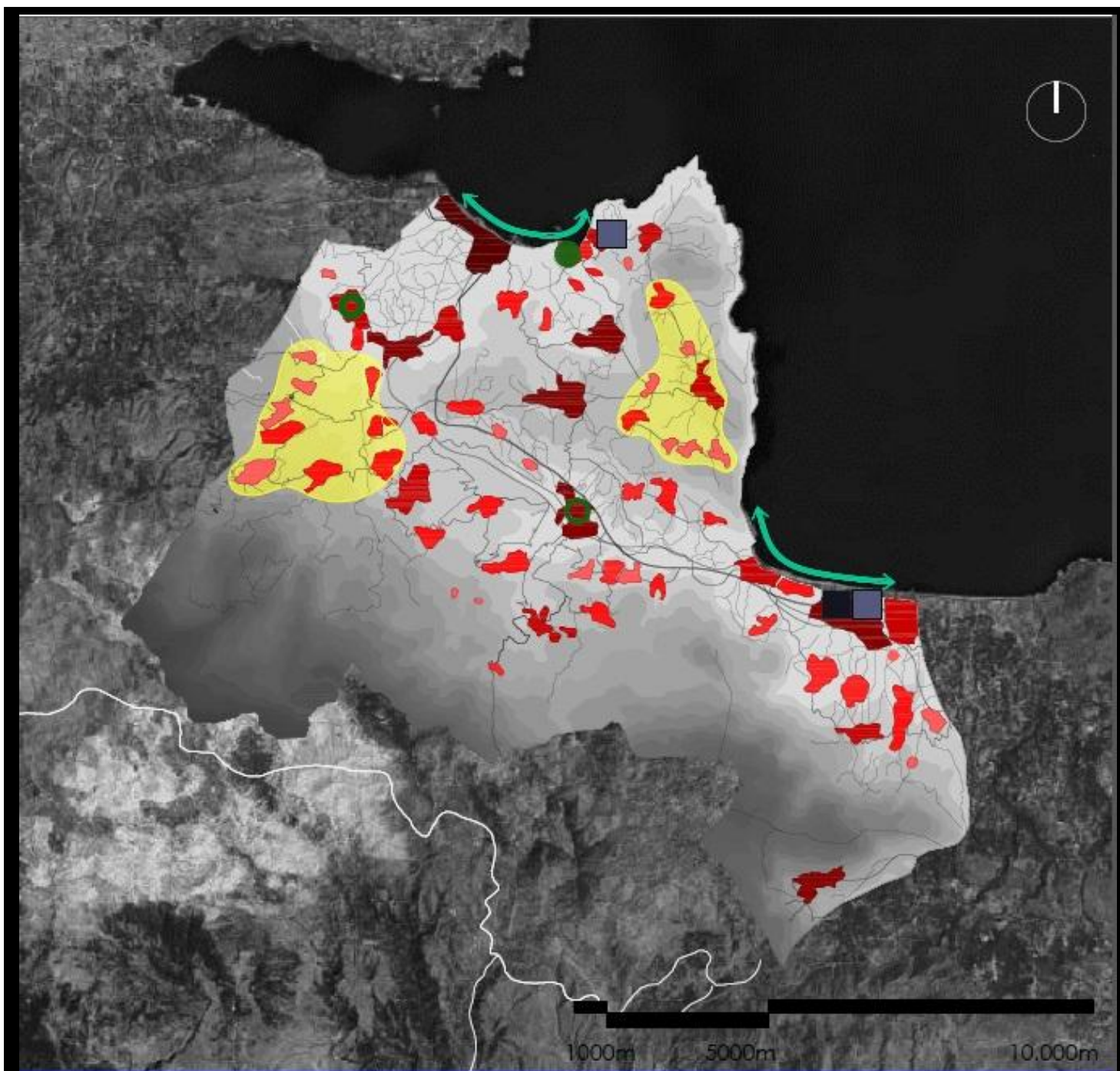
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ_ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

	Β.Ο.Α.Κ.		1000 - 1500		λύκειο
	παλιά εθνική οδός		501 - 1000		γυμνάσιο
	κύριοι δρόμοι		251 - 500		δημοτικό
	δευτερεύοντες δρόμοι		101 - 250		νηπιαγωγείο
	δίκτυο μονοπατιών		51 - 100		Ε.Π.Α.Λ.
	μονοπάτι Ε4		1 - 50		
	ζώνη εξυπηρέτησης ως προς νηπιαγωγείο				εξυπηρέτηση ως προς γυμνάσιο - λύκειο
	ζώνη εξυπηρέτησης ως προς δημοτικό				ζώνη εξυπηρέτησης από όμορο δήμο

Επιπλέον, όσον αφορά στην εκπαίδευση και δεδομένου ότι ο δήμος Αποκορώνου είναι άμεσα συνδεδεμένος με την αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, προτείνεται η δημιουργία ενός γεωπονικού ινστιτούτου με μαθήματα σχετικά με αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, εκτροφή σαλιγκαριών, ελαιοκομία, καλλιέργεια μανιταριών, μελισσοκομία, φυτοπροστασία, τυποποίηση αγροτικών προϊόντων, βιολογική καλλιέργεια και βιολογική κτηνοτροφία. Το ινστιτούτο αυτό θα ωφελήσει στη μεγαλύτερη κατάρτιση των κατοίκων, θα αποτελέσει κίνητρο για την ενασχόληση με τον πρωτογενή τομέα και θα προσελκύσει μικρότερες ηλικίες στο δήμο. Ως σημείο χωροθέτησής του προτείνεται ο οικισμός Βρύσσης, που αποτελεί την έδρα του δήμου, βρίσκεται κεντρικά, συνδέεται επαρκώς μέσω του οδικού δικτύου και ταυτόχρονα παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανεργίας. Όπως για όλες τις εκπαιδευτικές μονάδες, έτσι και για αυτήν, τίθενται περιορισμοί δόμησης, με **αρτιότητα 1000 τ.μ., συντελεστή δόμησης 0,4, ποσοστό κάλυψης 20%, αριθμό ορόφων 2 και ύψος 7.5 μ..**

Μέσο προσέλκυσης νέων, αλλά και κίνητρο ενασχόλησης με εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης θα αποτελούσε η δημιουργία ενός εργαστηρίου κατασκευής και εκμάθησης παραδοσιακών οργάνων στο Στύλο, που επίσης παρουσιάζει μεγάλα ποσοστά ανεργίας, μιας και η κρητική μουσική παράδοση το ευνοεί. Η στέγαση του εργαστηρίου προτείνεται να γίνει σε κάποιο παραδοσιακό εγκαταλειμμένο κέλυφος με την προϋπόθεση της αναπαλαίωσης και προσαρμογής του στις νέες ανάγκες. Στο ίδιο πλαίσιο εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης προτείνεται και η ενίσχυση του υπάρχοντος ναυπηγείου στην Αλμυρίδα με πρακτικά μαθήματα ναυπηγικής/κατασκευής σκαφών.

Σχετικά με τον τομέα του τουρισμού, κρίνεται αναγκαία η αναβάθμιση της ποιότητάς του, με στόχο την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού και την ανάδειξη και προστασία της φυσιογνωμίας του τόπου. Έτσι, προτείνεται η δημιουργία δύο ζωνών ενίσχυσης του τομέα αυτού, νοτιοδυτικά και βορειοανατολικά, όπου έχει παρατηρηθεί έλλειψη καταλυμάτων και άλλες αδυναμίες και οι οποίες, ζώνες, θα περιλαμβάνουν μονάδες προσωρινής διαμονής - καταφύγια. Οι μονάδες αυτές θα είναι εύκολα προσβάσιμες μέσω της πολιτισμικής/περιπατητικής διαδρομής, που αναφέρθηκε στο οδικό δίκτυο, ήπιας λειτουργίας και μικρής κλίμακας (**αρτιότητα 600 τ.μ., συντελεστή δόμησης 0,6, ποσοστό κάλυψης 40%, αριθμό ορόφων 2, ύψος 7.5 μ. και επιτρεπόμενη δυναμικότητα μονάδων 20 κλίνες**), καθώς βρίσκονται κοντά σε περιοχές Natura και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ενώ απαραίτητη προϋπόθεση είναι να εναρμονίζεται η τυπολογία και η μορφολογία τους με τα ιδιαίτερα οικιστικά χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής. Επίσης η λειτουργία των μονάδων αυτών θα μπορούσε να συνδυαστεί με επισκέψεις και συμμετοχή των επισκεπτών σε ελαιώνες, αμπελώνες, φάρμες, ποτοποιία και ελαιοτριβεία. Όσον αφορά στην αντιμετώπιση του μαζικού τουρισμού και των τεράστιων κτιριακών όγκων που αυτός παράγει στο παράκτιο μέτωπο προτείνεται το μοντέλο των τουριστικών κατοικιών με νέους όρους δόμησης (**αρτιότητα 1000 τ.μ. , συντελεστή δόμησης 0,4, ποσοστό κάλυψης 20%, αριθμός ορόφων 2, ύψος ορόφων 7,5**). Οι τουριστικές αυτές κατοικίες δε θα καταλαμβάνουν τεράστια μέτωπα αλλά θα είναι μπλεγμένες με άλλες χρήσεις γης, εναρμονισμένες με τον χαρακτήρα των οικισμών στην κατεύθυνση της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης.

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ κ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ_ΠΡΟΤΑΣΗ

- Β.Ο.Α.Κ.
- παλιά εθνική οδός
- κύριοι δρόμοι
- δευτερεύοντες δρόμοι

- δίκτυο μονοπατιών
- μονοπάτι Ε4
- 1000 - 1500
- 501 - 1000

- 251 - 500
- 101 - 250
- 51 - 100
- 1 - 50

- ζώνη ενίσχυσης εναλλακτικού τουρισμού
- ζώνη ήπιας τουριστικής ανάπτυξης

- γεωπονικό ινστιτούτο
- εργαστήριο κατασκευής μουσικών οργάνων
- ενίσχυση ναυπηγείου

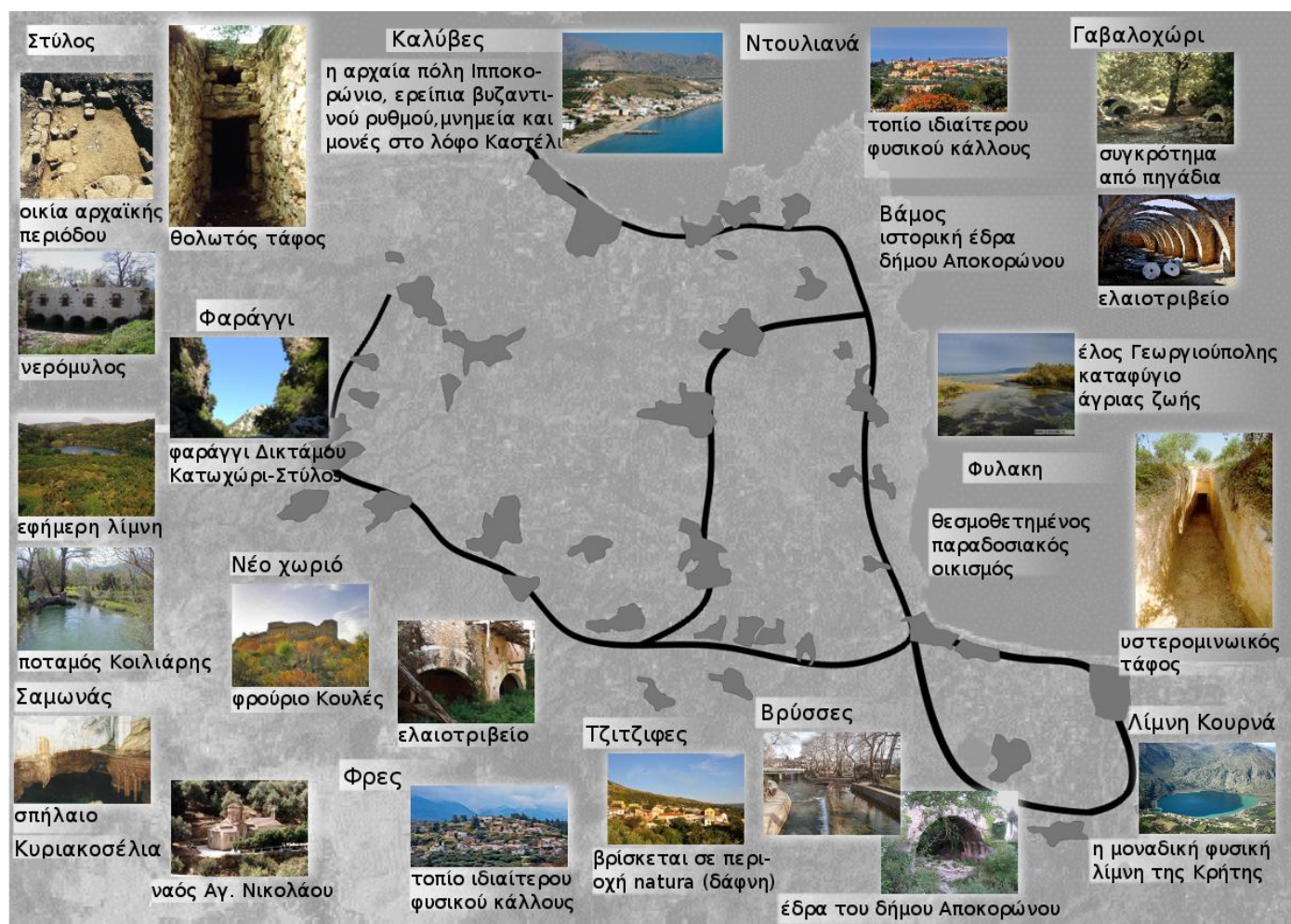
- νηπιαγωγείο
- δημοτικό

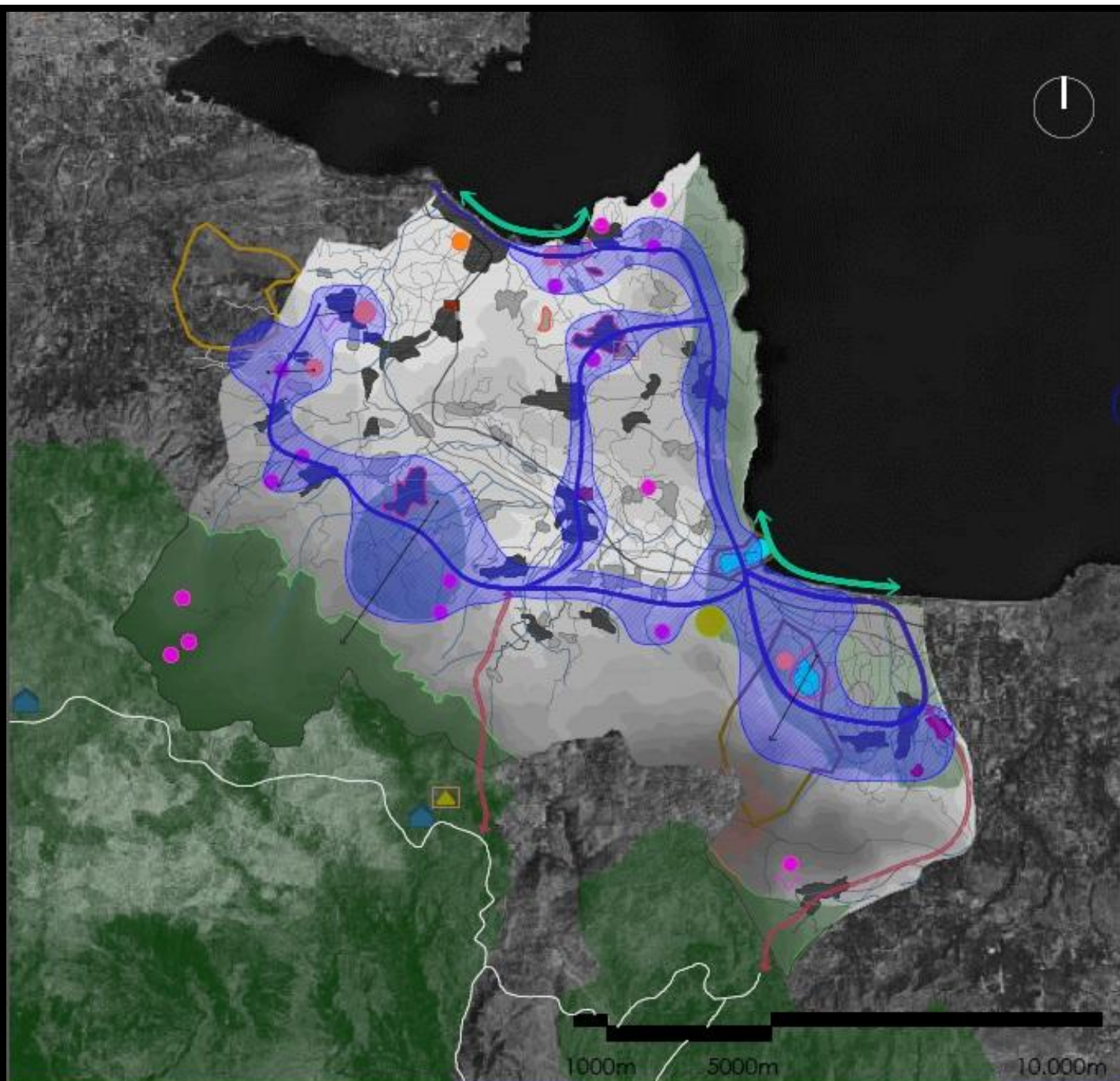
Δίκτυο πολιτιστικών και φυσικών στοιχείων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί ο δήμος Αποκορώνου διαθέτει πολυάριθμα πολιτιστικά και φυσικά στοιχεία, οπότε κυρίαρχο στόχο αποτελεί η ανάδειξη, ενίσχυση και προστασία του συνόλου αυτού των ιστορικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών στοιχείων του δήμου. Σε αυτή την κατεύθυνση κινούνται οι προτάσεις που έχουν γίνει στο οδικό δίκτυο, κυρίως όσον αφορά την περιπατητική διαδρομή/δίκτυο μονοπατιών, αλλά και οι προτάσεις στον τριτογενή τομέα, σχετικά με τις μονάδες διαμονής και το εργαστήριο κατασκευής μουσικών οργάνων.

Αναγκαία, βέβαια, κρίνεται η ενημέρωση και η κατάρτιση τόσο των κατοίκων όσο και των επισκεπτών σχετικά με την αξία των πολιτιστικών και φυσικών στοιχείων. Έτσι προτείνεται η δημιουργία ενός κέντρου πληροφόρησης και συγκεκριμένα κοντά στην περιοχή της Γεωργιούπολης, η οποία βρίσκεται εντός περιοχής Natura και κοντά σε καταφύγια άγριας ζωής, αλλά επιβαρύνεται ιδιαίτερος από τον εποχικό τουρισμό και τις βλαβερές συνέπειες αυτού.

Συμπληρωματικά, προτείνεται η συντήρηση των κτισμάτων που αποτελούν στοιχεία παράδοσης και οικιστικού ενδιαφέροντος, τα οποία με τον καιρό φθείρονται και ερημώνουν και η αναζωογόνησή τους μέσω της απόδοσης σε αυτά νέων χρήσεων, όπως π.χ. εκπαιδευτικών και πολιτισμικών.

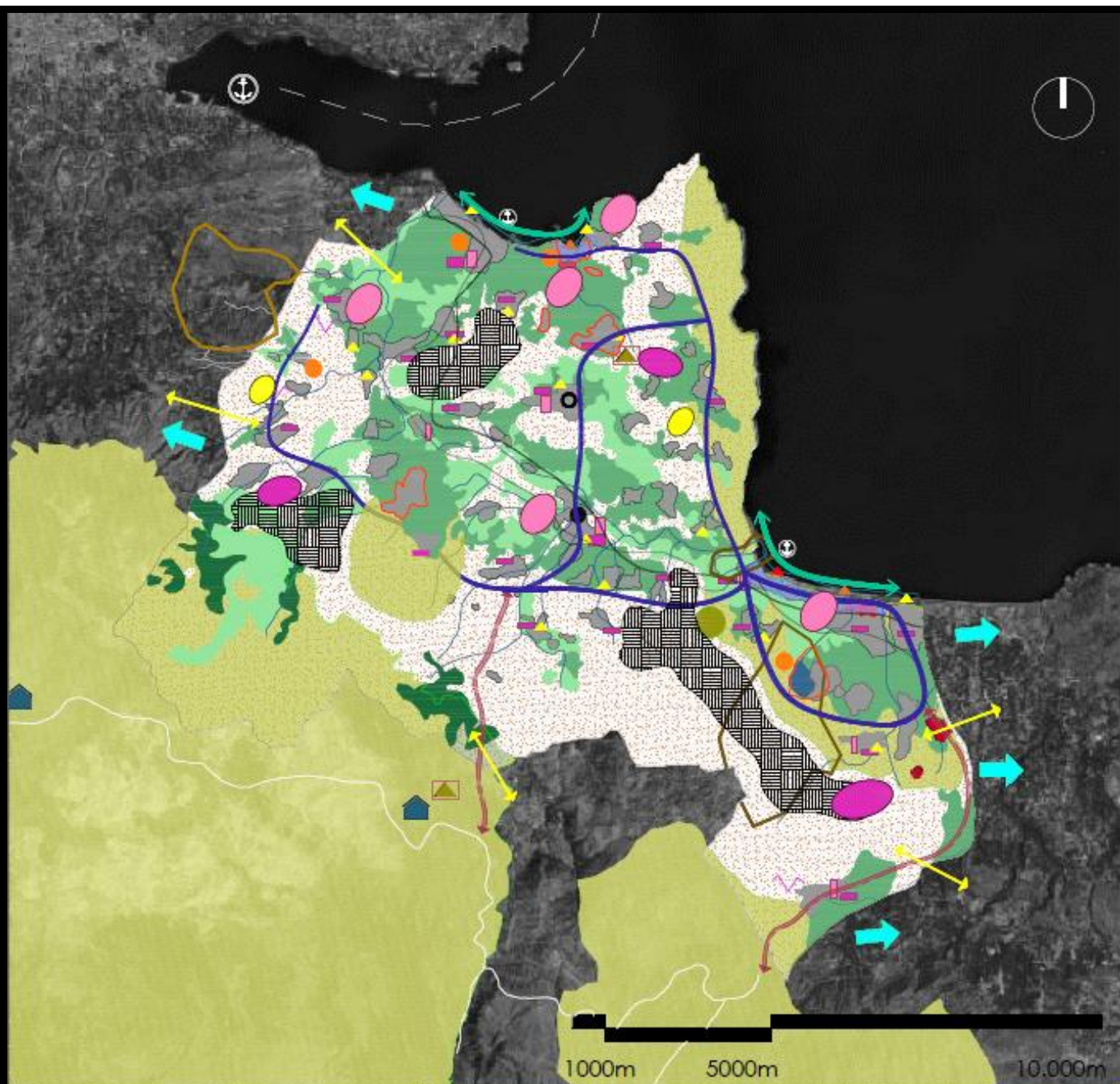

ΦΥΣΙΚΑ Κ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ _ ΠΡΟΤΑΣΗ

	Β.Ο.Α.Κ.		οικισμός		περιοχή Natura
	παλιά εθνική οδός		οικιστικό ενδιαφέρον		υδροβιότοπος Natura
	κύριοι δρόμοι		παραδοσιακός οικισμός		καταφύγιο άγριας ζωής
	δευτερεύοντες δρόμοι		αρχαιολογικός χώρος		Τ.Ι.Φ.Κ.
	δίκτυο μονοπατιών		μουσείο		σπήλαιο
	μονοπάτι Ε4		μοναστήρι		φαράγγι
	ποτάμι		καταφύγιο		
	περιπατητικό δίκτυο		σύνδεση με Ε4		κέντρο ελέγχου/πληροφόρησης προστατευόμενων περιοχών
	περιοχές ενδιαφέροντος σε σχέση με το περιπατητικό δίκτυο		ζώνη ήπιας τουριστικής ανάπτυξης		

Πρόταση Χρήσεων Γης Δήμου Αποκορώνου

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ_ΠΡΟΤΑΣΗ

<ul style="list-style-type: none"> ● έδρα δήμου ○ ιστορική έδρα δήμου — Β.Ο.Α.Κ. — παλιά εθνική οδός — δίκτυο μονοπατιών — μονοπάτι Ε4 ⊕ λιμάνι 	<ul style="list-style-type: none"> οικισμός παράδοσιακός οικισμός ορχαιολογικός χώρος μουσείο καταφύγιο μονάδες προσωρινής διαμονής-υπόδειξη έντασης 	<ul style="list-style-type: none"> λίμνη Κουρνά περιοχή Natura καταφύγιο άγριας ζωής Τ.Ι.Φ.Κ. φαράγγι ποτάμι κύριες παραλίες
<ul style="list-style-type: none"> ελαιώνες καλλιέργειες (αιγυλιώνες/σπρωφόρα δέντρα) 	<ul style="list-style-type: none"> αγροτικές εκτάσεις με φυσική βλάστηση δάση κονωφόρων 	<ul style="list-style-type: none"> βράχια-αραιή βλάστηση θάμνη, χορτολίβαδα, σκληρόφυλλη βλάστηση
<ul style="list-style-type: none"> μονάδες δευτερογενούς τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> μονάδες τριτογενούς τομέα 	
<ul style="list-style-type: none"> περίπατητικό δίκτυο σύνδεση με Ε4 λειτουργική εξάρτηση από όμορο δήμο ενίσχυση 2γενούς τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> ζώνη ήπιας τουριστικής ανάπτυξης κίνητρα για εναλλακτικές καλλιέργειες οδική σύνδεση με όμορο δήμο ενίσχυση τριτογενούς τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> κέντρο ελέγχου/πληροφόρησης προστατευόμενων περιοχών ενίσχυση μονάδων διαμονής